

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ
การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

ADMINISTRATOR'S STRATEGIC LEADERSHIP IN THE
21st CENTURY AFFECTING THE INTERNAL QUALITY
ASSURANCE IMPLEMENTATION OF SCHOOL
UNDER PATHUM THANI PRIMARY
EDUCATION SERVICE AREA OFFICE

เกศรา ลิทธิแก้ว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน
ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปทุมธานี

เกศรา สิทธิแก้ว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

Administrator's Strategic Leadership in the 21st Century Affecting the Internal Quality Assurance Implementation of School under Pathum Thani Primary Education Service Area Office

ชื่อ - นามสกุล

นางสาวเกศรา สิทธิแก้ว

สาขาวิชา

การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

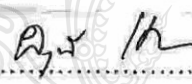
อาจารย์ปริญญา มีสุข, ค.ศ.

ปีการศึกษา

2558

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุ่งอรุณ รักรองรัตน์, ปร.ค.)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์, ค.ศ.)

..... กรรมการ
(อาจารย์ต้องลักษณ์ บุญธรรม, ปร.ค.)

..... กรรมการ
(อาจารย์ปริญญา มีสุข, ค.ศ.)

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ค.)

วันที่ 29 เดือน มกราคม พ.ศ. 2559

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อ ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี
ชื่อ - นามสกุล	นางสาวเกศรา สิทธิแก้ว
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ปริญญา มีสุข, ก.ค.
ปีการศึกษา	2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ 3) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จำนวน 160 คน ได้จากการกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิและการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามประเมินค่า 5 ระดับ ทั้งสิ้นจำนวน 60 ข้อ มีค่าความเที่ยงของเครื่องมือในส่วนของข้อคำถามภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารเท่ากับ 0.979 และการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เท่ากับ 0.974 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบนำตัวแปรทั้งหมดเข้าสมการ

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก ทั้งโดยรวมและรายด้าน 2) ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน อยู่ในระดับมาก ทั้งโดยรวมและรายด้าน และ 3) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ รองลงมา ด้านการบริหารทรัพยากรภายในองค์กร ด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์การให้สมดุล และด้านการคิดเชิงปฏิบัติ ร่วมกันพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ได้ร้อยละ 67.00

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน

Thesis Title	Administrator's Strategic Leadership in the 21 st Century Affecting the Internal Quality Assurance /Implementation of School under Pathum Thani Primary Education Service Area Office
Name - Surname	Miss Ketsara Sidtikeaw
Program	Educational Administration
Thesis Advisor	Mr.Parinya Meesuk, Ph.D.
Academic Year	2015

ABSTRACT

The purposes of this research were to study 1) level of administrators' strategic leadership in the 21st century under Pathum Thani Primary Education Service Area office, 2) level of internal quality assurance implementation of school under Pathum Thani Primary Education Service Area office, and 3) Administrators' strategic leadership in the 21st century which affected the implementation of internal quality assurance of school under Pathum Thani Primary Education Service area office.

The samples of 160 administrators and teachers from schools under Pathum Thani Primary Education Service area office were stratified-simple random sampling. computer program. The research instrument was a 5 rating scale questionnaire, which showed 0.970 and 0.974 reliability. Descriptive statistics (percent, mean and standard deviation), correlation coefficient, and multiple regression analysis with enter method were used for data analysis.

The research findings were as follows:-1) the overall of administrators' strategic leadership in the 21st century was in high level, 2) the overall of internal quality assurance implementation of school was high level, and 3) administrators' strategic leadership in the 21st century which affected the implementation of internal quality assurance of schools under Pathum Thani Primary Education Service area office were the strategic direction, enterprise resource management, operating with integrity in the organization to control balance and revolutionary thinking respectively. All factors were able to predict the internal quality assurance of school under Pathum Thani Primary Education Service area office at 67 percent.

Keywords : administrator's strategic leadership, the implementation of internal quality assurance of school

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะได้รับความช่วยเหลือ ความเมตตากรุณาอย่างดียิ่งจาก ดร.ปริญญา มีสุข อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ทุกขั้นตอนจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ ดร.อนันต์ เดียวต้อย ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ดร.ธัญญภรณ์ เลาหะเพ็ญแสง อาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ดร.สมชาย สังข์สี ผู้อำนวยการโรงเรียนรวมราษฎร์สามัคคี และ ดร.เพลินตา กะลัมพากร ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดชัยมงคลาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ที่ได้กรุณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามและให้คำแนะนำทำให้ผู้วิจัยมีความรู้ เข้าใจ สามารถวิเคราะห์ผลวิจัยสำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งอรุณ รั้งรองรัตน์ อาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์ อาจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ ดร.ต้องลักษณ์ บุญธรรม อาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ท่านคณะกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ทำให้เกิดความสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีและเพื่อให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดสามารถนำไปพัฒนาและต่อยอดให้เกิดผลในครั้งต่อไป

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจนสำเร็จ

นอกจากนี้ด้วยความสำเร็จและความภาคภูมิใจอันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นผลมาจากกำลังใจที่ได้จากครอบครัว รุ่นพี่ เพื่อน ที่คอยช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา และเป็นกำลังใจร่วมกันที่ดีเสมอมาซึ่งสิ่งเหล่านี้จึงเป็นส่วนหนึ่งของผลสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

เกศรา สิทธิแก้ว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(8)
สารบัญภาพ.....	(11)
บทที่ 1 บทนำ.....	12
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	12
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	15
1.3 คำถามการวิจัย.....	15
1.4 สมมติฐานการวิจัย.....	15
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	16
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	16
1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	19
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	20
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	23
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21.....	46
2.3 สรุปรอบแนวคิดในการวิจัย.....	66
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	67
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	73
3.1 ประชากร.....	73
3.2 กลุ่มตัวอย่าง.....	73
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	74
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	78
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	79

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	103
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	105
5.2 อภิปรายผล.....	106
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	109
บรรณานุกรม.....	111
ภาคผนวก.....	116
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	117
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	119
หนังสือขอความอนุเคราะห์เข้าเก็บข้อมูล.....	125
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	126
ภาคผนวก ง เครื่องมือการวิจัย.....	134
ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์.....	145
ภาคผนวก ฉ รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	151
ประวัติผู้เขียน.....	157

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 2.1	การสังเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21.....	58
ตารางที่ 2.2	การเปรียบเทียบลักษณะของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21.....	64
ตารางที่ 3.3	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา	74
ตารางที่ 4.4	จำนวนและค่าร้อยละของตัวอย่างจำแนกตาม ตำแหน่ง วิทยฐานะ ประสบการณ์ ในการทำงาน.....	83
ตารางที่ 4.5	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี โดยภาพรวม.	84
ตารางที่ 4.6	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์.....	85
ตารางที่ 4.7	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี ด้านการคิดเชิงปฏิบัติ.....	86
ตารางที่ 4.8	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี ด้านการบริหารทรัพยากรภายในองค์กร.....	87
ตารางที่ 4.9	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี ด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์กรให้สมดุล.....	88
ตารางที่ 4.10	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวม.....	89
ตารางที่ 4.11	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.....	90

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาปทุมธานี ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา.....	91
ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาปทุมธานี ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ.....	92
ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาปทุมธานี ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา.....	93
ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาปทุมธานี ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา.....	94
ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาปทุมธานี ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา.....	95
ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาปทุมธานี ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพ ภายใน.....	96
ตารางที่ 4.18 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาปทุมธานี ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษอย่างต่อเนื่อง.....	97
ตารางที่ 4.19 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของ ผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี.....	98

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.20	ค่าความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อน..... 100
ตารางที่ 4.21	ตรวจสอบจากค่าความคงทนของการยอมรับ (tolerance) และค่าปัจจัยการ ขยายตัวของความแปรปรวน (VIF)..... 100
ตารางที่ 4.22	ค่าสมการการถดถอยพหุคูณภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี..... 101

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	20
ภาพที่ 2.1 สรุปรอบแนวคิดในการวิจัย.....	66
ภาพที่ 3.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	78

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 43 ได้กำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ดังนั้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ได้บัญญัติให้สอดคล้องกันไว้ในหมวด 6 ว่าด้วยเรื่องมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ตั้งแต่มาตรา 47 ถึงมาตรา 51 ระบุถึงหลักการและแนวทางการปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะมาตรา 48 กำหนดทิศทางไว้ชัดเจนว่าการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน มีจุดมุ่งหมายปลายทางเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอก จะเห็นได้ว่า กฎหมายหลักทั้ง 2 ฉบับให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพการศึกษาก่อนข้างมาก ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการลงทุนทางการศึกษาที่รัฐให้ความสำคัญนั้น ได้เป็นไปอย่างมีคุณภาพส่งผลประโยชน์ให้แก่ผู้เรียนและสังคมอย่างสูงสุด (จรัส นองมาก, 2544, น. 10) การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการที่ได้ถูกกำหนดขึ้นเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อให้มีความมั่นใจว่าสถานศึกษานั้นได้มาตรฐานการศึกษาที่ผ่านการประเมินเรียบร้อยแล้วทำให้สถานศึกษาเป็นที่พึงพอใจของผู้รับบริการ

เมื่อสถานศึกษาดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎหมายที่ได้กำหนดไว้ จึงพบว่ามีพบปัญหาและอุปสรรคหลายประการ เช่น การปฏิบัติงานไม่เป็นปัจจุบันเป็นเพียงเพื่อรับการประเมินในแต่ละครั้งเท่านั้น สถานศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่มีการเก็บข้อมูลการดำเนินงาน โครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ให้เป็นปัจจุบัน ความเข้าใจและความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการลงมือปฏิบัติงานแต่ก็ยังเข้าใจไม่ตรงกัน ในลักษณะของการประเมินการอบรมผู้บริหารครูและบุคลากรภายในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายังไม่เพียงพอแสดงให้ถึงความไม่เข้าใจหลักเกณฑ์การประเมินที่ตรงประเด็น การมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาระบบคุณภาพภายในและเตรียมรับการประกันคุณภาพภายนอกยังไม่ตรงประเด็นไม่ครอบคลุมกับหลักแนวทางในการประเมินสถานศึกษาให้ได้มาตรฐานการศึกษา การประสานงานของหน่วยงานหลักของสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดยังไม่เชื่อมโยงในการประสานงานยังเป็นการประสานงานเพื่อรับการประเมินเพียงอย่างเดียว และประเด็นหลัก คือสถานศึกษายังไม่จริงจังหรือไม่เข้มงวดในการลงมือปฏิบัติของบุคลากรไม่จริงจังทำให้ข้อมูลและหลักฐานเพื่อนำมาทำ

รายงานนั้นไม่ได้ครบตามเกณฑ์กำหนดทำให้สถานศึกษาขาดความมั่นใจในการดำเนินงานหรือไม่มี การบูรณาการระบบการประกันคุณภาพให้เข้ากับการดำเนินงานภายในสถานศึกษา บุคลากรส่วนใหญ่ยังไม่เห็นความสำคัญ ขาดความรู้ ความเข้าใจ ในรูปแบบและวิธีการประกันคุณภาพทุกประเด็น ในการลงมือปฏิบัติ และขาดความร่วมมือของบุคลากรภายในสถานศึกษาอย่างจริงจัง จากการกำหนด ระบบหลักเกณฑ์ วิธีการประกันคุณภาพ และการกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของแต่ละหน่วยงานมี ปัญหาด้านเอกภาพและเอกลักษณะที่ต้องมีการปรับให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกันมากยิ่งขึ้น และการนำ ผลการประกันคุณภาพภายในไปใช้และการเผยแพร่ผลต่อสาธารณชน ยังกระทำจำกัดและไม่เห็นผล เป็นรูปธรรม (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2546, น. 22)

ในการดำเนินงานเพื่อให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยอยู่หลาย ประการ เช่น ระบบการบริหารที่ดี ความสามารถในการจัดการภายในสถานศึกษา การใช้ทรัพยากรที่ เหมาะให้คุ้มค่าเหมาะสมและการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นการทำงานที่ทุกคนมี หน้าที่ในการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายและมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพการศึกษาที่ เรียกว่า ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เป็นหน่วยงานต้น สังกัดยังมีหน่วยงานอื่นๆ ที่ให้ความช่วยเหลือเพื่อให้สถานศึกษาในท้องที่ดำเนินงานได้สะดวกและมี ส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น เช่น ชุมชน เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่คอยให้การสนับสนุนทาง การศึกษาเรื่อยมา บทบาทเป็นส่วนสำคัญหลักในการบริหารจัดการและการดำเนินโครงการหรือ กิจกรรมต่างๆ ตามภารกิจของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจ และความเชื่อมั่นให้แก่ผู้รับบริการ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ครู และ บุคลากรทางการศึกษาเป็นการป้องกันการจัดการศึกษาที่ด้อยคุณภาพของสถานศึกษาให้สร้างสรรค์ การศึกษาให้เป็นกลไกที่มีพลังในการพัฒนาเยาวชนให้มีคุณภาพสูงยิ่งขึ้น และเป็นส่วนสำคัญที่จะ ร่วมกันพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็น ส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการศึกษาให้เกิดคุณภาพอย่างต่อเนื่องในทุกปี

สิ่งที่กล่าวมานั้นจะเป็น ไปมิได้หากสถานศึกษานั้น ยังขาดผู้บริหารสถานศึกษาที่มีศักยภาพ ในการบริหารงานจนประสบความสำเร็จให้ถึงเป้าหมายของการศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษานั้นถือ ได้ว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารงานที่จะทำให้สถานศึกษาไปสู่เป้าหมายที่ตั้ง ไว้ในระดับองค์การมีการยอมรับกันว่าความสำเร็จขององค์การไม่ว่าจะเรียกเป็นการบริหารที่มุ่ง ผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพหรือประสิทธิผล ล้วนแต่ขึ้นกับภูมิปัญญาความคิดอ่านและแนวปฏิบัติที่ สร้างสรรค์ของผู้นำในองค์การทั้งสิ้น (ชัยญลักษณ์ เหล่าจันทร์, 2551, น.68)ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาที่ มีภาวะผู้นำสูงคือกุญแจสำคัญนำไปสู่การปฏิรูปด้านการศึกษาให้ยั่งยืน ซึ่งนักการศึกษาต่างมีความเชื่อ

ว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีทักษะการบริหารงานมีความรู้ความสามารถและความเป็นมืออาชีพในการนำพองค์กรฯ ไปข้างหน้า/ส่งผลการบริหารงานมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลต่อการพัฒนาทั่วทั้งองค์กรและสามารถสร้างบรรยากาศที่ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงที่เคลื่อนตัวไปอย่างรวดเร็วทุกองค์กรจะมุ่งปฏิรูปในการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพ/มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับและเน้นในเรื่องความรับผิดชอบต่อในด้านต่างๆที่มีต่อผู้รับบริการ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นผู้นำยุคใหม่ที่สามารถมองภาพขององค์กรได้อย่างทะลุปรุโปร่งและชัดเจนสามารถเชื่อมโยงสภาพปัจจุบันและภาพในอนาคตที่ต้องให้ความสำคัญและต้องเปลี่ยนแปลงรวมทั้งต้องเป็นผู้นำทีมแห่งการเรียนรู้ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างยั่งยืน

ในศตวรรษที่ 21 ผู้นำชนิดที่นำความเจริญก้าวหน้ามาสู่องค์กร ผู้นำขององค์กรหลายแห่งที่ประสบความสำเร็จล้วนแต่มีความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ทั้งสิ้น ความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์เริ่มจากการมีคุณสมบัติสำคัญ คือ ผู้นำที่แสดงให้เห็นถึงการกำหนดทิศทางและการกระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจให้แก่สมาชิกที่เป็นกระบวนการพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและมีศักยภาพมากขึ้นทำให้เกิดการตระหนักรู้ในภารกิจและวิสัยทัศน์ของกลุ่มจงใจให้ผู้ร่วมงานเกิดความร่วมมือในการพัฒนาและดำเนินการใดๆ ให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้และจงใจให้ผู้ร่วมงานเกิดพลังร่วมในการพัฒนาปรับเปลี่ยนสถานศึกษาให้ดีขึ้นและผลักดันให้เกิดการบริหารเชิงกลยุทธ์ได้ประสบความสำเร็จเพื่อปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับการศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 (ศิริเพ็ญ สกวลดิษฐ์, 2556, น. 26 ; กัลยรัตน์ เมืองสง, 2550, น. 4)

จะเห็นได้ว่าสถานศึกษามีความต้องการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและให้ได้มาตรฐานการศึกษา การบริหารงานจึงเป็นส่วนสำคัญยิ่งในการพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพประจักษ์กับแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยต่างๆ ที่กล่าวมา ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ซึ่งรูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 จะสามารถช่วยพัฒนาให้ไปสู่ความสำเร็จตามวิสัยทัศน์และเป้าหมายของสถานศึกษา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อภาระงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการแก้ไข ปรับปรุงพัฒนาแผนยุทธศาสตร์และแผนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และหน่วยงานอื่นๆ สามารถนำไปสู่การปฏิบัติและเป็นแนวทางในการดำเนินงานภายในสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อหน่วยงาน

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยไว้ ดังนี้

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

1.2.2 เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

1.2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

1.2.4 เพื่อศึกษาอิทธิพลขององค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

1.3 คำถามการวิจัย

1.3.1 ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี อยู่ในระดับใด

1.3.2 ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี อยู่ในระดับใด

1.3.3 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีอย่างไร

1.3.4 องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีอย่างไร

1.4 สมมติฐานการวิจัย

องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารทุกองค์ประกอบส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีในทางบวก

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาไว้ดังนี้

1.5.1 ขอบเขตของเนื้อหา

1.5.1.1 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กฎ กระทรวง ว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พุทธศักราช 2553 ประกอบด้วย 8 ด้าน คือ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 5) การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ 8) การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.5.1.2 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ 2) การคิดเชิงปฏิวัติ 3) การบริหารทรัพยากรภายในองค์กร และ 4) การปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์การให้สมดุล

1.5.2 ขอบเขตของประชากรและตัวอย่าง

1.5.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี 170 โรงเรียน จำนวน 2,639 คน

1.5.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 40 คน และครูผู้สอน จำนวน 120 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 160 คน

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง ผลเป็นการดำเนินงานตลอดระยะเวลาปีการศึกษาที่สถานศึกษานั้นได้ปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดียิ่งขึ้นจะประกอบไปด้วย 8 ด้าน ที่ผู้วิจัยได้นำมาศึกษา คือ

1.6.1.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาโดยมีเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจเป็นกรอบและคำนึงถึงสภาพและบริบทของแต่ละสถานศึกษาด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาผู้ปกครองผู้นำชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

1.6.1.2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนมีโครงการ/กิจกรรมวิธีการที่ผ่านการคิดมาแล้วล่วงหน้าโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันคิดและพิจารณาแผนพัฒนาอย่างละเอียดรอบคอบและสอดคล้องกับเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เพื่อให้ได้แผนพัฒนาที่มีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายและกรอบเวลาของการดำเนินการตามแผนที่ชัดเจน

1.6.1.3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานให้เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กำหนดผู้รับผิดชอบและจัดระบบสารสนเทศเป็นหมวดหมู่ ครอบคลุม และมีการดำเนินงานด้วยใช้วงจรการพัฒนาคุณภาพ PDCA ในการบริหารงานให้สะดวกต่อการให้บริการหรือการเชื่อมโยงเครือข่ายกับหน่วยงานต้นสังกัดและนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานและการพัฒนาการเรียนการสอน

1.6.1.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษานำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติจริงโดยเน้นให้บุคลากรมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ที่กำหนดไว้โดยมีการกำหนดมอบหมายการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดยมีผู้บริหารเป็นแกนนำหลักในการปฏิบัติงานและอำนวยความสะดวกให้กับบุคลากรในการดำเนินงานทุกกิจกรรม

1.6.1.5 การจัดมีการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ร่วมกันติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานให้ได้ตามแผนพัฒนาคุณภาพทั้งระหว่างและหลังการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยการรวบรวมข้อมูลให้เป็นสารสนเทศพร้อมทั้งปรับปรุงและแก้ไขอย่างเร่งด่วนจากติดตาม ตรวจสอบในการไปพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นระบบโดยมีการดำเนินงานทั้งในระหว่างการทำงานและหลังการดำเนินงานด้วยความร่วมมือของสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.6.1.6 การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา หมายถึง สถานศึกษานั้นมีการประเมินคุณภาพภายในด้วยการยึดมาตรฐานการศึกษาเป็นหลักสะท้อนภาพความสำเร็จที่ชัดเจน 2 ประเด็น ได้แก่ 1) คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้และสมรรถนะสำคัญตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรที่สถานศึกษาจัดขึ้น 2) คุณภาพการศึกษาด้านการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาโดยสถานศึกษามีการประเมินคุณภาพการศึกษาทุกมาตรฐานด้วยวิธีการที่หลากหลายโดยมีการสังเกต การสัมภาษณ์ ตรวจสอบจากเอกสารหรือข้อมูลเชิงประจักษ์

1.6.1.7 การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษากับบุคลากรภายในสถานศึกษาร่วมกันจัดทำรายงานผลพัฒนาการจัดการศึกษา

ภายในสถานศึกษาเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และรายงานต่อสาธารณชน เผยแพร่ทุกปีอย่างต่อเนื่อง

1.6.1.8 การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินงานวางแผนพัฒนาโดยยึดหลักการดำเนินงานแบบ PDCA เป็นประจำต่อเนื่องทุกปี มีการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในจากการตรวจสอบคุณภาพมาเป็นฐานในการวางแผนพัฒนาทุกระยะและทุกรอบของการพัฒนาและมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แลกเปลี่ยนความรู้กับสถานศึกษาอื่นๆ เพื่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ที่น่าสนใจไปใช้ประโยชน์ภายในสถานศึกษา

1.6.2 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จภายใต้วิสัยทัศน์และเป้าหมายเดียวกันเป็นการจูงใจให้บุคลากรหรือผู้ร่วมงานมีความสุขและเต็มใจทำงานภายใต้การควบคุมดูแลการบริหารงานเชิงกลยุทธ์

1.6.2.1 การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ หมายถึง ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนกว้างไกลมีการวางแผนการปฏิบัติงานด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายหรือวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ มีการวางแผนการดำเนินงานที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเป็นขั้นตอนและให้ความเสมอภาคที่เท่าเทียมกันของบุคลากรสามารถนำพาสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จได้ตามวิสัยทัศน์

1.6.2.2 การคิดเชิงปฏิบัติ หมายถึง ผู้บริหารเป็นผู้มีความคิดที่แปลกใหม่ สร้างสรรค์นำเสนอความคิดที่แตกต่างออกไปจากความคิดเดิมมีการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขในการทำงาน มีการจัดประชุมเพื่อสะท้อนความคิดเห็นและกระตุ้นความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องหรือบุคลากรภายในสถานศึกษาให้นำสิ่งที่ได้นั้นมาประยุกต์เป็นแผนในการปฏิบัติงานของสถานศึกษาและลดขั้นตอนการทำงานที่ซ้ำซ้อนออกไปเพื่อสร้างขั้นตอนการทำงานใหม่ที่รวดเร็วยิ่งขึ้น

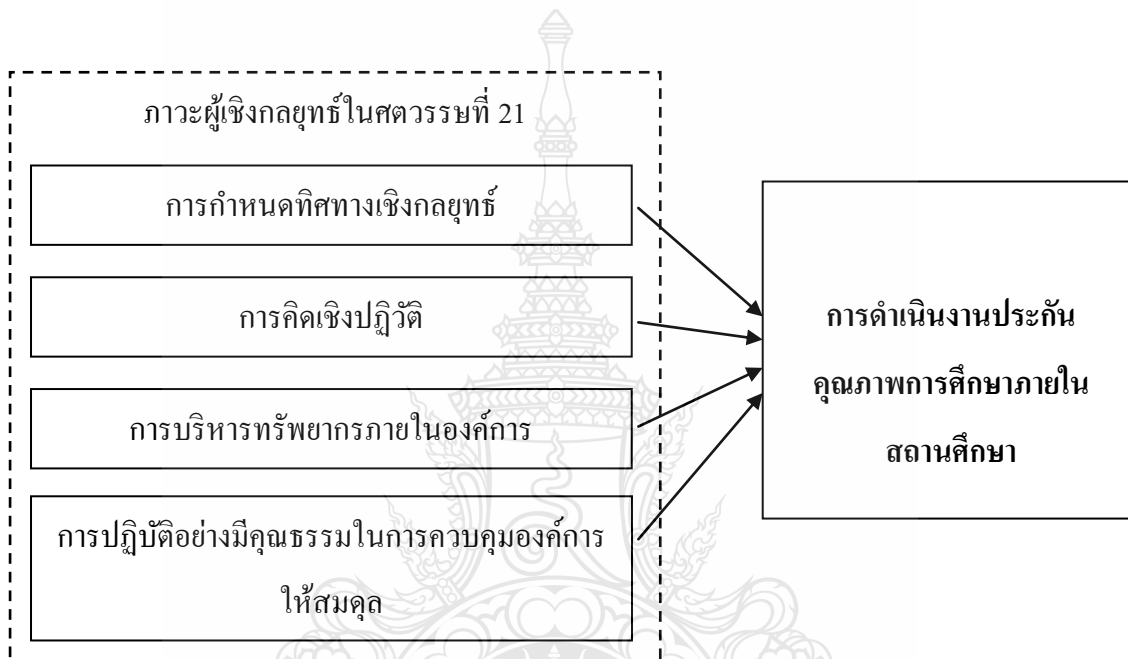
1.6.2.3 การบริหารทรัพยากรภายในองค์กร หมายถึง ผู้บริหารใช้วิธีการที่หลากหลายในการบริหารงานด้านงบประมาณ ด้านบุคลากรและทรัพยากรภายในสถานศึกษา เช่น บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ วางแผนและสนับสนุนการใช้จ่ายงบประมาณที่เหมาะสมกับโครงการพัฒนาต่างๆ ที่ดำเนินงานและการใช้วัสดุอุปกรณ์ภายในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการดำเนินงานมีการส่งเสริมให้สถานศึกษามีกิจกรรมที่สามารถปลูกจิตสำนึกเน้นบุคลากรภายในสถานศึกษาทำงานให้เกิดผลทั้งภายในและภายนอกอย่างสูงสุด

1.6.2.4 การปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์การให้สมดุล หมายถึงผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรทำงานร่วมกันด้วยความสามัคคีกระตุ้นให้ครูทำงานอย่างเต็มที่เต็มความสามารถ ยึดหลักการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริต คิดหาวิธีการแก้ไขปัญหาในการทำงานได้อย่างถูกต้องส่งเสริมการทำงานร่วมกันด้วยความสามารถสูงสุดให้บุคลากรทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพอย่างสูงสุด

1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จากการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของผู้วิจัยได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ควบคู่ไปกับการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในหลายๆ ด้านจากการศึกษาพบว่า Ireland & Hitt (1999) กล่าวถึงภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ว่าจะต้องดำเนินงานทั้ง 6 องค์ประกอบ จากนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวคิดของ Ireland & Hitt (1999) เป็นหลักแนวทางในการศึกษา และศึกษาตัวอื่นๆ เพิ่มเติมเพื่อการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ธรรมดากับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 และศึกษารายละเอียดตัวแปรเพิ่มโดยการยึดแนวคิดของ Ireland & Hitt (1999) เป็นหลักทำให้เห็นตัวแปรภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ใหม่และมีความสนใจมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการสังเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของ Davies & Davies (2004); Senge (1990); Dess & Miller (1993); Nahavandi & Malekzadeh (1993); DuBrin (1998); Hitt, Ireland & Hoskission (2007); Ireland & Hitt (1999); Nahavandi (2000); Rubbint Coulter (2003); สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์ (2543); รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2544); กัลยรัตน์ เมืองสง (2550); เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2557); สมยศ นาวิการ (2551); และ สุพรรณ ประศรี (2555) จากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 เมื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดจึงได้ตัวแปรที่น่าสนใจเหมาะสมกับบริบทและมีความสอดคล้องกับการดำเนินงานภายในสถานศึกษา ทำให้ได้กรอบแนวคิดของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบดังนี้ 1) การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ 2) การคิดเชิงปฏิบัติ 3) การบริหารทรัพยากรภายในองค์กร 4) การปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์การให้สมดุล จากการศึกษาในครั้งนี้ทำให้ได้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา จะเห็นได้ว่ารูปแบบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและที่สำคัญ

ยังเป็นช่วงของการปฏิรูปการศึกษาให้เหมาะกับยุคของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนและสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วตามกาลเวลา จึงเป็นการบูรณาการเข้าด้วยกันของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ซึ่งเป็นหัวใจหลักที่สำคัญในการบริหารงานด้านการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในการวิจัยครั้งนี้ การบริหารงานจึงมีความเหมาะสมที่จะนำไปปฏิบัติให้เกิดผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาจึงเป็นที่มาของกรอบแนวคิดนี้ ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.8 ประโยชน์ที่ได้รับ

ผู้วิจัยกำหนดประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัยไว้ดังนี้

1.8.1 ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการดำเนินงานได้ในครั้งต่อไป

1.8.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปเป็นแนวทางเพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานของสถานศึกษาให้ได้ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.8.3 นักวิชาด้านการศึกษาสามารถนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการจัดอบรมพัฒนารูปแบบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ให้มีศักยภาพในการบริหารงานให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

1.8.4 ผลของการศึกษาในครั้งนี้เป็นข้อมูลพื้นฐานให้กับผู้บริหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน
สามารถนำผลจากการศึกษาครั้งนี้ไปใช้ประกอบการวางแผน ส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษาให้ศักยภาพ
มากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการศึกษาจึงได้นำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

- 2.1 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 - 2.1.1 ความหมายของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 - 2.1.2 หลักการและแนวคิดของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 - 2.1.3 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
 - 2.1.4 บทบาทของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 - 2.1.5 ขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 2.2 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21
 - 2.2.1 ความหมายของภาวะผู้นำ
 - 2.2.2 ความหมายของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์
 - 2.2.3 แนวคิด ทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์
 - 2.2.4 แนวคิด ทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21
- 2.3 สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาถือว่าเป็นส่วนหนึ่งในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาให้ทราบขีดความสามารถในการจัดการศึกษาว่าบรรลุตามเป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้และสามารถนำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องและจัดให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การประเมินภายในสถานศึกษาถือเป็นกระบวนการตรวจสอบการทำงานที่สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพที่มีอยู่ของสถานศึกษาซึ่งมีรายละเอียดในการศึกษาดังต่อไปนี้

2.1.1 ความหมายของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

กาญจนา ศรีเมือง (2555, น. 13) สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาเรียนรู้ของผู้เรียน โดยใช้ผู้เรียนเป็นที่ตั้งการประเมินจากผู้เรียนเป็นหลักและการยกมาตรฐานของสถานศึกษาให้เข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานตามที่กำหนดไว้ เพื่อสร้างความมั่นใจและเป็นหลักประกันต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและเป็นที่ยอมรับของสังคม

ปฐวีกานต์ พิธีธรรมมัง (2554, น. 20) สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การให้ความเชื่อมั่นและการรับประกันในเรื่องคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในด้านมาตรฐานตามหลักสูตรแก่นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ไพศาล จันทสุวรรณศรี (2555, น.9) สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการหรือกลไกในการดำเนินการของสถานศึกษา เพื่อเป็นหลักประกันว่าสถานศึกษาจะจัดการศึกษาให้ได้ผลผลิตที่มีคุณลักษณะตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาที่กำหนด ผู้รับบริการและสังคมโดยรวมยอมรับว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีประสิทธิภาพเป็นที่เชื่อถือและตรวจสอบได้

รัตนกร แสงงาม (2556, น.18) สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการหรือกลไกในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายในเป็นการดำเนินงานตามภารกิจด้านวิชาการ บุคลากร งบประมาณและการบริหารงานทั่วไปเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องว่าสถานศึกษาสามารถดำเนินการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

สุพรรณ ประศรี (2555, น.38) สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการที่มีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ โดยการ

ประเมินติดตามตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้นๆ

กล่าวด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา (2554) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายในไว้ว่า การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด สำหรับการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งกระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา

วราพร ชัยอาสา (2554, น.16) กล่าวไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการการบริหารที่สถานศึกษาต้องอย่างต่อเนื่อง การติดตามตรวจสอบคุณภาพและประเมินคุณภาพจัดการศึกษามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

พฤทธิ ศรีบรรณพิทักษ์ (2548, น.7) กล่าวไว้ว่า ระบบการประกันคุณภาพภายใน หมายถึง ระบบการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายในโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเองหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

สุวิทย์ จันทรเสถียร (2554, น.26) กล่าวไว้ว่า การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง กระบวนการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งเป็นภารกิจที่ต้องทำอยู่แล้วและต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น เพื่อสร้างความมั่นใจเป็นหลักประกันต่อผู้เรียน ผู้ปกครองและสังคม

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2553, น.10) ให้ความหมายไว้ว่า การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายในโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเองหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

จากแนวคิดข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษานั้นเป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของผู้เรียนและการดำเนินงานภายในสถานศึกษาที่มีการติดตามตรวจสอบและพัฒนาให้ได้มาตรฐานการศึกษาโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การลงมือปฏิบัติโดยบุคลากรภายในสถานศึกษามีหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่คอยกำกับ ติดตาม ดูแลทำให้เกิดความ

เชื่อมั่นแก่ผู้รับบริการว่าสถานศึกษานั้นได้คุณภาพและมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่ได้รับ การยอมรับ

2.1.2 หลักการและแนวคิดของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การบริหารงานและการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ ตามภารกิจของสถานศึกษาเพื่อ พัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้นเป็นการสร้างมั่นใจให้กับผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียนและ ผู้ปกครอง แสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนนั้นมี คุณภาพตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่มาตรฐานการศึกษากำหนดไว้มีหน่วยงานทางการศึกษาและ นักวิชาการ ได้ให้แนวคิดไว้ดังนี้

กาญจนา ศรีเรือง (2555, น.22) ได้กล่าวว่า หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา มีหลักการสำคัญในการทำงานร่วมกันเป็นทีมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ขึ้นไป ตามมาตรฐานการศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานทุก ฝ่ายมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการบริหารและสามารถตรวจสอบได้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2554, น.7) ได้ กล่าวว่า การประเมินคุณภาพภายใน (Internal Quality Assessment) เป็นระบบและกลไกในการ ควบคุม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ขึ้นไปตามนโยบายที่กำหนด โดยสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดต้องดำเนินการให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร การศึกษาอย่างต่อเนื่อง กระบวนการประเมินคุณภาพภายในเป็นการประเมินคุณภาพการศึกษาตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาการประเมินคุณภาพภายในกระทำโดยบุคลากรในหน่วยงานหรือ ผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ช่วยในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้บรรลุ เป้าหมายตามที่กำหนดถือเป็นกระบวนการตรวจสอบการทำงานของตนเอง (Self-evaluation) โดย ประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้ได้ข้อมูลที่นำไปสู่ การพัฒนาปรับปรุงตนเองและพร้อมที่จะได้รับการประเมินคุณภาพจากหน่วยงานต้นสังกัดและการ ประเมินจากภายนอก

ไพศาล จันทสุวรรณ (2555, น.16) กล่าวว่า หลักการของการดำเนินการประกัน คุณภาพการศึกษา จะประสบผลสำเร็จได้รัฐจะต้องกระจายอำนาจให้กับสถานศึกษา สถานศึกษาต้อง ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งชุมชน องค์กรส่วนท้องถิ่นหน่วยงานอื่นๆ ซึ่งจะต้องมีการประสาน สัมพันธ์กันอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังต้องมีการควบคุมคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบและ การประเมินคุณภาพที่ระบบชัดเจนสามารถตรวจสอบได้ เพื่อสร้างความมั่นใจเป็นหลักประกันต่อ ผู้เรียน ปกครอง ชุมชน และสังคมว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาและเป็นที่ยอมรับของ

สังคม (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2558) ได้ให้หลักการดำเนินการประกันคุณภาพภายในว่าเป็นการดำเนินงานตามปกติของโรงเรียนที่บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้เป็นระบบและต่อเนื่อง โดยใช้วิธีการควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบ และการประเมินคุณภาพซึ่งสอดคล้องกับหลักการบริหารที่เป็นระบบครบวงจร เช่น PDCA ซึ่งประกอบด้วย การร่วมกันวางแผนพัฒนา (Plan) ร่วมกันปฏิบัติตามแผน (Do) ร่วมกันตรวจสอบ (Check) และร่วมกันปรับปรุง (Act)

สำนักงานทดสอบทางการศึกษา (2554,น.8) การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance) เป็นกลไกสำคัญที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง การประกันคุณภาพมีหลักการสำคัญ คือ การกระจายอำนาจ การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการทำงาน และการแสดงความรับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาประกอบด้วยกระบวนการดำเนินงานที่สัมพันธ์กัน 3 ส่วน คือ 1) การประเมินคุณภาพภายใน 2) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและ 3) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจากหลักการและแนวคิดของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าหลักการของการประกันคุณภาพการศึกษานั้นจะต้องมีกระบวนการดำเนินงานที่สัมพันธ์กันต่อเนื่องกัน 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การประเมินคุณภาพภายในเป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานตัวบ่งชี้ว่าสถานศึกษามีการปฏิบัติตามระบบการดำเนินงานหรือไม่ เพื่อให้สถานศึกษานั้นมีคุณภาพและได้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดไว้โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่ดูแลกำกับสถานศึกษา 2) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และจัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาพร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในจุดที่ยังต้องปรับปรุงแก้ไขหรือจุดที่ยังควรพัฒนาให้ได้มาตรฐานโดยเน้นผู้เรียนเป็นหลักสำคัญในการขับเคลื่อนหรือการดำเนินงานของสถานศึกษานั้นและ 3) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติโดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาการจัดระบบและโครงสร้างการวางแผนและการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษาทุกปี

2.1.3 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

สถานศึกษาจะต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องว่าผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษานั้นและพัฒนาความรู้ความสามารถ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ที่

กำหนดไว้ รongรับการประเมินคุณภาพการศึกษาจากภายนอกโดยองค์การมหาชน สมศ. ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยให้สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยการส่งเสริม สนับสนุนและกำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาไทยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2553 มาตรา 47 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาประกอบด้วย 2 ระบบ คือ ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอกผู้วิจัยได้นำมาศึกษาตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

ระบบการประกันคุณภาพภายใน คือ ระบบการประกันคุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนามาตรฐานการศึกษาทุกระดับจะต้องประกอบด้วย การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา กระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือจากหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2553 : มาตรา 47)

ดังนั้น ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาไทยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2553 มาตรา 47 มีกระบวนการในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนามาตรฐานการศึกษาทุกระดับประกอบด้วย การประเมิน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยให้สถานศึกษาขึ้นพื้นฐานจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีการดำเนินการดังต่อไปนี้ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ 8) การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข พ.ศ.2545 และ พ.ศ.2553 : มาตรา 47)

ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เข้มแข็งมีประสิทธิภาพและดำเนินการอย่างยั่งยืนนั้นผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในสถานศึกษาต้องมีการทำงานที่มุ่งประโยชน์ให้เกิดแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญโดยมีความตระหนักรับรู้และเห็นคุณค่าของการทำงานเป็นระบบมีคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายและดำเนินกิจกรรมโครงการที่ใช้ผลการประเมินตนเองผลการประเมินคุณภาพจากภายนอกหรือผลการวิจัยที่

สถานศึกษาจัดทำขึ้นเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาเองตลอดจนใช้ผลการวิจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้องเป็นฐานในการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนการติดตามตรวจสอบและปรับปรุงงานเป็นระยะจะช่วยให้งานบรรลุผลได้อย่างดีและมีประสิทธิภาพผลที่เกิดกับผู้เรียนก็จะเป็นที่พึงพอใจกับผู้ปกครองชุมชนและองค์กรหรือสถานประกอบการที่รับช่วงต่อจากสถานศึกษาด้วยการดำเนินงานที่ทุกคนต้องมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบร่วมกันเช่นนี้ ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาก็จะเป็นส่วนหนึ่ง ของการบริหารการศึกษาที่แท้จริงและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนเป็นวิถีชีวิตในการทำงานของทุกคนเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดคุณภาพผู้เรียนฝังแน่นอยู่ในจิตใจตลอดเวลา (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2553. น. 2-3)

การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษายึดหลัก 3 ประการ คือ 1) การกระจายอำนาจ 2) การเปิดโอกาสมีส่วนร่วมในการทำงาน 3) การแสดงภาระรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ จากหลักการดังกล่าวข้างต้นการประกันคุณภาพการศึกษาจึงมีกระบวนการดำเนินการที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกัน 3 ชั้นคือ 1) การประเมินคุณภาพภายใน เป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาการติดตามและตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษากระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือโดยหน่วยงาน ต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา 2) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและจัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาพร้อมทั้งเสนอและมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติโดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาการจัดระบบและโครงสร้างการวางแผนและการดำเนินงานตามแผนรวมทั้ง สร้างจิตสำนึกให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกคน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, น. 10-12)

ผู้วิจัยสรุปได้ว่าระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นการประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษาของผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) การประเมินภายในเพื่อเพิ่มเติมสิ่งที่จะต้องแก้ไขให้ดีขึ้น 2) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ของมาตรฐานการศึกษาของไทย และ 3) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยมีหน่วยงานจากต้นสังกัดคอยควบคุมกำกับดูแลการดำเนินงานภายในสถานศึกษานั้น โดยมีกระบวนการในการดำเนินงานอยู่ 8 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่ง

คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) การจัดมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ 8) การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องซึ่งการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาจะต้องทำอย่างต่อเนื่องทุกปีโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.1.4 บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่ายด้วยกัน ทั้งบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษาร่วมกันดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามที่กำหนดไว้ ดังนั้นบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 กระทำโดยบุคลากรหรือผู้ที่เกี่ยวข้องดังนี้

บทบาทของเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานทดสอบทางวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2553, น. 33-34) สรุปบทบาทของเขตพื้นที่การศึกษาได้ว่า เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขับเคลื่อนไปอย่างมีประสิทธิภาพทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมในอนาคต รวมทั้งมีการพัฒนาสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษายิ่งขึ้น โดยสร้างความตระหนัก ความเชื่อและความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ร่วมดำเนินการวางระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เข้มแข็ง จากนั้น นิเทศ กำกับ ดูแล และส่งเสริมให้ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง และศึกษา วิเคราะห์ วิจัย กิจกรรม/รูปแบบและเทคนิควิธีการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ โดยพัฒนาจากสถานศึกษาดั้งเดิมและขยายผลไปยังสถานศึกษาแห่งอื่นที่มีบริบทเดียวกันต่อไป จากนั้นดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี และแจ้งผลให้สถานศึกษาทราบ รายงานผลให้สาธารณชนรับทราบเพื่อร่วมมือพัฒนาให้ดีกว่าต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2554, น. 5-6) สรุปบทบาทของเขตพื้นที่การศึกษาได้ว่า หน่วยงานต้นสังกัดและเขตพื้นที่การศึกษามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาดำเนินการ โดยการส่งเสริม

และสนับสนุนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการรายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ผู้วิจัยสรุปบทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีต่อสถานศึกษาได้ว่าหน่วยงานต้นสังกัดหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนกับสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อยกระดับสถานศึกษาให้มีการรับรองมาตรฐานการศึกษาเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการที่จะนำบุตรหลานมาศึกษาต่อที่สถานศึกษานั้น

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ (2554, น. 11-12) สรุปบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาได้ว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาคือ 1) การวิเคราะห์ศึกษานโยบายยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาของชาติ กระทรวง กรม จังหวัด เขตพื้นที่การศึกษาและสภาพความต้องการของท้องถิ่นชุมชน สภาพการจัดการศึกษา สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นอย่างเป็นระบบนำมากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของสถานศึกษาร่วมกับบุคลากรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง 2) ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษากับครู บุคลากร และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรวมทั้งการจัดระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา 3) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน และมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงานตามกระบวนการในการประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งกำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางความร่วมมือของครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง องค์กรชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4) จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรเพื่อใช้ในแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (ระยะ 3-5 ปี) และแผนปฏิบัติการประจำปี 5) ร่วมประชุมปฏิบัติการและร่วมระดมพลังสมองในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (ระยะ 3-5 ปี) และแผนปฏิบัติการประจำปี 6) สนับสนุนอำนวยความสะดวกรวมทั้งการแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่างๆ ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (ระยะ 3-5 ปี) และแผนปฏิบัติการประจำปี 7) ตรวจสอบ กำกับ ติดตาม กระบวนการจัดทำแผนรวมทั้งจัดให้มีการประเมินคุณภาพของแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (ระยะ 3-5 ปี) และแผนปฏิบัติการประจำปี 8) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีนำเสนอต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาการจัด

การศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (ระยะ 3-5 ปี) และแผนปฏิบัติการประจำปี

ต้องลักษณะ บุญธรรม (2557, น. 6) สรุปบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า

1) ผู้บริหารสถานศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพของงานตามมาตรฐานที่ควรเป็นระบบประกันคุณภาพกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับประกันคุณภาพการศึกษา สร้างความเข้าใจให้กับผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งศึกษา จัดทำแผนส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษา ดูแลให้มีการประกันคุณภาพภายในที่ทุกฝ่าย เข้ามามีส่วนร่วมกำกับติดตามการดำเนินงาน นำผลจากการประเมินคุณภาพมาปรับปรุง และรายงานผลต่อสาธารณชน 2) ผู้บริหารสถานศึกษาเตรียมความพร้อมของบุคลากร โดยสร้างความตระหนักปลุกจิตสำนึกให้บุคลากรทุกฝ่ายมองเห็นทุกค่าและมีความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในและพัฒนาความรู้ทักษะต่างๆ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการหรือร่วมกันดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สร้างทีมงานร่วมในการดำเนินการ 4) ผู้บริหารสถานศึกษา กำกับ ดูแล ช่วยเหลือสนับสนุนให้ทุกฝ่ายทำงานร่วมกันและเชื่อมโยงกันเป็นทีมเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล 5) ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารจัดการส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษาแนะนำดูแลให้มีการประกันคุณภาพภายใน ส่งเสริมการดำเนินการในระบบ PDCA ในทุกหน่วยงาน 6) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแกนนำให้การจัดทำรายงานประเมินตนเอง หรือรายงานประจำปี รวบรวมผลการดำเนินงานและผลการประเมิน วิเคราะห์ตามมาตรฐานและเขียนรายงานและ 7) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแกนหลักในการนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา มาตรฐานของสถานศึกษา

วิฑูรย์ หนูขาว (2552, น. 23-24) สรุปบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาทในการดำเนินการแบ่งเป็น 3 ช่วง ได้แก่ ช่วงที่ 1 การเตรียมการ เป็นการศึกษา ค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง เพื่อสร้างความเชื่อถือ ศรัทธา และเป็นที่ยอมรับแก่ทุกฝ่าย รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาทั้งการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอกให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา ช่วงที่ 2 การดำเนินการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาส่วนใหญ่สถานศึกษาจะนำวงจร PDCA มาใช้ในการดำเนินการ คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบและประเมินผล และปรับปรุง ช่วงที่ 3 การประเมินภายนอก ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นแกนนำในการเตรียมการ การวางแผน เพื่อให้สถานศึกษาภายนอก นอกจากนี้ยังมีบทบาทเป็นผู้ประสานงาน อำนวยความสะดวก การชี้แจงทำ

ความเข้าใจให้ข้อมูลสารสนเทศการตรวจสอบรับผลการประเมินการประเมินภายนอก และการนำผลการประเมินภายนอกไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

ผู้วิจัยสรุปบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาได้ว่า ผู้บริหารมีบทบาทในการบริหารที่เป็นหลักสำคัญในการดำเนินงานคอย ส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวกและให้คำแนะนำ สถานศึกษาและบุคลากรให้มีความเข้าใจในกระบวนการดำเนินงานที่ตรงกัน โดยเน้นการดำเนินงานแบบวงจร PDCA คือ การวางแผน ปฏิบัติตามแผน ตรวจสอบประเมินผล และปรับปรุงอย่างเคร่งครัด กำหนดให้ทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโดยผู้บริหารเป็นแกนนำในการจัดทำแผนปฏิบัติงานร่วมกัน รวมทั้งมีการกำกับติดตามให้มีการดำเนินงานตามแผนและการนำผลการประเมินตนเองมาใช้ในการปรับปรุงสถานศึกษาและรายงานผลต่อสาธารณะชนทราบ

บทบาทของครูและบุคลากรในสถานศึกษา

ต้องลักษณะ บัญญัติธรรม (2557, น. 7) สรุปบทบาทของครูและบุคลากรในสถานศึกษาได้ว่า 1) ครูและบุคลากรได้ศึกษาวัตถุประสงค์ เป้าหมายตลอดจนนโยบายของสถานศึกษา ด้านการประกันคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด 2) ครูและบุคลากรได้ศึกษาภารกิจของตนเองให้ชัดเจน กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการดำเนินการที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายของสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษาและวางแผนในการเพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์และเป้าหมาย 3) ครูและบุคลากรติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของตนเองอย่างเป็นระบบพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 4) ครูและบุคลากรจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องของตนเอง 5) ครูและบุคลากรให้ความร่วมมือในภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพสถานศึกษาอาจเข้าร่วมเป็นกรรมการหรือผู้รับผิดชอบในการประกันคุณภาพร่วมในการจัดทำรายงานประเมินตนเอง 6) ครูและบุคลากรให้ความร่วมมือสถานศึกษาในการให้ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปดำเนินการภายในต้องการ 7) ครูและบุคลากรศึกษาผลการประเมินเพื่อนำมาปรับปรุงมาตรฐานการปฏิบัติงานของตนเอง และ 8) ครูและบุคลากรให้ข้อเสนอแนะแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ร่วมงานที่แนวทางพัฒนาคุณภาพ

วิฑูรย์ หนูขาว (2552, น. 24) สรุปบทบาทของครูและบุคลากรในสถานศึกษาไว้ว่า บทบาทของครูและบุคลากรในสถานศึกษามีการดำเนินงานเป็น 3 ช่วงดังนี้ ช่วงที่ 1 การเตรียมการศึกษาค้นคว้าพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา แนวทางดำเนินการพัฒนา และร่วมกับผู้บริหารในการเตรียมการวางแผนจัดระบบข้อมูลสารสนเทศภายในสถานศึกษา ช่วงที่ 2 การดำเนินการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในการวางแผนการปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ ประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนา ช่วงที่ 3 การประเมินภายนอกในการร่วมกันจัดทำรายงานการประเมินสถานศึกษา

ผู้วิจัยสรุปบทบาทของครูและบุคลากรในสถานศึกษาได้ว่า ครูและบุคลากรมีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานทุกขั้นตอนในการประเมินตนเองในด้านการจัดกิจกรรม การเรียน การสอน และ การทำงาน มีการวางแผนเป้าหมายที่ชัดเจนสอดคล้องกับแผนพัฒนาของสถานศึกษาและ จุดมุ่งหมายหลักหรือมาตรฐานที่เน้นคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการการเรียนการสอนและการจัด กิจกรรม ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามโครงสร้างของสถานศึกษา ทั้ง 4 ฝ่ายเพื่อให้สถานศึกษานั้นมีการขับเคลื่อนอยู่ตลอดเวลารองรับการประเมินทั้งภายในและ ภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทบาทของกรรมการสถานศึกษา

ต้องลักษณะ ๖ ประการ (๒๕๕๗, น. ๗) สรุปบทบาทของกรรมการสถานศึกษาได้ว่า บทบาทของกรรมการสถานศึกษานอกจากการมีบทบาทในการกำหนดทิศทางและนโยบาย ตลอดจน ติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษาแล้วในส่วนของการประกันคุณภาพสถานศึกษา กรรมการ สถานศึกษามีหน้าที่ดังนี้ ๑) ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพและมาตรฐานคุณภาพ ๒) กำหนดทิศทางเป้าหมายในการประกันคุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐาน ๓) กำกับส่งเสริมและ สนับสนุนการพัฒนาและการประกันคุณภาพของสถานศึกษาตลอดจนร่วมกำหนดนโยบายในการ ดำเนินการและ ๔) ติดตามผลการดำเนินการให้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

วิฑูรย์ หนูขาว (๒๕๕๒, น. ๒๔) กล่าวว่า iva คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็น คณะกรรมการผู้มีความสำคัญในการกำหนดเป้าหมาย กำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ส่งเสริม ร่วมตัดสินใจให้ความคิดเห็นในการดำเนินการของสถานศึกษา เป็นแกนนำในการประสานความ ร่วมมือกับองค์กรในท้องถิ่น สร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน และสนับสนุนการพัฒนา การศึกษาของสถานศึกษาในด้านทรัพยากรต่างๆ ตลอดจนการกำกับดูแลอย่างต่อเนื่องตั้งแต่การวาง แผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำเนินกิจกรรมตามแผน การประเมินตนเองของสถานศึกษา รวมทั้งการตรวจสอบและรับทราบรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา และพัฒนา ปรับปรุง สถานศึกษา นอกจากนี้ยังมีหน้าที่เป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาใน ส่วนที่กรรมการสถานศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องให้แก่คณะผู้ประเมินภายนอกอีกด้วย

ผู้วิจัยสรุปบทบาทของกรรมการสถานศึกษาได้ว่า กรรมการสถานศึกษาเข้ามามี บทบาทในการกำหนดวิสัยทัศน์ การดำเนินงานและให้ความร่วมมือต่างๆ แก่สถานศึกษาคอยส่งเสริม ให้การสนับสนุนในการให้ข้อมูลและให้ความร่วมมือในการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆของสถานศึกษา รวมไปถึงการเข้ามามีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เช่นกัน ผู้บริหารและคณะ

กรมสถานศึกษาร่วมกันปรึกษาหารือเพื่อพัฒนามาตรฐานการศึกษาส่งผลให้สถานศึกษามีการขับเคลื่อนอยู่ตลอดเวลา

บทบาทของผู้เรียน

ต้องลักษณะ บุญธรรม (2557, น.8) สรุปบทบาทของผู้เรียนได้ว่า ผู้เรียนซึ่งแม้ว่าจะดูเหมือนเป็นผู้ใช้ผลจากการประกันคุณภาพการศึกษา แต่โดยแท้จริงผู้เรียนจำเป็นต้องมีบทบาทในการส่งเสริมการประกันคุณภาพของสถานศึกษา โดยมีหน้าที่ในการติดตามและให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน เช่น การประเมินผู้สอนการประเมินกิจกรรมและปัจจัยสนับสนุนการร่วมดำเนินการตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด

ผู้วิจัยสรุปบทบาทของผู้เรียนได้ว่า ผู้เรียนนั้นมีบทบาทหน้าที่ในการตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ค้นคว้าหาความรู้ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา และให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ ภายในสถานศึกษา

บทบาทของพ่อแม่ผู้ปกครอง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ (2554, น.14) ได้กล่าวไว้ว่า 1) ให้ข้อมูลและร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับชุมชน สภาพปัญหาและความต้องการของผู้ปกครอง การช่วยเหลือ สนับสนุน โรงเรียนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและการศึกษาต่อ 2) ร่วมประชุมหารือหรือสัมมนาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของสถานศึกษากับบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายและ 3) ให้การสนับสนุนในการใช้งบประมาณและทรัพยากรเพื่อใช้ตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี

ต้องลักษณะ บุญธรรม (2557, น. 7) สรุปไว้ว่า บิดามารดา ผู้ปกครองมีส่วนในการประกันคุณภาพการศึกษาโดย ทำหน้าที่ในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนเพื่อสะท้อนผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ติดตามผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ให้ข้อเสนอแนะรวมทั้งมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนที่บ้าน

วิฑูรย์ หนูขาว (2552, น. 24) กล่าวไว้ว่า ผู้ปกครองเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดเป้าหมาย และวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาว่าอยากให้บุตรหลานของตนเข้ารับการศึกษาและจะมีคุณลักษณะอย่างไร และคอยประสานส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ในส่วนของตัวนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาการดำเนินกิจกรรมตามแผน การประเมินตนเองของสถานศึกษาการให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และคุณภาพของนักเรียนในสถานศึกษา รวมทั้งรับทราบผลประเมิน

ตนเองของสถานศึกษา นอกจากนี้ ยังมีหน้าที่เป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับคุณลักษณะของบุคลากรของตนให้แก่คณะผู้ประเมินภายนอกอีกด้วย

ผู้วิจัยสรุปได้ว่าบทบาทของบิดามารดา ผู้ปกครอง คือ คอยให้ข้อมูลข่าวสารและการสนับสนุนในการทำกิจกรรมของสถานศึกษา ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่างๆ เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาจุดที่ขาดหายไปเพื่อให้สถานศึกษาและนักเรียนได้นำไปพัฒนาและต้องดูแล เอาใจใส่นักเรียนในด้านการเรียนความประพฤติให้เป็นคนดีของสังคมและเป็นกระบอกเสียงประชาสัมพันธ์ข่าวสารของสถานศึกษาและร่วมกันพัฒนาปรับปรุงในจุดที่ยังต้องแก้ไขเพื่อให้สถานศึกษามีการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

บทบาทของชุมชน

ต้องลักษณะ บัญญัติ (2557, น. 8) ชุมชนมีบทบาทโดยมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมใช้ และให้ข้อมูลเพื่อการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา ตลอดจนร่วมตรวจสอบติดตามผลการดำเนินงานเพื่อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา

วิฑูรย์ หนูขาว (2552, น. 24) ได้กล่าวไว้ว่าชุมชนมีบทบาทสำคัญในการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาและส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่การวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา โดยเฉพาะแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน รวมทั้งรับรายงานการประเมินของสถานศึกษา การปรับปรุงและพัฒนาของตนเอง ซึ่งการที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษา และมองเห็นคุณค่าและประโยชน์ของตนเอง พร้อมกันนั้น สถานศึกษาก็จะได้รับความช่วยเหลือทั้งแรงกายและทุนทรัพย์จากคนในชุมชนอันก่อให้เกิดประโยชน์ในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาอีกด้วย นอกจากนี้ บุคลากรในชุมชนยังมีหน้าที่เป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชนและความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนให้แก่คณะผู้ประเมินภายนอกอีกด้วย

ผู้วิจัยสรุปบทบาทของชุมชนได้ว่า ชุมชนมีหน้าที่สอดส่องดูแลให้ความร่วมมือ ร่วมคิดร่วมทำและให้ข้อมูลในทุกสถานการณ์ คอยเป็นหูเป็นตาแทนสถานศึกษาในยามวิกาล เพื่อป้องกันดูแลไม่ให้เกิดอันตรายในทุกด้าน ชุมชนสามารถให้คำปรึกษา คำแนะนำและข้อเสนอแนะให้กับสถานศึกษาได้ไปปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

ดังนั้น บทบาทหน้าที่ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแต่ละฝ่าย มีบทบาทที่ต่างกัน แต่มีส่วนร่วมกันในการทำงานเพื่อการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด สถานศึกษาจะเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ได้คุณภาพหรือไม่ นั่นจะขาดสิ่งสำคัญไปไม่ได้ คือ ความร่วมมือจากบุคคลที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานเพื่อให้ประสบผลสำเร็จ ได้แก่ ผู้บริหาร

ครูและบุคลากรในสถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้เรียน พ่อแม่ผู้ปกครองและชุมชน มีความสำคัญมากซึ่งบทบาทหน้าที่เหล่านี้จะขาดความร่วมมือจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมิได้ ทุกฝ่ายมีการสนับสนุน ส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษา การดำเนินงานของสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จก็เพราะได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายทำให้ได้รับการยอมรับมีคุณภาพในการจัดการเรียนการสอน ตามมาตรฐานการศึกษา ความสำเร็จของตามเป้าหมายจะไม่สามารถประสบผลสำเร็จได้เลยถ้าไม่ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่าแต่ละบทบาทหน้าที่นั้นมีความสำคัญยิ่งในการนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.1.5 ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

จากกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีดังรายละเอียดต่อไปนี้ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2553)

1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา “มาตรฐานการศึกษา” เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา ทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียง สำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแลการตรวจสอบการประเมินผล การประกันคุณภาพทางการศึกษา มาตรฐานการศึกษาที่มีอยู่ในปัจจุบันนั้นมีหลายระดับ เช่น มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา อีกทั้งยังมีการกำหนดมาตรฐานขึ้นหลายประเภท เช่น มาตรฐานการแนะแนว มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มาตรฐานลูกเสือและเนตรนารี มาตรฐานการบริหารและการจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน เป็นต้น

แต่เมื่อพิจารณาจะเห็นว่ามาตรฐานทั้งหลายนั้นมีวัตถุประสงค์และมีเป้าหมายคือคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญทั้งนั้น ดังนั้น ตามกฎกระทรวงได้กำหนดว่าการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานั้นต้องกำหนดให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ เอกลักษณะของสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ และต้องครอบคลุม สาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ ดังนั้น สถานศึกษาจึงต้องวิเคราะห์ มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งระดับปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่ มาตรฐานคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรของสถานศึกษา นโยบายของหน่วยงานส่วนกลาง คุณลักษณะพิเศษของผู้เรียนที่สถานศึกษา ท้องถิ่น และชุมชน นำมาสังเคราะห์หลอมรวมกำหนดเป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาพึงตระหนักเสมอว่ามาตรฐานที่

เกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนเป็นเป้าหมายสูงสุด ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดขึ้นนั้นควรมีการระบุตัวชี้วัดเป็นองค์ประกอบของมาตรฐานนั้นๆ ให้ชัดเจน เพื่อให้เกิดความสะดวกและความเข้าใจตรงกันในการวัดและประเมินผล และการสื่อสารกับผู้เกี่ยวข้องในการกำหนดมาตรฐานนั้นควรประกอบด้วยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแห่งนั้น บุคคลที่เกี่ยวข้องควรอย่างยิ่งที่จะต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดคุณภาพผู้เรียน เมื่อทุกคนที่เกี่ยวข้องเห็นพ้องต้องกัน ในคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานที่ร่วมกันกำหนดจึงผลักดันสนับสนุนและทำงานร่วมกับสถานศึกษาให้พัฒนาไปสู่เป้าหมายได้ในเวลาอันรวดเร็วและยั่งยืน

2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา แผน (Plan) เป็นเอกสารที่แสดงโครงการ/กิจกรรม วิธีการที่ได้ผ่านการคิดมาแล้วล่วงหน้าโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันคิดและพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ สำหรับเป็นเครื่องชี้นำการดำเนินการใดๆ ที่สอดคล้องกับเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจขององค์กร การวางแผนมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายและกรอบเวลาของการดำเนินการตามแผนอย่างชัดเจนในสถานศึกษาต้องมีการจัดทำแผน 2 ประเภท คือ (1) แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (Strategic Plan/Improvement Plan) ซึ่งเป็นแผนที่มีรอบระยะเวลาการพัฒนาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอาจเป็นแผน 3 ปี แผน 4 ปี หรือแผน 5 ปี แล้วแต่ความเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา แผนประเภทนี้จะสะท้อนกระบวนการวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่จะใช้ในการพัฒนาหรือปรับปรุงเพื่อนำไปสู่เป้าหมายได้คุณภาพตามมาตรฐานที่วางไว้ (2) แผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan/operation Plan) ซึ่งแตกออกมาตามแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อดำเนินงานเป็นรายปี แผนปฏิบัติการประจำปีแต่ละปีควรมีจุดเน้นที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม นอกจากความชัดเจนในการดำเนินกิจกรรมตามกรอบเวลา สถานที่ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ สถานศึกษาต้องกำหนดกิจกรรมการติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน ความก้าวหน้าของการดำเนินงาน การปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ราบรื่น คล่องตัว มีการประเมินตนเองอันนำไปสู่การได้ข้อมูลสารสนเทศ เพื่อนำไปเขียนรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาต่อไป การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต้องผ่านการคิดและการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์มาแล้วอย่างรอบคอบโดยอาจใช้วิธี SWOT Analysis, Balanced Scorecard หรือวิธีการอื่นๆ ที่สถานศึกษาเห็นว่าเหมาะสมสำหรับเป็นเข็มทิศชี้นำการดำเนินงานตามกลยุทธ์ เพื่อนำไปสู่การบรรลุตามวิสัยทัศน์และมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษาวางเป้าหมายไว้ส่วนการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีจะมีการระบุวัตถุประสงค์ เป้าหมายการ จัดสรรทรัพยากร และกรอบเวลาของการดำเนินงานตามแผนอย่างชัดเจน

ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นสามารถตรวจสอบตนเองได้ว่าเป็นแผนพัฒนาที่มีคุณภาพหรือไม่โดยพิจารณาจากประเด็นที่กฎกระทรวงกำหนด ให้ต้องดำเนินการดังนี้ 1) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการที่จำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ 2) กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความจำเป็นของการพัฒนาไว้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม 3) กำหนดวิธีการดำเนินงานที่มีหลักวิชา ผลการวิจัยหรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ ให้ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ 4) กำหนดแหล่งวิทยากรภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ 5) กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาและผู้เรียนรับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ 6) กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและองค์กรชุมชน 7) กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ 8) จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในศตวรรษหน้านั้น สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องเข้าใจบริบทความต้องการของสถานศึกษาเอง โดยการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นภายใต้สถานการณ์ที่เป็นอยู่มีข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ทั้งผลการประเมินตนเอง ผลการประเมินภายนอก ผลการประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา ผลการทดสอบระดับชาติ รวมทั้งผลการวิจัยจากการทำวิจัยชั้นเรียนของครูแต่ละกรมสาระการเรียนรู้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผน โครงการ/กิจกรรม หรือนวัตกรรมที่นำมาใช้สอดคล้องกับการแก้ปัญหาและความต้องการใช้แหล่งวิทยาการที่อยู่ใกล้เคียงให้เป็นประโยชน์ และที่สำคัญมากที่สุดประการหนึ่ง คือ บุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องมีจิตสำนึกร่วมในการจัดการศึกษาให้ถึงเป้าหมายที่หวังไว้ ร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้การดำเนินการของสถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายโดยมุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจึงเป็นแผนที่จากทำอย่างเป็นระบบบนพื้นฐานข้อมูลของสถานศึกษา ประกอบด้วยเป้าหมายยุทธศาสตร์และแนวปฏิบัติที่ชัดเจนสมบูรณ์ครอบคลุมการพัฒนาทุกกิจกรรมที่เป็นส่วนประกอบหลักของการจัดการศึกษาและเป็นที่ยอมรับร่วมกันจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมายของแต่ละกิจกรรมอย่างสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และมาตรฐานหลักสูตรสถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพมีความสำคัญ

3) การจักระบบบริหารและสารสนเทศ การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดไว้มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องจัดการระบบการบริหารสถานศึกษาและระบบสารสนเทศเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพดังนี้

(3.1) การจักระบบบริหารสถานศึกษา สถานศึกษาสามารถจักระบบบริหารโดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎี หรือผลงานวิจัยที่มีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาโดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ใช้เทคนิคการบริหารและการจัดการให้สามารถดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย เช่น การใช้วงจรการพัฒนาคุณภาพ (PDCA : Plan Do Check Act) ของเดมิ่ง (Deming Cycle) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (TQM) เป็นต้นการจัดโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาควรจัดให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดที่มีการแบ่งงานเป็น 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป ทั้งนี้ การบริหารงานตามโครงสร้างของสถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่หรือใหญ่พิเศษจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีคณะกรรมการหลายระดับหลายฝ่าย นับตั้งแต่ระดับบริหาร/อำนวยการ ระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ระดับชั้น หรือมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะขึ้นเพื่อรับผิดชอบงานเป็นคราวๆ ไปสถานศึกษาและขนาดกลางซึ่งจะมีความคล่องตัวมากที่สุดก็จำเป็นต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดผู้รับผิดชอบงานที่เหมาะสม เน้นการทำงานร่วมกันเป็นทีมให้มากที่สุดสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กควรเน้นลักษณะการทำงานแบบบูรณาการ เช่น รวมงานวิชาการและงานงบประมาณไว้ด้วยกันเพราะทุกงานต้องเกี่ยวข้องกับการใช้เงิน หรือร่วมงานวิชาการกับงานบุคลากรเพราะการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนต้องเกี่ยวข้องกับครู ครูทุกคนต้องทำงานบริหารทั่วไปได้ การทำงานในรูปคณะกรรมการอาจมีความจำเป็นน้อยมากสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กเพราะบุคลากรมีอยู่เพียงไม่กี่คน ดังนั้นทุกคนจึงต้องมีแผนการทำงานของตนเองควบคู่กับแผนการสอนด้วย เพื่อเป็นการตรวจสอบการทำงานเป็นระยะตามวงจรคุณภาพ มีการปรับปรุงงานทันทีที่ไม่ทำงานค้างค้ำจึงมีเวลาให้กับการพัฒนาการเรียนการสอนได้เต็มที่

(3.2) การจักระบบสารสนเทศสถานศึกษาควรมีการจักระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ครอบคลุมและเพียงพอต่อการนำไปใช้ในการวางแผนการจัดการศึกษาสืบค้นได้ง่ายและรวดเร็ว ผู้รับผิดชอบดูแลสารสนเทศของสถานศึกษาต้องทำงานอย่างมีระบบ โดยมีการกำหนดกรอบการเก็บข้อมูลเฉพาะที่จำเป็นวางแผนการเก็บข้อมูลซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือกับบุคลากรทุกฝ่าย สร้างความเข้าใจให้ทุกฝ่ายตระหนักถึงความจำเป็นในการเก็บข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อให้เกิดความร่วมมือและให้ข้อมูลที่ถูกต้อง ข้อมูลและสารสนเทศทั้งหลายล้วนต้องได้จากครูและบุคลากรทุกคน

ในสถานศึกษาทั้งสิ้นเมื่อมีความเข้าใจที่ถูกต้องการได้มาซึ่งข้อมูลก็จะมี ความถูกต้องและได้ข้อมูลที่ เป็นปัจจุบัน

การศึกษาของสถานศึกษามีหลายด้าน เช่น ข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับ ผู้เรียน วิธีการ/รูปแบบ/นวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนของครู วิธีการ/รูปแบบ การบริหารจัดการ ของสถานศึกษา การมีส่วนร่วมพัฒนาการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา สถิติ และผล การใช้แหล่งเรียนรู้ในและนอกสถานศึกษา วิธีการ/จำนวนครั้ง/จำนวน โครงการที่สถานศึกษาและ ชุมชนร่วมกันพัฒนาเพื่อสร้างให้เกิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ในชุมชน เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามข้อมูล สารสนเทศที่นับว่ามีความสำคัญและจำเป็นที่สุดคือข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนเป็น รายบุคคลและต้องทำให้เป็นปัจจุบันในทุกภาคเรียนเพื่อการวางแผนและปรับปรุงการดำเนินงานได้ ทันเหตุการณ์ การมีระบบข้อมูลและสารสนเทศจึงจะนับว่าได้ประโยชน์อย่างแท้จริง

การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศสามารถจัดเก็บในรูปแบบของแฟ้มเอกสารหรือจะเอา เก็บโดยใช้ระบบต่างๆ จากคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจำนวนผู้เรียนและบุคลากรของสถานศึกษา ปัจจุบันสถานศึกษาขนาดใหญ่ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการบันทึกข้อมูลประมวลผลแล้วสรุปเป็นสาระ สารสนเทศเพื่อการใช้งานได้ทันทีเช่นเดียวกันสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็กซึ่งมีบุคลากรไม่ เพียงพอควรใช้คอมพิวเตอร์ในการเก็บข้อมูลและสารสนเทศเช่นเดียวกันเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ช่วยลดภาระในเรื่องนี้ได้อย่างมาก

4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแผนการพัฒนา จัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นเปรียบเสมือนเข็มทิศชี้ทางการทำงาน เพื่อให้ทุกคนทุกฝ่ายมีเป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงานที่ไม่ขัดแย้งกัน แต่แผนจะไม่มี ความหมายถ้าการดำเนินงานของบุคลากร ในสถานศึกษาไม่ดำเนินงานตามแผน ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการควบคู่กับการ บริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพและระบบคุณธรรมย่อมสร้างคนที่มีคุณภาพให้เกิดขึ้นได้ไม่ยากนัก ผู้บริหารจะทำหน้าที่จัดตั้งอำนาจความสะดวกสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ดูแล กำกับ ติดตามและนิเทศงานของบุคลากรทุกคนทุกฝ่าย เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้ปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้ให้ความสำคัญ การดำเนินงานและ ปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่องจนเป็นปกติวิสัยครูต้องทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนอย่างเต็มศักยภาพและ เต็มเวลา แบ่งเวลาหรือบริหารเวลาในการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่กำหนดไว้ใน แผนปฏิบัติการประจำปีได้อย่างเหมาะสมและบรรลุผลสำเร็จตามแผนทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำ รายงานผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน ซึ่งทุกคนที่ เกี่ยวข้องจะปฏิบัติตามหน้าที่และบทบาทของตนเองอย่างดีที่สุดและภาคภูมิใจในความสำเร็จร่วมกัน

ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาสถานศึกษา ผู้บริหารจึงควรเป็นผู้นำในการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่กำหนดไว้รวมทั้งมีการส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตามและให้ความช่วยเหลือแก่บุคลากรทุกคนทุกฝ่ายให้สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ จากการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาผู้บริหารต้องดำเนินการนำแผนไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดโดยมีการมอบหมายการดำเนินการอย่างเป็นระบบโดยมีผู้บริหารเป็นแกนหลักในการปฏิบัติงาน

5) การจัดทำติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษารวมถึงการ จัดทำรายงานการประเมินเพื่อเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการที่ควรปรับปรุงแก้ไขอย่างเร่งด่วนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ทันต่อสถานการณ์

ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานนั้นสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่ต่อเนื่อง เพื่อให้เห็นการปฏิบัติงานจริงว่าดีขึ้นหรือกำลังถดถอยลงและควรมีการปรับปรุงแก้ไขหรือเร่งพัฒนาในเรื่องใดบ้างซึ่งการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาควรกระทำทุกปีถือเป็นการประเมินที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องสามารถทำได้ทั้งระหว่างและหลังการดำเนินงาน โดยความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับคุณภาพผู้เรียนเป็นอันดับแรกและเชื่อมโยงถึงมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาในด้านอื่นๆ รวมถึงเอกลักษณ์ของสถานศึกษาด้วย

นอกจากนี้กฎกระทรวงยังกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษามีหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอีกทางหนึ่งด้วยโดยให้ดำเนินการติดตามตรวจสอบอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี ทั้งนี้ในส่วนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดทำแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพสถานศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งได้รับการตรวจสอบคุณภาพและได้รับประโยชน์จากการติดตามตรวจสอบครบถ้วนกรณีเขตพื้นที่การศึกษาใดมีสถานศึกษาในความดูแลรับผิดชอบจำนวนไม่มากควรมีการติดตามตรวจสอบเป็นประจำทุกปี ส่วนเขตพื้นที่การศึกษาที่มีสถานศึกษาอยู่ในความดูแลรับผิดชอบจำนวนมากไม่สามารถตรวจสอบได้ครบภายใน 3 ปี ก็ควรมีการประสานงานโดยอาศัยบุคลากร/ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถร่วมปฏิบัติการได้ควรมีการแต่งตั้งคณะทำงานในการออกติดตามตรวจสอบ มีการกำหนดกรอบการตรวจสอบที่ชัดเจน ซึ่งประเด็นการตรวจสอบต้องสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา

ของสถานศึกษา มีการแจ้งผลการตรวจสอบให้สถานศึกษาทราบเปิดเผยผลการตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาต่อสาธารณชนทราบด้วยประโยชน์จากการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา โดยเขตพื้นที่การศึกษาอย่างสม่ำเสมอจะทำให้ผู้ปกครอง ชุมชน หรือแม้แต่ผู้เรียนเอง รับรู้ถึงปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานพัฒนาสถานศึกษาและหาทางปรับปรุงและพัฒนาาร่วมกัน รวมทั้งนำผลการตรวจสอบคุณภาพไปปรับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาหรือ แผนปฏิบัติการประจำปีและใช้เป็นข้อมูลเพื่อรับรองการประเมินคุณภาพภายนอกด้วย

การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษามีวัตถุประสงค์ ได้แก่ 1) เพื่อให้ สถานศึกษา รวบรวมข้อมูลความก้าวหน้าของการดำเนินงานและการปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง 2) เพื่อรวบรวมและจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด 3) เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน การศึกษาและเป็นที่ยอมรับ เพื่อสร้างความพึงพอใจแก่ผู้เกี่ยวข้องและ 4) เพื่อเตรียมพร้อมกับการ ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและรองรับการประเมินภายนอก

6) การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาการ ประเมินคุณภาพภายในเป็นกระบวนการประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาที่กระทำโดยบุคลากรภายในหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องการประเมิน คุณภาพภายในถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ เพื่อที่จะได้สร้างขีดความสามารถในการจัด การศึกษาของสถานศึกษาว่าบรรลุตามเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาหรือไม่นำผล การประเมินไปแก้ไขข้อบกพร่องได้ทันที เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) การประเมินภายในถือเป็นกระบวนการตรวจสอบการทำงานของสถานศึกษาหรือการประเมินตนเอง (Self-Evaluation)

การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาควรยึดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาเป็นหลักแต่อย่างไรก็ตามควรสะท้อนภาพความสำเร็จที่ชัดเจนอย่างน้อย 2 ด้านดังนี้ 1) คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร ของสถานศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในทุกระดับชั้น พฤติกรรมการแสดงออกของ ผู้เรียน โดยระบุได้ถึงกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ กลุ่มผู้เรียนที่มีความเสี่ยง กลุ่มผู้เรียนที่มี ปัญหาในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะของกลุ่มผู้เรียนสะท้อนให้เห็นคุณภาพของการ บริหารจัดการการศึกษา เพราะข้อมูลจากการประเมินเหล่านี้จะสะท้อนให้เห็นว่าการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาประสบผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้หรือไม่เป็นภาพที่สะท้อนถึงการบริหารที่มี ประสิทธิภาพในองค์การสถานศึกษา 2) คุณภาพการศึกษาด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษา

สถานศึกษาสามารถดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษา กำหนดไว้แล้วในทุกมาตรฐานด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการประเมิน เช่น ใช้ การสังเกตการ สัมภาษณ์ การตรวจสอบจากเอกสารหรือข้อมูลเชิงประจักษ์ เป็นต้น

การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาควรดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษาเป็นหลักทั้งนี้ควรสะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จของสถานศึกษาใน 2 ประเด็น คือ 1) คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อมูล เหล่านี้จะสะท้อนให้เห็นว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดและนำ ข้อมูลดังกล่าวไปปรับปรุงและพัฒนา 2) คุณภาพการศึกษาด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษา สถานศึกษาสามารถดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษา กำหนดไว้แล้วในทุกมาตรฐานด้วยวิธีการที่ หลากหลายและเหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการประเมิน

7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน จากการประเมิน คุณภาพภายในของสถานศึกษา สถานศึกษาสามารถสรุปและจัดทำรายงานผลการประเมินคุณภาพ ภายในของสถานศึกษาและถือว่าเป็นรายงานประจำปีของสถานศึกษาได้ ทั้งนี้เพื่อให้สถานศึกษา ต้องมีภาระในการจัดทำรายงานหลายเล่ม การจัดทำรายงานประจำปีถือเป็นเรื่องปกติที่สถานศึกษา ต้องจัดทำหลังการจัดการศึกษาผ่านไปแต่ละปีทั้งนี้นอกจากเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แล้วสถานศึกษาต้องเปิดเผย รายงานนั้นต่อสาธารณชน ด้วย รายงานประจำปีเป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษานี้จะนำไปเป็นฐานข้อมูล และหลักฐานยืนยันการพัฒนาสถานศึกษาสำหรับรับรองการประเมินคุณภาพภายนอกด้วย สถานศึกษาสามารถกำหนดรูปแบบของรายงานประจำปีได้ตามความเหมาะสม โดยใช้ภาษาที่อ่าน เข้าใจง่ายนำเสนอทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพสาระสำคัญอาจแบ่งออกเป็น 4 ส่วนคือ 1) ข้อมูลพื้นฐาน 2) แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) ผลการพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา และ 4) สรุปผลการพัฒนาและการนำไปใช้

การจัดทำรายงานประจำปีเป็นการจัดทำรายงานการพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาในรอบปีที่ผ่านมาที่เป็นผลมาจากการดำเนินงานทั้งหมดของสถานศึกษาซึ่งครอบคลุม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและนำเสนอรายงานแก่ผู้เกี่ยวข้องซึ่งกฎกระทรวงว่าด้วยการ ประกันคุณภาพการศึกษาหมวด 1 บททั่วไปข้อ 6 กำหนดให้สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีที่เป็น รายงานประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อสาธารณะชนและข้อ 14 (7) ระบุให้สถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน จัดทำรายงานประจำปีเป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในซึ่งรายงานประจำปีมีชื่อเรียกที่แตกต่างกัน

เช่นรายงานการพัฒนาคุณภาพ ศึกษาประจำปีรายงานประจำปีรายงานประเมินตนเองของสถานศึกษา และรายงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

8) การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง คือ ความยั่งยืนของการดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีการปรับเปลี่ยนในทางที่ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอมีการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในผลการตรวจสอบคุณภาพ ผลประเมินอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นฐานวางแผนพัฒนาทุกระยะหรือทุกรอบการพัฒนา กระบวนการพัฒนาคุณภาพ การศึกษานั้นสถานศึกษาต้องยึดคุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐาน การศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเอง จัดระบบและโครงสร้างที่เหมาะสม วางแผนและดำเนินงานตามแผนด้วยจิตสำนึกที่ว่า “การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นภาระงานปกติที่ทุกคนจะต้องรับผิดชอบผลที่เกิดขึ้นร่วมกับการดำเนินงานมีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องส่งผลถึงคุณภาพผู้เรียนทั้งสถานศึกษา” การทำให้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่องนั้นสถานศึกษาควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ 1) สร้างจิตสำนึกของการพัฒนาให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา โดยถือว่าการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นวัฒนธรรมการทำงานปกติของสถานศึกษา 2) กำหนดมาตรฐาน การศึกษาที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของสถานศึกษาอย่างเด่นชัดเพื่อสร้างความรู้สึกรักเป็นเจ้าของสถานศึกษา ร่วมกันจัดระบบและโครงสร้างที่เหมาะสม วางแผนและดำเนินงานตามแผนโดยเน้นระบบคุณภาพมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามรอบระยะเวลาที่เหมาะสมและปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง 3) นำผลประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาจากการประเมินตนเองหรือจากหน่วยงานต้นสังกัด ไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีการใช้ข้อมูลและสารสนเทศอย่างชาญฉลาด และ 4) พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) โดยครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาต้องเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ กล่าวคือ รู้จักพัฒนาตนเอง ใฝ่เรียนรู้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแบ่งปันความรู้ตลอดเวลา เกิดทีมผู้เชี่ยวชาญในเรื่องต่างๆ อย่างหลากหลายจนได้รับการยอมรับจากผู้เกี่ยวข้องมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนความรู้กับองค์กรอื่นๆ มีนวัตกรรมใหม่ๆ ที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น

การพัฒนาคุณภาพเป็นประเด็นสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อที่จะยกระดับคุณภาพให้เกิดความยั่งยืนตอบสนองความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซึ่งสอดคล้องกับสาระในกฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาพ.ศ. 2553 หมวดที่ 1 ข้อ 3 ที่ระบุว่าระบบการประกันคุณภาพภายในต้องประกอบด้วยการประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพการศึกษากระบวนการประกันคุณภาพ

ภายในจะเน้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องด้วยการดำเนินการตามวงจรคุณภาพ PDCA โดยมีความเชื่อมโยงระหว่างการวางแผนการดำเนินการ การตรวจสอบประเมินผลและการนำผลไปปรับปรุงและพัฒนาโดยขั้นตอนของการประเมินผลการดำเนินงาน C:check เป็นขั้นที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะเป็นข้อมูลเชื่อมโยงไปสู่ขั้นปรับปรุงพัฒนา A :Act เพื่อเป็นพื้นฐานในการวางแผนพัฒนา P:Plan และปฏิบัติ D:Do ทำให้วงจร PDCA ขับเคลื่อนไปอย่างมีชีวิตและเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

จากการศึกษาผู้วิจัยสรุปได้ว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่องเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานที่กำหนดไว้ การประเมินอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ซึ่งการบริหารที่ดี คือ การได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นตามมาตรฐานการศึกษาควรมีการประเมินภายในสถานศึกษาให้ได้มาตรฐานการจัดการศึกษาโดยมีแนวทางในการดำเนินงานตามขั้นตอน ดังนี้ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในและ 8) การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษานอกจากจะเป็นการพัฒนาสถานศึกษาโดยตรง ผลการประเมินคุณภาพจัดการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษานั้นยังใช้เป็นหลักยืนยันคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องซึ่งจะเน้นคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ในการศึกษางานวิจัยต่างๆ พบว่า กระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยยึดการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องมีการกำหนดทิศทางการพัฒนาการเรียนรู้อย่างชัดเจน ให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วม มีการตัดสินใจโดยใช้ฐานข้อมูลที่มีคุณภาพ ปัจจัยสำคัญที่ทำให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพ คือ การที่บุคลากรมีคุณภาพมีอุดมการณ์ของโรงเรียนที่ชัดเจน มีความเชี่ยวชาญทางวิชาการและภาวะผู้นำของผู้บริหารและครูที่มีคุณภาพจะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาได้มากที่สุด (สุพรรณ ประศรี, 2556, น. 65)

จากการศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาผู้วิจัยได้ศึกษาวิวัฒนาการของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทำให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของระบบการศึกษาไทย ซึ่งมีระบบและกระบวนการในการดำเนินงานมาตลอดทำให้การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษานั้นเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งได้รับการพัฒนา

คุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานของการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีการปฏิบัติงานของบุคลากรภายในสถานศึกษาเพื่อรองรับการประเมินของสถานศึกษา ดังนั้น การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์กำหนด โดยมีขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพที่เป็นปัจจุบัน ตามมาตรา 47 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติบัญญัติให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในทุกระดับ โดยมีการบริหารงานจากบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและมีความเป็นผู้นำสูงในการบริหารสถานศึกษาซึ่งการศึกษาคั้งนี้มีความสอดคล้องกับ (สุพรรณ ประศรี, 2556) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทำให้เห็นว่าการศึกษานั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งในเรื่องของการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างไรที่จะทำให้เกิดเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาภาวะผู้นำที่จะเกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

2.2 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21

ผู้นำในยุคปัจจุบันมีรูปแบบของความเป็นผู้นำที่เปลี่ยนแปลงไป ผู้นำเชิงกลยุทธ์ (Strategic Leadership) เป็นรูปแบบของผู้นำชนิดหนึ่งที่นำความเจริญกว่าหน้ามาสู่องค์กร ผู้นำขององค์กรหลายแห่งที่ประสบความสำเร็จล้วนแต่มีความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ สามารถสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันสร้างความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์เริ่มจากการมีคุณสมบัติสำคัญ คือ เป็นผู้วิสัยทัศน์ (Vision) กว้างไกลและนำวิสัยทัศน์มาสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นผลสำเร็จตามขั้นตอนต่างๆ (เนตรพัฒนา ยาวีราข, 2552, น. 43)

2.2.1 ความหมายของภาวะผู้นำ

ภาวะผู้นำมีนักทฤษฎีและนักวิชาการ ได้ให้คำจำกัดความไว้มากมาย ดังนี้

ณัฐพันธ์ เจริญนทร์ (2551) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ คือ ความสามารถ (Ability) ที่ผู้นำใช้อำนาจที่มีในการชักจูงให้กลุ่มมุ่งไปสู่วัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ

ปิ่นฤทัย ประดิษฐ์ศิลป์ (2551) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถและพฤติกรรมของผู้บังคับบัญชาที่มีอิทธิพลต่อผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความเชื่อมั่น มีการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน และนำไปสู่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กร

วิเชียร วิทยอุดม (2550) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ลักษณะตัวของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมออกมา เพื่อให้มีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเป็นความสามารถที่เกิดขึ้นระหว่างที่มีการ

ร่วมกันหรือเหตุการณ์เดียวกันในอันที่จะทำให้กิจกรรมของกลุ่มดำเนินไปสู่เป้าหมายและประสบความสำเร็จ

Daft (1999) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ เป็นความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลระหว่างผู้นำ (Leadership) และผู้ติดตาม (Followers) ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกัน (Shared purposes)

Dubrin (1998) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ เป็นความสามารถที่จะสร้างความเชื่อมั่นและการให้สนับสนุนบุคคลเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ

Kouzes & Posner (1995) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำ คือ ศิลปะการระดมความช่วยเหลือให้ผู้ตามเกิดความอยากทำงานด้วยความอดสาหพยายาม เพื่อให้เกิดความปรารถนาอย่างแรงกล้าของความสำเร็กร่วมกัน

Robbin (1991) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำว่ากระบวนการสร้างเสริมอำนาจและการสอนผู้อื่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติและความเชื่ออันจำกัดของบุคคลให้เปี่ยมไปด้วยพลัง

Yukl (1998) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำว่า หมายถึง พฤติกรรมส่วนตัวของบุคคลหนึ่งที่จะชักนำกิจกรรมของกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน (Shared Goal)

จากความหมายดังกล่าว ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง บุคคลที่มีความรู้ความสามารถและมีศักยภาพในการบริหารงานและชักจูงในผู้ร่วมงานให้สามารถคอยตามและทำงานร่วมกันให้สำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษาและเป็นผู้ที่แสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลา ทันท่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและการเปลี่ยนแปลงรอบด้านมีทักษะไหวพริบที่รวดเร็ว และแสดงออกถึงการเป็นผู้นำที่ดีมีความสามารถ เช่น การเสียสละในส่วนร่วมมากกว่าส่วนตน การแสดงความจริงใจและซื่อสัตย์ กริยาท่าทางในการแสดงออก จิตใจที่โอบอ้อมอารีและเป็นที่เคารพนับถือของคนรอบข้าง

2.2.2 ความหมายของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์

ด้วยกระแสโลกาวิวัฒน์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นับตั้งแต่ช่วงทศวรรษที่ 1980 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน ได้ส่งผลกระทบต่ออย่างยิ่งต่อองค์การ ผู้นำระดับสูงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนทิศทางวิธีการคิดและการบริหารแบบใหม่ที่สอดคล้องทันต่อการเปลี่ยนแปลงโดยมีความพยายามในการวางแผนกลยุทธ์หรือแผนกลยุทธ์อย่างสมบูรณ์ที่ครอบคลุมกิจการทั้งหมดขององค์การ (สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์, 2550) จึงทำให้ผู้บริหารจะต้องใช้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เพื่อปรับเปลี่ยนทิศทางขององค์การให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์และการเพิ่มผลผลิตหรือประสิทธิภาพขององค์การ ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับนิยามของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ไว้ดังนี้

กัลยรัตน์ เมืองสง (2550) สรุปภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ หมายถึง สภาวะที่ผู้นำแสดงให้เห็นในการกำหนดทิศทางและการกระตุ้นแรงบันดาลใจให้แก่สมาชิกที่เป็นกระบวนการพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและมีศักยภาพมากขึ้น ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในภารกิจ และวิสัยทัศน์ของกลุ่ม จูงใจให้ผู้ร่วมงานเกิดพลังร่วมในการพัฒนาปรับเปลี่ยนสถานศึกษาให้ดีขึ้นและผลักดันให้การบริหารเชิงกลยุทธ์ประสบความสำเร็จ

เชวงศักดิ์ พฤกษเทเวศ (2553) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นกระบวนการของอิทธิพลที่ผู้นำมีต่อบุคคลอื่น ให้มีพฤติกรรมไปในทิศทางที่ต้องการบรรลุและรักษาไว้ซึ่งวัตถุประสงค์ขององค์การให้ครอบคลุมทั้งเป้าหมาย (ends) และวิธีการ (means) โดยการกำหนดทิศทางขององค์การ การวางแผนและการสร้างทางเลือกการนำไปสู่การปฏิบัติและการควบคุมหรือการประเมิน

เนตรพัฒนา ยาวีราช (2550) ได้เห็นแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นรูปแบบของภาวะผู้นำชนิดหนึ่งที่น่าความเจริญกว่าหน้ามาสู่องค์การ ความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ว่าเป็นรูปแบบของผู้นำชนิดหนึ่งที่น่าความเจริญกว่าหน้ามาสู่องค์การ ความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์เริ่มจากการที่มีคุณสมบัติสำคัญคือเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ (vision) กว้างไกลและนำวิสัยทัศน์มาสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นผลสำเร็จ

นฤมล สุภาทอง (2550) สรุปจากการศึกษาแนวคิดของนักวิชาการหลายท่านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นรูปแบบของผู้นำที่มองการณ์ไกล ในการสร้างและพัฒนาองค์การตามแผนกลยุทธ์เพื่อไปสู่เป้าหมาย

มันทนา กองเงิน (2554) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ (strategic leadership) หมายถึง การเป็นผู้ที่สามารถคาดการณ์ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความยืดหยุ่น และสามารถนำวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ

รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2551) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ หมายถึง กระบวนการในการกำหนดทิศทางและการกระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจให้แก่องค์การในการริเริ่มสิ่งต่างๆ ขึ้นมาเพื่อให้องค์การอยู่รอดต่อไปได้

สมยศ นาวิการ (2551) ได้นิยามภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ว่า หมายถึง ความสามารถคาดคะเนสร้างวิสัยทัศน์ รักษาความคล่องตัว และให้อำนาจแก่บุคคลอื่น เพื่อที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์ที่จำเป็น

ศิริเพ็ญ สกกุลดิษฐ์ (2556) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ หมายถึง ผู้นำแสดงให้เห็นถึงการกำหนดทิศทางและการกระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจให้แก่สมาชิกที่เป็นกระบวนการพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและมีศักยภาพมากขึ้นทำให้เกิดการตระหนักรู้ใน

ภารกิจ และวิสัยทัศน์ของกลุ่มจงใจให้ผู้ร่วมงานเกิดความร่วมมือในการพัฒนาและดำเนินการใดๆ ให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้

Finkelstein & Hambrick (1996) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ว่า หมายถึง ผู้นำหรือกลุ่มผู้นำระดับสูงที่มีความสามารถในการคาดการณ์ มีมุมมองระยะยาวและสร้างความยืดหยุ่นในห้องปฏิบัติการบรรลุเป้าหมายโดยมีขอบเขตความรับผิดชอบของงานในองค์กร

Ireland & Hitt (1999) ให้ทัศนะว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นกระบวนการกำหนดความต้องการขององค์กรหรือวิสัยทัศน์ การใช้ประโยชน์และการรักษาความสามารถหลักขององค์กรการพัฒนาทุนมนุษย์ การกำหนดไว้ซึ่งวัฒนธรรมองค์กร การเน้นจริยธรรมการดำเนินงาน และหลักการสร้างความสมดุลของการควบคุมองค์กร

Maghroori & Rolland (1997) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นกระบวนการของการกำหนดทิศทางและแรงบันดาลใจเพื่อสร้างและนำไปปฏิบัติในเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์เพื่อบรรลุและรักษาไว้ซึ่งวัตถุประสงค์ขององค์กร

Robbins & Coulter (2003) ให้แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ว่าเป็นกระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน (planning) การนำไปปฏิบัติ (implementation) และการควบคุมหรือการประเมิน (evaluation)

Row (2001) ให้ความหมายภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ว่าเป็นความสามารถที่มีอิทธิพลทำให้ผู้อื่นกำหนดการตัดสินใจในแต่ละวันได้อย่างเต็มที่ ซึ่งเป็นการตัดสินใจที่สร้างเสริม ความแข็งแกร่งขององค์กรได้ในระยะยาวในขณะที่เดียวกันรักษาความมั่นคงทางการเงินในระยะสั้นได้

จากความหมาย ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ (strategic leadership) หมายถึง ผู้นำที่มีกระบวนการในการบริหารงานอย่างเป็นระบบอย่างเป็นแบบแผนเพื่อพัฒนาองค์กรให้ไปสู่ความสำเร็จภายใต้เป้าหมายวิสัยทัศน์เดียวกัน ซึ่งจะตระหนักถึงการวางแผนการปฏิบัติและการควบคุมดูแลของผู้นำที่เป็นหลักสำคัญ ซึ่งภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งต่อองค์กรเพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาในการบริหารงานและมีการดำเนินงานที่มีการวางแผนก่อนลงมือปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์เปิดกว้างทางความคิดและการแสดงความคิดเห็นเพื่อนำไปพัฒนาต่อให้ดียิ่งขึ้น กระตุ้นผู้ร่วมงานให้เกิดความกระตือรือร้นในการทำงานอยู่ตลอดเวลา โดยมีการควบคุมการปฏิบัติงานที่เน้นความยืดหยุ่นของระบบการทำงานสถานศึกษาที่เห็นผลทั้งระยะสั้นและระยะยาวจากการดำเนินงาน

2.2.3 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21

การบริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องอาศัยภาวะผู้นำเพื่อช่วยให้สถานศึกษาเดินหน้าต่อไปมี ภาระงานการทำงานโดยการควบคุมดูแลของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารควรมี รูปแบบของภาวะผู้นำในการบริหารงานที่ตรงต่อความต้องการต่อสถานศึกษา ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์จึง เป็นสิ่งสำคัญที่มีรูปแบบการบริหารงานที่ชัดเจนเป็นระบบในการดำเนินงานเกิดความสอดคล้องกับ การบริหารงานภายใต้การควบคุมดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ (strategic leadership) เป็นเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จภายใต้วิสัยทัศน์ และเป้าหมายเดียวกัน ซึ่งเป็นการจูงใจให้บุคลากรหรือผู้ร่วมงานเกิดความพร้อมและมีความสุขเต็มใจ ที่จะปฏิบัติหน้าที่อย่างสุดความสามารถภายใต้การวางแผนการทำงานที่ชัดเจนซึ่งภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ นั้นมีแนวคิดมากมายทำให้เกิดภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 เกิดขึ้นจากการศึกษารายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ตามแนวคิดของ Davies & Davies (2004) ได้กำหนดรูปแบบ ของการเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ไว้ว่าคุณลักษณะของผู้นำเชิงกลยุทธ์ควรประกอบด้วยคุณสมบัติ 2 ด้าน คือ

1.1 ด้านความสามารถในการจัดการ ซึ่งประกอบด้วย 1) ความสามารถในการ กำหนดทิศทางกลยุทธ์ขององค์กร มีความสามารถมองไปในอนาคต เข้าใจในบริบทขององค์กรใน ปัจจุบันกำหนดแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และรูปแบบการดำเนินงานในภาวะปัจจุบัน 2) ความสามารถในการถ่ายทอดแผนกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ 3) ความสามารถในการปรับสมาชิกใน องค์กรให้เข้ากับองค์กร สร้างค่านิยมในองค์กรที่สนับสนุนให้สมาชิกเกิดความยึดมั่นผูกพันต่อ องค์กร ปรับปรุงพัฒนาองค์กร ไปสู่เป้าหมายขององค์กร 4) ความสามารถในการกำหนด เปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ สามารถสร้างพัฒนา และเปลี่ยนแปลง กลยุทธ์ได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงจาก ภายนอก มีการตัดสินใจที่ถูกต้องทันเวลาและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

1.2 ด้านคุณลักษณะเฉพาะ ซึ่งประกอบไปด้วย 1) เป็นผู้ไม่พึงพอใจกับสิ่งที่มีอยู่ เป็นปัจจุบัน คือ มีความคิดสร้างสรรค์ไม่หยุดนิ่งกับที่ปรับปรุง พัฒนาองค์กรอยู่ตลอดเวลา 2) มีความสามารถในการดูดซับความรู้ใหม่ๆ สามารถนำความรู้มาวิเคราะห์ ประยุกต์เพื่อให้เกิดผล ลัพท์ใหม่ต่อองค์กรมีการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา 3) มีความสามารถในการปรับตัวเป็นผู้ที่ยอมรับการ เปลี่ยนแปลงและมีความยืดหยุ่นสูง 4) มีภาวะผู้นำฉลาดและมีสติปัญญาที่มีการตัดสินใจที่ถูกต้องใน เวลาที่เหมาะสมสามารถวิเคราะห์ตัดสินใจได้ว่าสิ่งไหนคือความคิดที่ดีหรือไม่ดีทำให้ผู้อื่นยอมรับใน คุณค่าและความคิดของตนนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์

สรุปตามแนวความคิดของ Davies & Davies มีการกำหนดรูปแบบของผู้นำเชิงกลยุทธ์ไว้ว่าคุณลักษณะของผู้นำเชิงกลยุทธ์ควรประกอบด้วยคุณสมบัติ 2 ด้าน ดังนี้ คือ 1) ผู้นำต้องมีความสามารถในการจัดการเพื่อให้องค์กรอยู่รอดและก้าวเดินต่อไป 2) ผู้นำจะต้องมีคุณลักษณะเฉพาะ เช่น มีความคิดสร้างสรรค์ไม่หยุดนิ่งกับที่ปรับปรุงพัฒนาองค์การอยู่ตลอดเวลา มีความสามารถในการดูดซับความรู้ใหม่ๆ มีความสามารถในการปรับตัว ฉลาด มีสติปัญญา และมีการตัดสินใจที่ถูกต้องในเวลาที่เหมาะสม สามารถวิเคราะห์ตัดสินใจได้ว่าสิ่งไหนคือความคิดที่ดีหรือไม่ดี

2. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ตามแนวคิดของ Senge (1990) ได้บรรยายถึงภาวะผู้นำแบบใหม่ในฐานะผู้สร้างวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ว่าคนที่ก้าวไปสู่ความเป็นเลิศได้นั้นจะต้องมี (1) วิสัยทัศน์ส่วนตัว คือ มีจุดมุ่งหมาย มีความหวังที่จะไปอย่างไรอย่างหนึ่งในอนาคต (2) มีแรงมุ่งมั่นใฝ่ดีคือมีวิสัยทัศน์แล้วก็ต้องมีแรงมุ่งมั่นที่จะลงมือทำกิจทั้งปวงให้บรรลุต่อผลสำเร็จ (3) มีความมุ่งมั่นฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ และ (4) มีความคิดวิเคราะห์สิ่งใดๆ ด้วยเหตุด้วยผล โดยได้แบ่งรูปแบบของภาวะผู้นำออกเป็น 4 รูปแบบ ดังนี้ 1) นักออกแบบ (designer) หมายถึง เป็นผู้พัฒนาวิสัยทัศน์ค่านิยมและจุดมุ่งหมายขององค์กร โดยผู้นำต้องทำกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้คนในสถานการณ์ ตัวผู้นำจะต้องเป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์สามารถมองเห็น โอกาสที่เปิดกว้างต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาใดๆ โดยการออกแบบวิธีการขั้นตอนและรูปแบบของกระบวนการภายในองค์กรตลอดจนรูปแบบการผลิต 2) ผู้ให้บริการหรือคอยช่วยเหลือ (Steward) กล่าวถึง การเป็นผู้นำที่ต้องรับฟังวิสัยทัศน์ของผู้อื่นและปรับแต่งวิสัยทัศน์ของตนซึ่งถือว่าเป็นความรับผิดชอบในฐานะเจ้าหน้าที่ให้บริการที่จะต้องทำให้ทุกคนมีส่วนร่วมในวิสัยทัศน์ขององค์กร โดยผู้นำจำเป็นต้องเป็นที่พึ่งพิงผู้ตามเป็นผู้คอยช่วยเหลือและสนับสนุนกิจกรรมให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ทีมงานจะรู้สึกมั่นใจในการมีที่เลี้ยวและมีผู้ใหญ่ให้ความช่วยเหลือ 3) เป็นครูผู้สอน (Teacher) หมายถึงการเป็นผู้นำที่ต้องส่งเสริมความรู้ พัฒนาความเข้าใจอย่างเป็นระบบและทำให้ทุกคนสามารถเข้าใจความเป็นจริงในปัจจุบันทั้งหมดได้โดยกระตุ้นให้ผู้อื่นได้คิดได้เข้าใจมากกว่ามุ่งให้ทำตาม

สรุปตามแนวความคิดของ Senge ภาวะผู้นำแบบใหม่ในฐานะผู้สร้างวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ว่าคนที่ก้าวไปสู่ความเป็นเลิศได้นั้นจะต้องมีวิสัยทัศน์ส่วนตัวมีแรงมุ่งมั่นใฝ่ดีมีความมุ่งมั่นฝึกฝนให้เกิดความชำนาญและมีความคิดวิเคราะห์สิ่งใดๆ ด้วยเหตุด้วยผล

3. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ตามแนวคิดของ Dess & Miller (1993) ได้ศึกษาพบว่ากิจกรรมสำหรับความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์มี 3 ประการคือ 1) การกำหนดทิศทางขององค์การ (setting a direction) เพื่อสร้างวิสัยทัศน์ที่ง่ายแก่การเข้าใจและกลยุทธ์ต่างๆ ที่มีความต่อธุรกิจ เทคโนโลยีหรือวัฒนธรรมองค์การในแง่ที่ว่าสิ่งที่กล่าวมานี้จะมีรูปแบบอย่างไรต่อไปในอนาคตเป็นวิสัยทัศน์ทางกล

ยุทธศาสตร์นั้นเอง 2) การออกแบบองค์การ (designing the organization) เป็นกิจกรรมที่เน้นการประเมินองค์การที่จำเป็นต่อการก่อให้เกิดผลลัพธ์และสามารถนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติได้อย่างง่าย ประสิทธิภาพความสำเร็จและ 3) การปลูกฝังวัฒนธรรมขององค์การ (instilling a culture) ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับความเป็นเลิศและคุณธรรมขององค์การ บุคลากรทั่วทั้งองค์การต้องได้รับการสนับสนุนให้มีวิสัยทัศน์ร่วมกันรวมทั้งเข้าใจถึงกลยุทธ์ต่างๆ เพื่อที่จะสามารถทำงานร่วมกันได้ด้วยความสามารถสูงสุดและพฤติกรรมที่มีคุณธรรมอย่างเต็มที่

สรุปตามแนวความคิดของ Dess & Miller กิจกรรมของผู้นำเชิงกลยุทธ์จะประกอบด้วย การกำหนดทิศทางขององค์การว่าจะเป็นอย่างใดในอนาคตการออกแบบองค์การเพื่อนำไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จและการปลูกฝังวัฒนธรรมขององค์การให้สามารถทำงานได้ร่วมกันได้โดยมีวิสัยทัศน์เดียวกันเพื่อให้เกิดผลสำเร็จภายในองค์การ

4. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ตามแนวคิดของ Nahavandi & Malekzadeh (1993) ได้ทำการวิจัยพบว่าคุณลักษณะเด่นที่สำคัญ 2 ด้านของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์คือ 1) ด้านแสวงหาความท้าทาย (Degree of Challenge Seeking) คือ ผู้นำมีความเต็มใจที่จะเสี่ยงมากน้อยเพียงใดผู้นำจะมุ่งต่อกลยุทธ์คู่อนาคตกับการมุ่งการดำเนินงานประจำปัจจุบันมากน้อยต่างกันเพียงไรผู้นำที่มุ่งแสวงหาความท้าทายสูงพบว่ามักจะกำหนดกลยุทธ์ที่มีลักษณะของความเสี่ยงสูงและมักจะพยายามริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ในขณะที่ผู้นำซึ่งมีระดับของการแสวงหาความท้าทายต่ำมักจะไม่ชอบและปฏิเสธต่อความเสี่ยงทั้งหลายด้วยการยึดติดอยู่กับแนวคิดและวิธีเดิมที่พิสูจน์ว่าเคยได้ผลดีมาแล้ว 2) ด้านความต้องการที่จะมีอำนาจในการควบคุม (Need of Control) คือ ผู้นำที่มีความต้องการมีอำนาจในการควบคุมสูงจะจัดรูปแบบขององค์การที่เป็นการรวมศูนย์อำนาจมีงานกระจายงานกระจายอำนาจค่อนข้างน้อยและมุ่งเน้นที่กระบวนการต่ำจะเน้นวัฒนธรรมแบบตั้งตัวเน้นการปฏิบัติแบบเดียวที่เหมือนกันและการให้ลอกเลียนแบบการปฏิบัติเป็นหลัก ในขณะที่ผู้นำที่มีระดับความต้องการมีอำนาจในการควบคุมต่ำมักจะเน้นการกระจายอำนาจในองค์การจะกระจายอำนาจความรับผิดชอบในการตัดสินใจแก่บุคคลต่างๆ ที่ร่วมงาน ผู้นำแบบนี้จะมุ่งเน้นวัฒนธรรมแบบปรับตัวพยายามกระตุ้นการมีส่วนร่วมและการแสดงออกโดยเปิดเผยของผู้ตาม มุ่งเน้นการใช้วิธีการบูรณาการความคิดที่หลากหลายของบุคคลต่างๆ มากกว่าความคิดที่เป็นแบบเดียวที่เหมือนกัน จะสร้างวัฒนธรรมที่กระตุ้นการมีส่วนร่วมของพนักงานและวัฒนธรรมในการแสดงความคิดเห็นต่อการรับฟังความคิดของผู้อื่นที่เกิดขึ้นในองค์การ

สรุปตามแนวความคิดของ Nahavandi & Malekzadeh ผู้นำทางการศึกษาจะมีคุณลักษณะเด่นที่สำคัญอยู่ 2 ด้าน ด้านแสวงหาความท้าทาย ผู้นำมีความเต็มใจที่จะเสี่ยงกล้าได้กล้า

เสียเพื่อนำพองค์การไปสู่ความสำเร็จด้านความต้องการที่จะมีอำนาจในการควบคุมเน้นการปรับตัวของวัฒนธรรมองค์การและกระตุ้นให้มีส่วนร่วมและแสดงออกทางความคิดแบบเปิดเผย

5. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ตามแนวคิดของ DuBrin (1998) ได้ศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ 5 องค์ประกอบ คือ 1) ผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจในระดับสูง (high-level cognitive activity) การคิดเชิงกลยุทธ์นั้นต้องอาศัยทักษะด้านความเข้าใจที่เกิดขึ้นในระดับสูง เช่น ความสามารถในการคิดเชิงมโนภาพ (conceptually) ในการซึมซับและรับรู้แนวโน้มของสิ่งต่างๆ จำนวนมากได้อย่างมีเหตุผลและมีความสามารถในการสรุปข้อมูลต่างๆ เพื่อนำไปกำหนดเป็นแผนปฏิบัติการตลอดจนสามารถประมวลข้อมูลต่างๆ และผลที่เข้าใจตามมาสำหรับองค์การที่มีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมนี้เรียกว่าการคิดเชิงระบบ (systems thinking) 2) ความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่างๆ มากำหนดกลยุทธ์ (gathering multiple inputs to formulate strategy) ผู้นำเชิงกลยุทธ์นั้นอาจเปรียบเทียบได้กับผู้มีสมาธิสูงในการทำงานโดยอิสระและสามารถกำหนดอนาคตได้ ในทางปฏิบัติแล้วผู้นำก็จะปรึกษาหารือกับบรรดาผู้ที่เกี่ยวข้องหลายๆ ฝ่าย ซึ่งเป็นลักษณะของความเป็นประชาธิปไตยในการทำงานร่วมกันเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ 3) การมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสการสร้างอนาคต (anticipating and creating a future) ซึ่งต้องอาศัยทักษะการคาดคะเนอนาคต จากคำกล่าวที่ว่า “การมองอนาคตอย่างทะลุปรุโปร่งเป็นเรื่องของความแตกต่างระหว่างความสำเร็จและความล้มเหลว” ดังนั้นจึงต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับอนาคตเป็นการคาดคะเนอย่างแม่นยำเกี่ยวกับรสนิยมและความต้องการของลูกค้าตลอดจนเป็นการคาดคะเนทักษะต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับองค์การในอนาคต 4) วิธีการคิดเชิงปฏิวัติ (revolutionary thinking) เป็นการใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบซึ่งมีความคล้ายคลึงกับคำว่า การสร้างสรรค์อนาคตใหม่ (re-inventing the future) “กลยุทธ์ใดก็ตามหากไม่สามารถทำทลายสถานการณ์หรือสภาพที่เป็นอยู่ได้ก็ไม่อาจเรียกสิ่งนี้ว่ากลยุทธ์” หลายองค์การที่ไม่ประสบความสำเร็จเพราะกลยุทธ์ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้เหนือกว่าคู่แข่ง 5) การกำหนดวิสัยทัศน์ (creating a vision) วิสัยทัศน์ (vision) หมายถึงสภาพขององค์การที่ต้องการจะเป็นในอนาคต หรือเป็นเป้าหมายที่มีลักษณะกว้างๆ ซึ่งเป็นความต้องการในอนาคตโดยยังไม่กำหนดวิธีการเอาไว้เป็นการสร้างความคิดโดยการใช้อำนาจ คำถามถึงสิ่งที่ดีที่สุด ยิ่งใหญ่ที่สุด บริหารดีที่สุด ฯลฯ และวิสัยทัศน์ซึ่งเป็นรูปแบบของข้อเสนอแนะแบบไม่เจาะจงและเป็นตำแหน่งทิศทางที่จะไป

สรุปตามแนวความคิดของ DuBrin ได้ว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารจะต้องมีองค์ประกอบในด้านการมีความคิดความเข้าใจในระดับสูงสร้างสรรค์เพื่อการทำงานแบบใหม่ๆ กล้า

เปลี่ยนแปลงสามารถนำปัจจัยนำเข้ามากำหนดเป็นกลยุทธ์ที่มีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและสามารถทำนายอนาคตได้โดยการใช้คำถามและจะได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์กลับคืนมา

6. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ตามแนวคิดของ Hitt, Ireland, & Hoskission (2007) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติของความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่มีประสิทธิผลไว้ 5 ประการ 1) การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ (determining strategic Direction) คือความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ และสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ตลอดจนจูงใจกระตุ้นผู้ร่วมงานให้ปฏิบัติตามได้อย่างสม่ำเสมอ สามารถวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกเพื่อกำหนดแผนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง 2) การบริหารทรัพยากรในองค์กร (effectively managing the firm's resource portfolio) มีความสามารถในการใช้กลยุทธ์ในการบริหารทรัพยากรในองค์กร ทั้งด้านงบประมาณและด้านทรัพยากรบุคคลเพื่อให้ทรัพยากรเหล่านั้นเกิดประโยชน์สูงสุด มีความคุ้มค่า คุ่มทุนเพื่อเกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันผู้รับบริการได้รับบริการที่มีคุณภาพ 3) สนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิผล (sustaining an effective organizational) มีความสามารถในการกำหนดเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กรและค่านิยมให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมภายนอกสามารถเลือกวัฒนธรรมองค์กรที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานและเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการทำงานของสมาชิก 4) มุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม (emphasizing ethical practices) เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ สุจริต เป็นที่น่าวางไว้วางใจ มีการตัดสินใจโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว 5) การจัดตั้งควบคุมองค์การให้สมดุล (establishing balanced organizational controls) มีการจัดการบริหารดูแลในกระบวนการทำงานให้ได้มาตรฐาน คุณภาพการบริหาร ผู้รับบริการพึงพอใจในบริการที่ได้รับและผู้ให้บริการมีความสุขและเกิดความพึงพอใจ

สรุปตามแนวความคิดของของ Hitt, Ireland & Hoskission การปฏิบัติของความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่มีประสิทธิผลไว้ 5 ประการ เพื่อพัฒนาองค์การให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุดมีการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์เพื่อให้ผู้ร่วมงานให้ถึงความคิดและวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลมีการบริหารทรัพยากรในองค์กรและมีการสนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิผล มุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมมีหลักการและเหตุผลในการบริหารงานเพื่อให้ความสำเร็จและมีการจัดตั้งควบคุมองค์การให้สมดุลในการควบคุมดูแลในการทำงาน โดยการวางแผนของผู้นำ

7. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ตามแนวคิดของ Ireland & Hitt (1999) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 สองนักวิจัยกลยุทธ์ให้ทัศนะเกี่ยวกับผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับศตวรรษที่ 21 ว่า ขณะที่บริบทโลกาภิวัตน์ขยายตัวเพิ่มขึ้นทั้งแนวกว้างและแนวลึกควบคู่กับสภาวะการแข่งขันที่ทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นเช่นนี้ จำเป็นที่ผู้นำเชิงกลยุทธ์ต้องดำเนินการใน 6 กิจกรรมต่อไปนี้ 1) ผู้นำเชิงกลยุทธ์

ต้องสามารถให้วิสัยทัศน์ที่เด่นชัดและมีลักษณะที่จูงใจขององค์กรได้เป็นวิสัยทัศน์ที่ได้มาจากบุคคลฝ่ายต่างๆ 2) ผู้นำเชิงกลยุทธ์จะต้องตระหนักให้ความสำคัญต่อการใช้ประโยชน์และดำรงรักษาจุดเด่นที่เป็นแกนสมรรถนะขององค์กรให้ได้เพราะจุดเด่นดังกล่าวจะเป็นทั้งทรัพยากรและขีดความสามารถที่จะทำให้องค์กรมีอัตลักษณ์ที่นำไปสู่ความได้เปรียบในการแข่งขัน 3) ผู้นำเชิงกลยุทธ์ต้องมุ่งมั่นในกิจกรรมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วยกระบวนการของการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 4) ผู้นำเชิงกลยุทธ์ของศตวรรษที่ 21 จะต้องดำเนินกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมวัฒนธรรมความมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืนขององค์กร ด้วยการกระตุ้นและเปิดกว้างแก่ทุกคน 5) ผู้นำเชิงกลยุทธ์จะต้องยึดมั่นและมุ่งมั่นแนวปฏิบัติต่างๆอย่างมีจริยธรรมด้วยการแสดงถึงความซื่อสัตย์มุ่งคุณธรรมยึดมั่นในหลักการของตนทั้งมีความสามารถในการคล้อยตามพนักงานให้ประกอบธุรกิจบนหลักของความจริงใจยึดมั่นในหลักการของตน ทั้งมีความสามารถในการคล้อยตามพนักงานให้ประกอบธุรกิจบนหลักของความจริงใจ 6) ผู้นำในศตวรรษที่ 21 จะต้องสร้างความมีประสิทธิภาพและความมีคุณภาพขององค์กรระหว่างความควบคุมที่เน้นความยืดหยุ่นและการริเริ่มใหม่ๆ ที่มุ่งผลระยะสั้นกับที่มุ่งผลระยะยาว

สรุปตามแนวความคิด Ireland & Hitt ว่าผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนจากการวางแผนการดำเนินงานมีการดำรงรักษาจุดเด่นขององค์กร มุ่งการพัฒนาทรัพยากรให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ยึดมั่นในวัฒนธรรมขององค์กรและมีคุณธรรมจริยธรรมที่แสดงถึงความซื่อสัตย์ยึดมั่นในหลักการของตนเอง ทั้งยังสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้ร่วมงานทำงานแสดงให้เห็นถึงความจริงใจบนหลักในการบริหารงานอย่างมีคุณธรรมจริยธรรมที่แสดงถึงความเท่าเทียมซึ่งกันและกันภายในองค์กร

8. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ตามแนวคิดของ Nahavandi (2000) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจัดประเภทของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์โดยแบ่งตามคุณลักษณะของผู้นำที่แตกต่างกันออกเป็น 4 แบบ ได้แก่ 1) ผู้นำเชิงกลยุทธ์แบบผู้สร้างสรรค์ที่ควบคุมสูงสุด (high-control innovator) เป็นผู้ที่ชอบแสวงหาความท้าทายสูง (opportunities) และเต็มใจที่ใช้เทคโนโลยีก้าวหน้าชั้นสูงมาช่วยให้บรรลุเป้าหมายเป็นผู้นำที่แสวงหากลยุทธ์ที่มีลักษณะริเริ่มใหม่และมีความเสี่ยงทั้งระดับองค์กรและระดับกลุ่มงาน 2) ผู้นำเชิงกลยุทธ์แบบผู้สร้างสรรค์แบบมีส่วนร่วม (participative innovator) ผู้นำแบบนี้จะมุ่งแสวงหาโอกาส ความท้าทายและการริเริ่มใหม่จากภายนอกในขณะที่การดำเนินงานภายในองค์กรจะสร้างระบบโครงสร้างแบบหลวมๆ ที่มีความยืดหยุ่นมีลักษณะที่เปิดกว้างสูงเน้นวัฒนธรรมองค์กรด้วยค่านิยมการมีส่วนร่วมและการเปิดเผยผู้นำแบบนี้มองการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายนอกว่าเป็นการสร้างโอกาสใหม่ให้แก่องค์กรได้มากมายและพร้อมเปิดรับกระแสอิทธิพลภายนอกเข้าสู่องค์กรเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทุกด้าน โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ 3) ผู้นำ

เชิงกลยุทธ์แบบผู้รักษาสภาพเดิม (status quo guardian) ผู้นำแบบนี้ไม่แสวงหาความท้าทายแต่ต้องการที่จะคงการควบคุมเอาไว้โดยการควบคุมงานตามหน้าที่ต่างๆ ขององค์การไว้ที่ตนและมีกฎระเบียบการกระทำใดๆ ที่ตนเห็นว่าเป็นการเสี่ยงเป็นผู้ที่เชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอกเป็นภัยคุกคามและจะใช้ความพยายามทุกวิถีทางที่จะปกป้องมิให้องค์การของตนได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนั้น เป็นผู้นำที่ไม่แสวงหากลยุทธ์ใหม่ที่สร้างสรรค์แต่จะยึดติดอย่างเหนียวแน่นกับแนวคิดเดิมหรือกลยุทธ์ที่ผ่านการทดสอบแล้วเท่านั้น ลักษณะขององค์การในอุดมคติของผู้นำแบบนี้ และ 4) ผู้นำเชิงกลยุทธ์แบบผู้บริหารกระบวนการ (process manager) เป็นผู้นำที่ชอบกลยุทธ์แบบอนุรักษ์นิยมที่ยึดติดกับแนวคิดหรือวิธีการเดิมที่ผ่านการพิสูจน์มาแล้ว ชอบหลีกเลี่ยงนวัตกรรมใหม่ที่อาจมีความเสี่ยง แต่เนื่องจากประเภทนี้มีความต้องการมีอำนาจในการควบคุมอยู่ในระดับต่ำ จึงยอมรับความหลากหลายทางความคิดและการเปิดกว้างขึ้นในองค์การพนักงานจะไม่ถูกบังคับไม่ต้องยึดติดกับเป้าหมายและนวัตกรรมร่วมกัน

สรุปตามแนวความคิดของ Nahavandi สามารถแบ่งภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ออกเป็น 4 แบบ คือ 1) แบบสร้างสรรค์ที่ควบคุมเป็นลักษณะของผู้ที่ชอบเสี่ยงหาวิธีการใหม่ๆ มาทำงานแต่จะต้องไม่กระทบต่อกฎระเบียบและแนวปฏิบัติที่ถูกต้อง 2) แบบสร้างสรรค์ให้มีส่วนร่วมมีลักษณะที่เปิดกว้างเน้นการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม 3) แบบผู้บริหารกระบวนการเป็นผู้นำที่ยึดติดการทำงานแบบเดิมที่ผ่านการพิสูจน์มาแล้ว 4) แบบผู้รักษาสภาพเดิมเป็นผู้ที่ไม่แสวงหาความท้าทายเน้นการควบคุมเอาไว้เน้นความเป็นทางการและแนวคิดเดิมดูแล

9. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ตามแนวคิดของ Robbins & Coulter (2003) ให้ทัศนะเกี่ยวกับกระบวนการเชิงกลยุทธ์ 8 ขั้นตอน ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน (planning) คือ ขั้นที่ 1 การระบุพันธกิจวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ขององค์การ ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์สถานการณ์ ขั้นที่ 3 กำหนดโอกาสและอุปสรรค ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ทรัพยากรและความสามารถขององค์การ ขั้นที่ 5 กำหนดจุดแข็งและจุดอ่อน ขั้นที่ 6 กำหนดกลยุทธ์การนำไปปฏิบัติ (implementation) คือ ขั้นที่ 7 การนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติและการควบคุมหรือการประเมินผล (evaluation) คือ ขั้นตอนที่ 8 การประเมินผลงานซึ่งจะเห็นว่าการดำเนินกระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ในขั้นตอน 2-3 และ 4-5 สามารถทำได้ในเวลาเดียวกันแม้กระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์จะเน้นการวางแผน แต่หากว่าวางแผนกลยุทธ์เป็นอย่างดีแล้วมิได้นำไปปฏิบัติ หรือ ประเมินผลอย่างเหมาะสมองค์การก็จะไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ จึงกล่าวได้ว่าทุกกระบวนการต่างก็มีความสำคัญต่อเนื่องซึ่งกันและกัน

สรุปตามแนวความคิดของ Robbins & Coulter สรุปได้ว่าเป็นกระบวนการเชิงกลยุทธ์ในการบริหารงาน มี 8 ขั้นตอน ในการบริหารงานซึ่งจะประกอบด้วย การวางแผน คือ ขั้นที่ 1

การระบุ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และกลยุทธ์ขององค์การ ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์สถานการณ์ ขั้นที่ 3 กำหนดโอกาสและอุปสรรค ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ทรัพยากรและความสามารถขององค์การ ขั้นที่ 5 กำหนดจุดแข็งและจุดอ่อน ขั้นที่ 6 กำหนดกลยุทธ์เพื่อให้มีทิศทางเดียวกันการนำไปปฏิบัติ คือ ขั้นที่ 7 การนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ และการควบคุมหรือการประเมินผลคือขั้นตอนที่ 8 การประเมินผลงาน ซึ่งจะเห็นว่า การดำเนินกระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ในขั้นตอนสามารถทำได้ในเวลาเดียวกันแม้ กระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์จะเน้นการวางแผน แต่หากว่าวางแผนกลยุทธ์เป็นอย่างดีแล้วมิได้นำไป ปฏิบัติก็จะไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้

จากที่ได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีงานวิจัยต่างๆ สามารถสรุปแนวคิดทั้ง 9 ข้างต้นและ ได้ทำการสังเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ทำให้ได้ตัวแปรที่ใหม่ขึ้นเพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ดังแสดงการสังเคราะห์ในตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21	Davies and Davies(2004)	Sege(1990)	Dess and Miller(1993)	Nahavandi and Malekzadeh(1993)	DuBrim(1998)	Hitt, Ireland and Hoskisson(2007)	Ireland, Hitt(1999)	Nahavandi(2000)	Rubbini Coulter(2003)	สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์(2543)	รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2544)	ถิษฐ์รัตน์ เมืองสง (2550)	นศร์พัฒนา ยวีราช(2550)	สมยศ นววิภากร(2551)	สุพรรณ ประเสริฐ(2555)	รวม
ด้านความสามารถในการจัดการ	✓															1
ด้านคุณลักษณะเฉพาะ	✓															1
นักร้องแบบ		✓														1
ผู้ให้บริการหรือคอยช่วยเหลือ		✓														1
เป็นครูผู้สอน		✓														1
การออกแบบองค์กร			✓													1
ด้านแสวงหาความท้าทาย				✓												1
ด้านความต้องการที่จะมีอำนาจในการควบคุม				✓												1
ผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจในระดับสูง					✓					✓	✓	✓		✓		5*
ความสามารถในการพยากรณ์						✓				✓	✓	✓				4*
ความสามารถในการการคิดเชิงปฏิกิริยา						✓				✓	✓	✓				4*
การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์			✓	✓	✓		✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11*
การบริหารทรัพยากรในองค์กร						✓	✓									2
สนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิผล						✓	✓									2
มุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม			✓			✓	✓									3*
การจัดตั้งควบคุมองค์กรให้สมดุล						✓	✓	✓								3*
ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และลักษณะที่จูงใจขององค์กร							✓									1
ได้เป็นวิสัยทัศน์ที่ได้มาจากบุคคลฝ่ายต่างๆ							✓									1
ผู้นำจะต้องตระหนักให้มีความสำคัญต่อการใช้ประโยชน์และดำรงรักษาจุดเด่นที่เป็นแกนสมรรถนะขององค์กรให้ได้							✓									1
ยึดมั่นในหลักการสามารถในการคลี่คลายต่อพนักงานให้ประกอบธุรกิจบนหลักของความมีจริยธรรม							✓									1
ผู้นำเชิงกลยุทธ์แบบผู้สร้างสรรค์แบบมีส่วนร่วม								✓								1
ผู้นำเชิงกลยุทธ์แบบผู้รักษาสภาพเดิม								✓								1

ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 (ต่อ)

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21	Davies and Davies(2004)	Senge(1990)	Dess and Miller(1993)	Nahavandi and Malekzadeh(1993)	DuBrint(1998)	Hitt, Ireland and Hoskisson(2007)	Ireland, Hitt(1999)	Nahavandi(2000)	Rubbint Coulter(2003)	สมชาย ทักษานวรัตน์(2543)	รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2544)	กิตติรัตน์ เมืองสง (2550)	นตรีพัฒนา ยภิรัช(2550)	สมยศ นวภิการ(2551)	สุพรรณ ประศรี(2555)	รวม
ผู้นำเชิงกลยุทธ์แบบผู้บริหารกระบวนการ								✓								1
ขั้นที่ 1 การระบุพันธกิจ วัตถุประสงค์ และกลยุทธ์ขององค์กร									✓							1
ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์สถานการณ์									✓							1
ขั้นที่ 3 กำหนดโอกาส อุปสรรค									✓							1
ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ทรัพยากรและความสามารถขององค์กร									✓							1
ขั้นที่ 5 กำหนดจุดแข็งและจุดอ่อน									✓							1
ขั้นที่ 6 กำหนดกลยุทธ์ไปปฏิบัติ									✓							1
ขั้นที่ 7 การนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ และการควบคุมหรือการประเมินผล									✓							1
ขั้นตอนที่ 8 การประเมินผลงาน ซึ่งจะเห็นว่าการดำเนินกระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ในการสร้างกลยุทธ์									✓							1
การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ												✓				1
ควบคุมและประเมินผลเชิงกลยุทธ์												✓				1
องค์ประกอบที่ 1 การมีกิจกรรมที่ใช้ความเข้าใจในระดับสูง													✓			1
องค์ประกอบที่ 2 มีความสามารถรวบรวมข้อมูลมากำหนดกลยุทธ์													✓			1
องค์ประกอบที่ 3 มีความสามารถในการพยากรณ์และกำหนดอนาคตได้													✓			1
องค์ประกอบที่ 4 การมีความคิดปฎิวัติ													✓			1
องค์ประกอบที่ 5 มีการกำหนดวิสัยทัศน์													✓			1

จากการสังเคราะห์ข้างต้นพบว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารนั้นมีประเด็นที่น่าสนใจในการศึกษาอยู่หลายประเด็นและมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันมีประเด็นที่น่าสนใจและความสอดคล้องผู้วิจัยจึงนำประเด็นที่มีผู้สนใจตามความถี่ของการสังเคราะห์ในแต่ละประเด็นนำมาผนวกเข้าด้วยกัน จึงทำให้ได้ประเด็นที่น่าสนใจในการศึกษาดังต่อไปนี้ ประเด็นที่ 1 ผู้วิจัยได้นำการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์และความสามารถในการพยากรณ์และกำหนดอนาคตนำมาผนวกเข้าด้วยกันมีความถี่ของประเด็นอยู่ที่ 15 ครั้ง ประเด็นที่ 2 ผู้วิจัยได้นำผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจในระดับสูงและความสามารถในการคิดเชิงปฏิวัตินำมาผนวกเข้าด้วยกันความถี่ของประเด็นอยู่ที่ 9 ครั้ง ประเด็นที่ 3 ผู้วิจัยนำการบริหารทรัพยากรในองค์กรและการสนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิผลนำมาผนวกเข้าด้วยกันความถี่อยู่ที่ 4 ครั้ง และประเด็นที่ 4 ผู้วิจัยได้นำประเด็นการมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมกับการจัดตั้งควบคุมองค์การให้สมดุลมาผสานเข้าด้วยกันความถี่อยู่ที่ 6 ครั้ง ดังนั้นตัวแปรที่ผู้วิจัยสนใจและนำมากำหนดภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 เหมาะสมกับบริบทสภาพแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยจำนวนทั้งสิ้น 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ 2) การคิดเชิงปฏิวัติ 3) การบริหารทรัพยากรภายในองค์กร 4) การปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์การให้สมดุล ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ หมายถึง การกำหนดทิศทางและนำวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล รู้จักจัดการวางแผนในการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอนให้ก้าวสู่ความเป็นเลิศตามวิสัยทัศน์ขององค์การและให้ความสำคัญกับบุคลากรภายในองค์กรอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน

Ireland & Hitt (1999) กล่าวว่าผู้นำเชิงกลยุทธ์ต้องสามารถให้วิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและมีลักษณะที่จูงใจขององค์การได้เป็นวิสัยทัศน์ที่ได้มาจากบุคคลฝ่ายต่างๆ

สุพรรณ ประศรี กล่าวว่ากำหนดวิสัยทัศน์นั้น หมายถึง ผู้นำที่มีความสามารถในการมองภาพอนาคตขององค์การและกำหนดจุดมุ่งหมายปลายทางที่ชัดเจนเชื่อมโยงกับพันธกิจเป้าหมาย การวางแผนงาน โครงการของสถานศึกษาที่นำสู่การปฏิบัติ มีการตรวจสอบความเป็นไปได้โดยให้บุคลากรมีส่วนร่วมคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา การทบทวนและปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนเน้นการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานตามทิศทางที่กำหนด

Senge (1990) ได้บรรยายถึงภาวะผู้นำแบบใหม่ในฐานะผู้สร้างวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ว่า คนที่จะก้าวไปสู่ความเป็นเลิศได้นั้นจะต้องมี 1) วิสัยทัศน์ส่วนตัวคือมีจุดมุ่งหมายมีความหวังที่จะไปอย่างไรอย่างหนึ่งในอนาคต 2) มีแรงมุ่งมั่นใฝ่ดีคือมีวิสัยทัศน์แล้วก็ต้องมีแรงมุ่งมั่นที่จะลงมือทำกิจ

ทั้งปวงให้บรรลุต่อผลสำเร็จ 3) มีความมุ่งมั่นฝึกลงมือให้เกิดความชำนาญและ 4) มีความคิดวิเคราะห์สิ่งใด ๆ ด้วยเหตุด้วยผล

Dess & Miller (1993) ได้ศึกษาพบว่ากิจกรรมสำหรับความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์มี คือ 1) การกำหนดทิศทางขององค์กร (setting a direction) เพื่อสร้างวิสัยทัศน์ที่ง่ายแก่การเข้าใจและกลยุทธ์ต่างๆ ที่มีความต่อธุรกิจเทคโนโลยีหรือวัฒนธรรมองค์กรในแง่ที่ว่าสิ่งที่กล่าวมานี้จะมีรูปแบบอย่างไรต่อไปในอนาคตเป็นวิสัยทัศน์ทางกลยุทธ์นั่นเอง

DuBrin (1998) การกำหนดวิสัยทัศน์ (creating a vision) วิสัยทัศน์ (vision) หมายถึงสภาพขององค์กรที่ต้องการจะเป็นในอนาคตหรือเป็นเป้าหมายที่มีลักษณะกว้างๆ ซึ่งเป็นความต้องการในอนาคตโดยยังไม่กำหนดวิธีการเอาไว้เป็นการสร้างความคิดโดยการใช้อำนาจ เช่น คำถามถึงสิ่งที่ดีที่สุดในยุคบริการที่ดีที่สุด ฯลฯ และวิสัยทัศน์ซึ่งเป็นรูปแบบของข้อเสนอแนะแบบไม่เจาะจงและเป็นตำแหน่งทิศทางที่จะไป

2. การคิดเชิงปฏิบัติ หมายถึง การนำองค์กรก้าวไปสู่การดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ที่ชัดเจน มีความคิดที่แปลกใหม่และสร้างสรรค์ในการบริหารงานทำให้องค์กรเกิดการกระตุ้นในการทำงานอยู่เสมอเกิดการขับเคลื่อนองค์กรให้ไปในทิศทางเดียวกันจนประสบความสำเร็จ

DuBrin (1998) ได้ศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ 5 องค์ประกอบ คือ 1) ผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจในระดับสูง (high-level cognitive activity) การคิดเชิงกลยุทธ์นั้นต้องอาศัยทักษะด้านความเข้าใจที่เกิดขึ้นในระดับสูง เช่น ความสามารถในการคิดเชิงมโนภาพ (conceptually) ในการซึมซับและรับรู้แนวโน้มของสิ่งต่างๆ จำนวนมากได้อย่างมีเหตุผลและมีความสามารถในการสรุปข้อมูลต่างๆ เพื่อนำไปกำหนดเป็นแผนปฏิบัติการตลอดจนสามารถประมวลข้อมูลต่างๆ และผลที่เข้าใจตามมาสำหรับองค์กรที่มีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมนี้เรียกว่าการคิดเชิงระบบ (systems thinking)

กัลยรัตน์ เมืองสง (2550) กล่าวว่าองค์ประกอบที่ 1 การมีกิจกรรมที่ใช้ความคิดความเข้าใจในระดับสูง ได้แก่ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ โดยสามารถจำแนกแยกแยะองค์ประกอบต่างๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้

3. การบริหารทรัพยากรภายในองค์กร หมายถึง การนำกลยุทธ์ขององค์กรไปใช้ในการบริหารงานทั้งด้านงบประมาณ ด้านทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดภายในองค์กรและสร้างวัฒนธรรม ค่านิยมที่เหมาะสมให้สอดคล้องกับบริบท สิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก ปลูกฝังจิตสำนึก วัฒนธรรม ค่านิยมให้มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานภายในองค์กร

Ireland & Hitt (1999) กล่าวว่า ผู้นำเชิงกลยุทธ์ต้องมุ่งมั่นเน้นกิจกรรมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วยกระบวนการของการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

Nahavandi & Malekzadeh (2000) ผู้นำทางการศึกษาจะมีคุณลักษณะเด่นที่สำคัญอยู่ 2 ด้าน ได้แก่ด้านแสวงหาความท้าทายผู้นำมีความเต็มใจที่จะเสี่ยงกล้าได้กล้าเสียเพื่อนำพองค์การไปสู่ความสำเร็จด้านความต้องการที่จะมีอำนาจในการควบคุมเน้นการปรับตัวของวัฒนธรรมองค์การ และกระตุ้นให้มีส่วนร่วมและแสดงออกทางความคิดแบบเปิดเผย

Ireland & Hitt (1999) กล่าวว่า ผู้นำเชิงกลยุทธ์ของศตวรรษที่ 21 จะต้องดำเนินกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมวัฒนธรรมความมีประสิทธิผลอย่างยั่งยืนขององค์การด้วยการกระตุ้นและเปิดกว้างแก่ทุกคน

วิเชียร วิทญูตม (2550) ภาวะผู้นำเป็นลักษณะของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมออกมาเพื่อได้มีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเป็นความสามารถที่เกิดขึ้นระหว่างที่มีการร่วมกันหรือเหตุการณ์เดียวกันในอันที่จะทำให้กิจกรรมของกลุ่มดำเนินไปสู่เป้าหมายและประสบความสำเร็จ

4. การปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์การให้สมดุล หมายถึง การสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน รวมทั้งเข้าใจถึงกลยุทธ์ต่างๆ สามารถทำงานร่วมกันด้วยความสามารถสูงสุด มีการบริหารงานบนหลักของคุณธรรมจริยธรรมสร้างประสิทธิภาพและความมีดุลยภาพภายในองค์การให้ประสบความสำเร็จการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ เป็นการวางแผนทางการดำเนินงานที่ทำให้้องค์การบรรลุ

Ireland & Hitt (1999) กล่าวว่า ผู้นำเชิงกลยุทธ์จะต้องยึดมั่นและมุ่งมั่นแน่วปฏิบัติต่างๆ อย่างมีจริยธรรมด้วยการแสดงถึงความซื่อสัตย์มุ่งคุณธรรมยึดมั่นในหลักการของตน ทั้งมีความสามารถในการคล้อยตามพนักงานให้ประกอบธุรกิจบนหลักของความมีจริยธรรมยึดมั่นในหลักการของตนทั้งมีความสามารถในการคล้อยตามพนักงานให้ประกอบธุรกิจบนหลักของความมีจริยธรรมและผู้นำในศตวรรษที่ 21 จะต้องสร้างความสำเร็จผลและความมีดุลยภาพขององค์การระหว่างความควบคุมที่เน้นความยืดหยุ่นและการริเริ่มใหม่ๆ ที่มุ่งผลระยะสั้นกับที่มุ่งผลระยะยาว

Dess & Miller (1993) พบว่ากิจกรรมสำหรับความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์มีอยู่ 3 ประการ และหนึ่งในนั้นคือ การปลูกฝังวัฒนธรรมขององค์การ มีความเกี่ยวข้องกับความเป็นเลิศและคุณธรรมขององค์การ บุคลากรทั่วทั้งองค์การต้องได้รับการสนับสนุนให้มีวิสัยทัศน์ร่วมกันทั้งเข้าใจถึงกลยุทธ์ต่างๆ เพื่อที่จะสามารถทำงานร่วมกันได้ด้วยความสามารถสูงสุดและพฤติกรรมที่มีคุณธรรมอย่างเต็มที่

ตารางที่ 2.2 เปรียบเทียบลักษณะของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21

Yukl (1998) เห็นว่าภาวะผู้นำหมายรวมถึงกระบวนการอิทธิพล โน้มน้าวที่มีผลต่อการตัดสินใจของกลุ่มหรือวัตถุประสงค์ขององค์การหรือกระบวนการใช้อิทธิพล กระตุ้นพฤติกรรมการทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ มีกระบวนการ โน้มน้าวหรือใช้อิทธิพลต่อกลุ่มและกระบวนการรักษาและวัฒนธรรมของกลุ่ม

นฤมล สุภาพทอง (2550, น. 170) ได้กล่าวว่าผู้นำจะต้องเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์มีการควบคุมการดำเนินงานในทุกด้าน มีการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบซึ่งจะส่งผลกระทบต่อดำเนินงานภายในสถานศึกษาทั้ง 4 ฝ่าย

Finkelstein & Hambrick (1996) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์นั้นคือผู้นำหรือกลุ่มผู้นำระดับสูงที่มีความสามารถในการคาดการณ์ มีมุมมองระยะยาวและสร้างความยืดหยุ่นให้องค์การบรรลุเป้าหมาย โดยมีขอบเขตความรับผิดชอบของงานในองค์การ

Row (2001) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ว่าเป็นความสามารถที่มีอิทธิพลทำให้ผู้อื่นกำหนดการตัดสินใจในแต่ละวันได้อย่างเต็มที่ ซึ่งเป็นการตัดสินใจที่สร้างเสริมความแข็งแกร่งขององค์การได้ในระยะยาวในขณะที่รักษามั่นคงทางการเงินในระยะสั้นได้

จากการทบทวนเอกสารเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยได้นำคุณลักษณะของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ทั้ง 2 แบบมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกันให้เห็นถึงความแตกต่างกัน ดังแสดงในตารางที่ 2 การเปรียบเทียบลักษณะของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ดังตารางที่ 2.2

ประเด็น	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21
วิสัยทัศน์ Vision	การสร้างกลยุทธ์ ผู้นำพิจารณาว่าการที่จะบรรลุตามวิสัยทัศน์นั้นจะต้องใช้วิธีการอย่างไรองค์การที่ประสบความสำเร็จคือการเปลี่ยนแปลงวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติอย่างมีคุณค่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์	การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์การกำหนดทิศทางและนำวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลรู้จักจัดการวางแผนในการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอนให้ก้าวสู่ความเป็นเลิศตามวิสัยทัศน์ขององค์กรและให้ความสำคัญกับบุคลากรภายในองค์กรอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน
ภารกิจ Mission		การคิดเชิงปฏิบัติ การนำองค์กรก้าวไปสู่การดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ที่ชัดเจนมีความคิดที่แปลกใหม่และสร้างสรรค์ในการบริหารงานทำให้องค์การเกิดการกระตุ้นในการทำงานอยู่เสมอเกิดการขับเคลื่อนองค์กรให้ไปในทิศทางเดียวกันจนประสบความสำเร็จ
กลยุทธ์ Strategy Formulation		การบริหารทรัพยากรภายในองค์กรการนำกลยุทธ์ขององค์กรไปใช้ในการบริหารงานทั้งด้านงบประมาณด้านทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดภายในองค์กรและสร้างวัฒนธรรมค่านิยมที่เหมาะสมให้สอดคล้องกับบริบท สิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกปลูกจิตสำนึก วัฒนธรรม ค่านิยมให้มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานภายในองค์กรการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์กรให้สมดุล หมายถึง การสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน

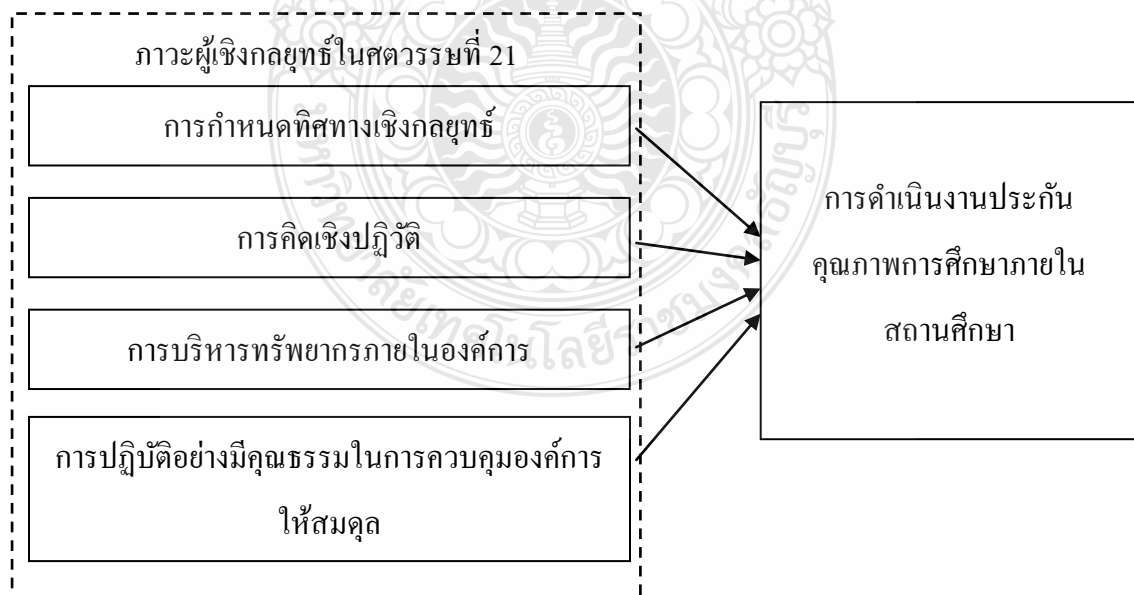
ตารางที่ 2.2 เปรียบเทียบลักษณะของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21
(ต่อ)

ประเด็น	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21
การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ	การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ผู้นำเน้นการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมขององค์กร โดยการปฏิบัติตามกลยุทธ์จะต้องกระจายการปฏิบัติไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ตามหน้าที่ และมีการประสานกันระหว่างหน้าที่	รวมทั้งเข้าใจถึงกลยุทธ์ต่างๆ สามารถทำงานร่วมกันด้วยความสามารถสูงสุดมีการบริหารงานบนหลักของคุณธรรม จริยธรรมสร้างประสิทธิภาพและความมีคุณภาพภายในองค์กรให้ประสบความสำเร็จเป็นการวางแนวทางในการดำเนินงานที่ทำให้องค์กรบรรลุ
Strategy Implementation	การควบคุมกลยุทธ์ เป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ เป็นการตรวจสอบและประเมินผลของกลยุทธ์ให้มีกระบวนการทั้งหมดในการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายได้อย่างเหมาะสม	

2.3 สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย

จากที่ได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีงานวิจัยต่างๆ สามารถสรุปแนวคิดของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ทำให้ได้ตัวแปรที่ใหม่ขึ้นเพื่อสอดคล้องและเหมาะสมกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ดังแสดงในตารางสังเคราะห์ตารางที่ 1 ซึ่งงานวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยการนำหลักการและแนวคิดทฤษฎีมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจากแนวปฏิบัติของ กฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 ประกอบด้วย 8 ด้าน คือ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) การจัดระบบบริหารและ สารสนเทศ 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) การจัดทำมีการ ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) การจัดทำมีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน 8) การจัดทำมีการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 คือ 1) การกำหนด ทิศทางเชิงกลยุทธ์ 2) การคิดเชิงปฏิบัติ 3) การบริหารทรัพยากรภายในองค์กร 4) การปฏิบัติอย่างมี คุณธรรมในการควบคุมองค์การให้สมดุล ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้ผู้ที่ศึกษาวิจัยหลายท่านทั้งในประเทศและต่างประเทศดังนี้

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

กัลยรัตน์ เมืองสง (2550, น. 153-161) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย องค์ประกอบที่ 1 การมีกิจกรรมที่ใช้ความคิดความเข้าใจในระดับสูง ได้แก่ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ โดยสามารถจำแนกแยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ องค์ประกอบที่ 2 มีความสามารถรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ ได้แก่ มีการรายงานผลแผนงานและโครงการเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนางานและกำหนดแผนปฏิบัติการ องค์ประกอบที่ 3 มีความสามารถในการพยากรณ์และกำหนดอนาคตได้ ได้แก่ มีความสามารถเชิงรุกโดยกระทำการแก้ปัญหาอย่างเร่งด่วนในขณะที่ผู้บริหารส่วนใหญ่จะวิเคราะห์สถานการณ์ก่อนและรอปัญหาคลี่คลายไปเอง องค์ประกอบที่ 4 การมีความคิดปฏิวัติ ได้แก่ ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของสถานศึกษาองค์ประกอบที่ 5 มีการกำหนดวิสัยทัศน์ ได้แก่ กำหนดวิสัยทัศน์ที่สร้างจากแรงบันดาลใจ มีความทะเยอทะยาน คิดนอกกรอบ และกว้างไกล และวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ได้รับเลือกสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การศึกษาคูงาน การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการระดมความคิด ส่วนแนวคิดของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ประเด็นสำคัญตามองค์ประกอบทั้ง 5 คือ องค์ประกอบที่ 1 ได้แก่ มีการส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาดตนเองและวิชาชีพ เพื่อคุณภาพของการศึกษา องค์ประกอบที่ 2 ได้แก่ มีการทำงานที่มีเป้าหมาย และมีความสุขในการทำงานองค์ประกอบที่ 3 ได้แก่ เป็นนักวางแผนกลยุทธ์ ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ และคิดเชิงรุกได้ องค์ประกอบที่ 4 ได้แก่ มีความคิดในเชิงรุกและสร้างแรงบันดาลใจให้เพื่อนร่วมงานเกิดความคิดริเริ่มในการทำงานและการแก้ปัญหา และองค์ประกอบที่ 5 ได้แก่ กำหนดวิสัยทัศน์ได้ชัดเจน

สุพรรณ ประศรี (2555, น. 102) ศึกษาการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบพบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีองค์ประกอบที่ 5 การกำหนดวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

รองลงมา คือ องค์ประกอบที่ 2 ความสามารถนำปัจจัยต่างๆ มากำหนดกลยุทธ์ได้ องค์ประกอบที่ 4 วิธีการคิดเชิงปฏิบัติ องค์ประกอบที่ 3 การมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคตและ องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ องค์ประกอบที่ 1 การมีความคิดความเข้าใจในระดับสูง

ชนินทร ศรีทอง (2551, น. 174) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทปฏิบัติจริงที่คาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในตามการรับรู้ของรองผู้บริหารฝ่ายวิชาการหรือครูวิชาการและครูผู้สอน เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติจริงตามการรับรู้ระหว่างรองผู้บริหารฝ่ายวิชาการหรือครูวิชาการกับครูผู้สอน และเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในตามการรับรู้ระหว่างรองผู้บริหารฝ่ายวิชาการหรือครูวิชาการกับครูผู้สอนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นปีที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติจริง ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในภาพรวม พบว่า บทบาทที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมากส่วนรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประเมินคุณภาพการศึกษา ศึกษา ผลจากระบบการประกันคุณภาพ การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ และการพัฒนามาตรฐานการศึกษา และการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา 2) บทบาทของผู้บริหารที่คาดหวังในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนามาตรฐานการศึกษา การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี การผลจากระบบประกันคุณภาพ การประเมินคุณภาพการศึกษา และด้านที่อยู่ในระดับมาก คือ การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา 3) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยบทบาทที่คาดหวังมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าบทบาทที่ปฏิบัติจริงทุกด้าน ซึ่งเป็นไปตามสมมติการวิจัย 4) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่คาดหวังในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในตามการรับรู้ของรองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการหรือครูวิชาการและครูผู้สอนไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย 5) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติจริงในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามการรับรู้ของรองผู้บริหารฝ่ายวิชาการหรือครูวิชาการและครูผู้สอนไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

มันทิกกา พยัคกุล (2551, น. 99-103) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของครูในสถานศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจและวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ข้าราชการครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 จำนวน 1,500 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้สำหรับวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ จำนวน 600 คน กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน จำนวน 900 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับคุณลักษณะที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย 8 คุณลักษณะได้แก่ 1) คุณลักษณะผู้บริหารด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ 2) คุณลักษณะผู้บริหารด้านการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 3) คุณลักษณะผู้บริหารด้านการตัดสินใจ 4) คุณลักษณะผู้บริหารด้านการสร้างแรงจูงใจ 5) คุณลักษณะผู้บริหารด้านการอุทิศตนให้กับการปฏิบัติงาน 6) คุณลักษณะผู้บริหารด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 7) คุณลักษณะผู้บริหารด้านการแสวงหาความรู้ใหม่และ 8) คุณลักษณะผู้บริหารด้านการติดต่อสื่อสาร เมื่อทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory factor analysis) ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านแสวงหาความรู้ใหม่มีความสอดคล้องกับแนวคิดในการวิจัยของคุณลักษณะของผู้บริหารด้านการแสวงหาความรู้ใหม่ลำดับความสำคัญที่ 7 และเมื่อทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ของคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่าคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการอุทิศให้กับการปฏิบัติงานมีความสอดคล้องกับแนวคิดในการวิจัยของคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาด้านการอุทิศให้กับการปฏิบัติงานในลำดับความสำคัญที่ 5

อมรรัตน์ ภูมมะธา (2553, น. 135-138) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของครูในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัย พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของครูในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวม 8 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงจากมากไปน้อย คือ ด้านความเป็นผู้นำเชิงวิชาการ

ด้านการแสวงหาความรู้ใหม่ ด้านการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ด้านอุทิศตนให้กับการปฏิบัติงาน ด้านการสร้างแรงจูงใจ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการตัดสินใจและด้านความคิดสร้างสรรค์ ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของครูในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนศึกษา พบว่า ครูที่มีเพศ อายุ และประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปีและ ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปพบว่ามีทัศนะต่อคุณลักษณะของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปีและ ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีทัศนะต่อคุณลักษณะของผู้บริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 คือด้านการสื่อสาร ($t=2.551, \text{Sig} = 0.012$) ส่วนด้านอื่นๆไม่แตกต่างกัน

สรุปผลจากการศึกษางานวิจัยในประเทศ สถานศึกษามีการตรวจสอบคุณภาพประจำปีอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาสถานศึกษามีการปรับปรุงและแก้ไขในจุดที่บกพร่องภายในสถานศึกษาจุดใดควรพัฒนาอย่างเร่งด่วนเพื่อให้ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาให้ได้ มาตรฐานการศึกษาได้เห็นว่าการทำงานภายในสถานศึกษาสิ่งสำคัญในการดำเนินงานต่างๆ นั้นขึ้นอยู่กับผู้นำหรือผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการดำเนินงานจะสำเร็จไปได้ด้วยดีต้องอาศัยผู้นำที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสม ถ้ามีผู้บริหารที่ดีมีคุณภาพจะทำให้ บริบท สภาพแวดล้อม บรรยากาศภายในสถานศึกษานั้นน่าอยู่มีความสุขทั้งผู้เรียน ครูและบุคลากรภายในสถานศึกษาส่งผลต่อการเรียนรู้และการทำงานร่วมกัน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่จะนำพาองค์กรนั้นไปสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทำให้ผู้วิจัยศึกษาภาวะผู้นำที่เหมาะสมในการบริหารงาน จากการศึกษาครั้งนี้ทำให้ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มีความเหมาะสมในการบริหารงานอย่างเป็นระบบพร้อมที่จะเป็นแหล่งเรียนรู้ในยุคของศตวรรษที่ 21

2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Stensaker (1998) ได้ศึกษาการประเมินความก้าวหน้าไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษาและการควบคุมการปฏิบัติงานในประเทศเยอรมัน พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากจากจังหวัดหนึ่ง ไปอีกจังหวัดหนึ่ง การประกันคุณภาพการศึกษา การควบคุมการประเมินเป็นกระบวนการที่ชัดเจนที่เกิดขึ้นในประเทศสวีเดนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก การประกันคุณภาพการศึกษาในประเทศฝรั่งเศสให้ความสำคัญและเชื่อถือจากการใช้ข้อสอบภายนอกโรงเรียน และมีการควบคุมจากส่วนกลางในประเทศนิวซีแลนด์ให้ความสำคัญกับการประเมินจากบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษานำเอาระบบการสอบมาตรฐานกลางซึ่งอ้างอิงไปสู่การยอมรับที่เป็นมาตรฐานในประเทศออสเตรเลียที่มีการนำเอาระบบการประเมินโดยใช้ข้อสอบ

มาตรฐานมีการเตรียมการอย่างมีแบบแผนสู่การควบคุมคุณภาพและการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับมัธยมและการศึกษาขั้นสูง

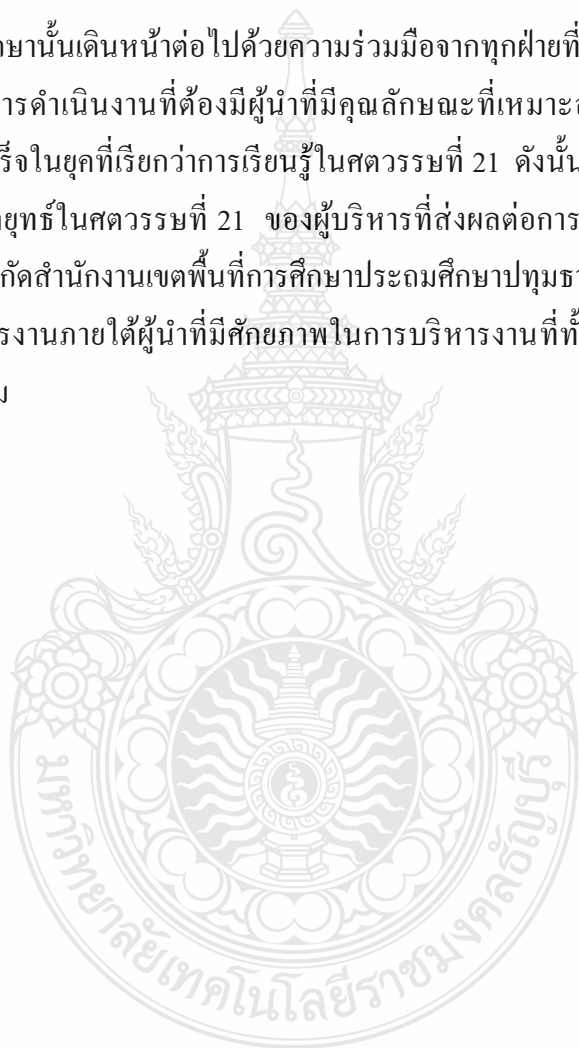
Newton (1999) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ โรงเรียนอันได้แก่ผู้บริหารครูนักเรียนและผู้ปกครอง ออสเตอร์เลียบพบว่าปัจจัยสำคัญที่ทำให้มีประสิทธิภาพคือการที่บุคลากรมีคุณภาพมีจุดมุ่งหมายของเงินที่ชัดเจนมีความเชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาและภาวะผู้นำของผู้บริหารสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและการมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

Ford (1999) ได้ศึกษาการรับรู้ของศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับลักษณะภาวะผู้นำและคุณลักษณะของผู้นำโรงเรียนสำหรับคริสต์ศตวรรษที่ 21 พบว่าวิสัยทัศน์เกี่ยวกับผู้นำมีความสำคัญยิ่งแต่การสื่อสารจะมีความสำคัญมากกว่าและทักษะขององค์กรจำเป็นต้องมีการเน้นมากขึ้นในรายวิชาการเตรียมภาวะผู้นำ

Manning (2004) ได้ศึกษากิจกรรมการประกันคุณภาพที่ดำเนินการโดยโรงเรียน การศึกษาเพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนบริการนักเรียนและการค้นคว้าวิจัยเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามจำนวน 25 ข้อ สอบถามเกี่ยวกับโครงสร้างและการดำเนินงานตามโครงการการประกันคุณภาพการศึกษาผลการศึกษาพบว่าคณะบดีเป็นผู้มีส่วนสำคัญยิ่งของการพยายามในการประกันคุณภาพและประสานเชื่อมโยงระหว่างบุคลากรของโรงเรียนผู้ทรงคุณวุฒิอาวุโสและคณะกรรมการโรงเรียนที่ทำให้การประกันคุณภาพทวนคุณภาพประสพผลดี เพื่อปรับปรุงคุณภาพของการเรียนการสอนและการบริการที่นำมาใช้ในโรงเรียนประกอบด้วยการประชุมเชิงปฏิบัติการ คณะกรรมการ การประชุมกลุ่มสัมมนา เช่น การรับรองมาตรฐานการทบทวนโครงการ การประเมินผลสัมฤทธิ์และรายงานการดำเนินงานของโรงเรียน โดยส่วนใหญ่ใช้วิธีการจัดการคุณภาพคือการจัดทำแผนกลยุทธ์ เหนือเปรียบเทียบคุณภาพโดยจุดประสงค์คุณภาพทั้งมวลและการบริหารแบบการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นมากมาจากการประกันคุณภาพ พบว่าได้ประโยชน์จากการในส่วนกำหนด ทิศทางการกำหนดยุทธวิธีความพึงพอใจของนักเรียนและชื่อเสียงของโรงเรียน ไปสู่เป้าหมายทรัพยากรและการประเมินปฏิบัติ

สรุปผลจากการศึกษางานวิจัยต่างประเทศ พบว่า กระบวนการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาและการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพนั้นอาศัยการบริหารงานอย่างเป็นระบบขั้นตอน ลำดับการทำงานซึ่งสามารถนำไปพัฒนาสถานศึกษาและบทบาทการทำงานของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นส่วนสำคัญปัจจัยหลักในการดำเนินงานภายในสถานศึกษา

จากการศึกษาผู้วิจัยสรุปกระบวนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นส่วนสำคัญของการบริหารงานและพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งกระบวนการดำเนินงานทั้ง 8 ด้าน เป็นขั้นตอนที่แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษามีการดำเนินงานตาม เป้าหมายและมีมาตรฐานการศึกษาที่โรงเรียนพึงปฏิบัติเพื่อให้สถานศึกษานั้นมีคุณภาพทางการเรียน การกำหนดเป้าหมายและทิศทางภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจนและให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องมีบทบาทมีส่วนร่วมในการดำเนินงานภายในสถานศึกษา ร่วมกันคิด ร่วมกันตัดสินใจในการทำงานซึ่งเป็นปัจจัย สำคัญที่ทำให้สถานศึกษานั้นเดินหน้าต่อไปด้วยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทำให้สถานศึกษา มีคุณภาพรวมไปถึงการดำเนินงานที่ต้องมีผู้นำที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสมในการขับเคลื่อนนำพา องค์กรไปสู่ความสำเร็จในยุคที่เรียกว่าการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะ ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาปทุมธานี เพื่อให้สถานศึกษานั้นมี แนวทางในการบริหารงานภายใต้ผู้นำที่มีศักยภาพในการบริหารงานที่ทั้งความรู้ความสามารถและ คุณลักษณะที่เหมาะสม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยหน่วยในการวิเคราะห์ คือ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากร
- 3.2 กลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จำนวน 170 โรงเรียน ทั้งสิ้นจำนวน 2,638 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป G*power 3.1.9.2 ด้วยขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.10 โอกาสของความคาดเคลื่อน (error prob) เท่ากับ 0.05 ค่าอำนาจการทดสอบ (1) เท่ากับ 0.99 จำนวนตัวแปรทำนาย 4 ตัว กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมได้เท่ากับ 160 กลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยจึงออกแบบในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ครอบคลุมที่คำนวณไว้จึงใช้การสุ่มแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) ในการแบ่งชั้นเพื่อเก็บข้อมูล โดยเขตพื้นที่การศึกษาและสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้กลุ่มกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 40 คน และครู 120 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 160 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา

สถานภาพ	เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา	เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา	รวม
	ปทุมธานี เขต 1	ปทุมธานี เขต 2	
ผู้อำนวยการ สถานศึกษา	20	20	40
ครู	60	60	120
รวม	80	80	160

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จำนวนทั้งสิ้น 60 ข้อ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ อายุ ตำแหน่ง วิทยฐานะ ประสบการณ์การทำงานภายในสถานศึกษา จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เป็นแบบลักษณะมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา 24 ข้อ ประกอบด้วย

1) การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์	จำนวน 6 ข้อ
2) การคิดเชิงปฏิบัติ	จำนวน 6 ข้อ
3) การบริหารทรัพยากรภายในองค์กร	จำนวน 6 ข้อ
4) การปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์การให้สมดุล	จำนวน 6 ข้อ

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยผู้วิจัยใช้ระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม 8 ด้าน จำนวน 32 ข้อ ดังนี้

1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	จำนวน 4 ข้อ
2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพ
ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	จำนวน 4 ข้อ
3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	จำนวน 4 ข้อ
4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	จำนวน 4 ข้อ
5) การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	จำนวน 4 ข้อ
6) การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
ของสถานศึกษา	จำนวน 4 ข้อ
7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน	จำนวน 4 ข้อ
8) การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	จำนวน 4 ข้อ

โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่ากำหนดค่าของคะแนนช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3.3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือโดยมีรายละเอียดตามขั้นตอนดังนี้

1) ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดหลักการ ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อกำหนดเป็นกรอบในการสร้างเครื่องมือ

2) ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ

3) ผู้วิจัยศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

4) ผู้วิจัยพัฒนาแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ตามกรอบแนวคิดให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระและขอบเขตของงานวิจัยและดำเนินการจัดทำแบบสอบถามเพื่อนการวิจัยฉบับร่าง

5) ผู้วิจัยนำเสนอแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ

6) ผู้วิจัยนำเสนอแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน รายชื่อผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1) ดร. อนันต์ เตียวต้อย

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและงานทะเบียน

สังกัด มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

2) ดร. ต๋องลักษณ์ บุญธรรม

ตำแหน่ง อาจารย์ สังกัด มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

3) ดร. ธัญญภรณ์ เลาหะเพ็ญแสง

ตำแหน่ง อาจารย์ สังกัด มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

4) ดร. สมชาย สังข์สี

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนรวมราษฎร์สามัคคี

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

5) ดร. เพลินตา กะลัมพากร

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดชัยมงคลาราม

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

เพื่อพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content/Validity) ของเครื่องมือโดยวิธีหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (Index/of/Item Objective/Congruence : IOC)

แล้วเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะก่อนที่จะนำไปทดลองใช้ (Try Out) โดยใช้สูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม
 R หมายถึง คะแนนของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 $\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน
 N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

การให้คะแนนผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้

- 1 เมื่อ ผู้เชี่ยวชาญ แน่ใจในข้อคำถามนั้นมีความตรงตามเนื้อหา
- 0 เมื่อ ผู้เชี่ยวชาญ ไม่แน่ใจในข้อคำถามนั้นมีความตรงตามเนื้อหา
- 1 เมื่อ ผู้เชี่ยวชาญ แน่ใจในข้อคำถามนั้น ไม่มีความตรงตามเนื้อหา

เกณฑ์การพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องไม่ต่ำกว่า 0.50 ขึ้นไป ถ้าข้อคำถามใดมีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.50 ผู้วิจัยนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะก่อนที่จะนำไปทดลองใช้ (Try Out) ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามมีค่าระหว่าง 0.60 – 1.00 โดย

มีค่า 0.60 จำนวน 18 ข้อ ได้แก่ ตอนที่ 2 ข้อ 4,7,10,11,12,13,16 และ

ตอนที่ 3 ข้อ 3,6,9,10,12,14,15,17,23,25,31

มีค่า 0.80 จำนวน 17 ข้อ ได้แก่ ตอนที่ 2 ข้อ 1,3,5,6,8,9,18,24 และ

ตอนที่ 3 ข้อ 1,5,11,13,16,19,22,24,30

มีค่า 1.00 จำนวน 21 ข้อ ได้แก่ ตอนที่ 2 ข้อ 2,14,15,17,19,20,21,22,23 และ

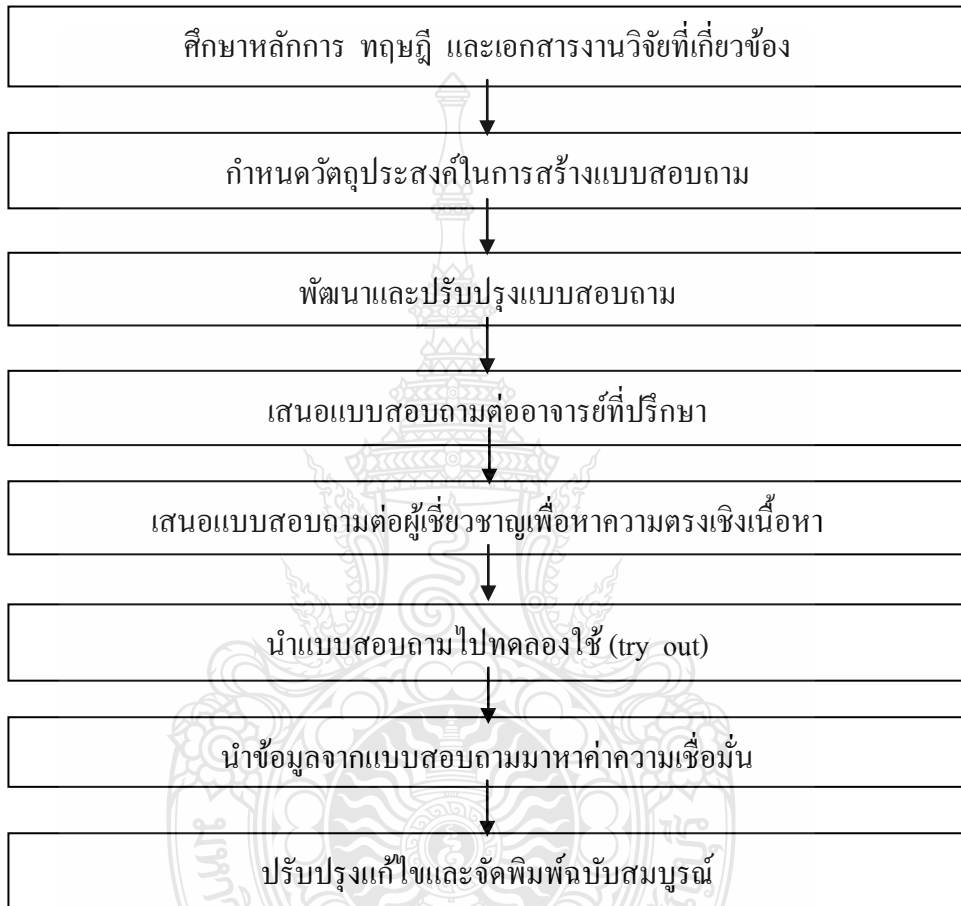
ตอนที่ 3 ข้อ 2,4,7,8,18,20,21,26,27,28,29,32

7) ผู้วิจัยนำเป็นแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 40 คน

8) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยแบบสอบถามของข้อคำถามที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษ 21 ของผู้บริหารมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.979 และข้อคำถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่น

เท่ากับ 0.974 มีความเหมาะสมที่จะใช้แบบสอบถามได้จริง รายละเอียดการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก รายชื่อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ปรากฏในภาคผนวก ฉ

9) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อเก็บข้อมูล ต่อไป จากขั้นตอนดังกล่าวผู้วิจัยสามารถนำมาสร้างแผนการพัฒนาเครื่องมือการวิจัยได้ดังภาพที่ 3.2

ภาพที่ 3.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (ศิริเพ็ญ สุกุลวณิช, 2556)

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง

3.4.2 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลและแบบสอบถามการวิจัยส่งไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้และกันแบบสอบถามกลับมาไม่ครบ ผู้วิจัยจึงออกแบบในการเก็บแบบสอบถามให้ครอบคลุมในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 180 ชุดโดยมีระยะเวลาการตอบแบบสอบถาม 3 สัปดาห์

3.4.3 ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ได้กลับคืนมาทั้งหมด จำนวน 160 ชุด คิดเป็นร้อยละ 88.88 ซึ่งเป็นจำนวนที่เท่ากับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

3.4.4 ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมด ตรวจสอบความเรียบร้อยของแบบสอบถามและนำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามและประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ดังนี้

3.5.1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยใช้การแจกแจงความถี่และคำนวณเป็นร้อยละ

3.5.2 วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, น. 23-24) ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร	อยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร	อยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร	อยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร	อยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร	อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.5.3 วิเคราะห์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, น. 23-24) ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหาร อยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหาร อยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหาร อยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหาร อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.5.4 วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยการหาค่าสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธีนำตัวแปรทั้งหมดเข้าสมการ

3.5.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และการทดสอบสมมุติฐานของการวิจัย ดังนี้

3.5.5.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.5.5.2 สถิติที่ใช้ทดสอบข้อตกลงเบื้องต้น

3.5.5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน โดยเข้าสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธีนำตัวแปรทั้งหมดเข้าสมการ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เกิดเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล และตัวแปร ค่าสถิติ ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้แทนตัวแปรในการวิจัย ดังนี้

\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงแบบที (t-distribution)
S.E.b	แทน	ความคลาดเคลื่อนของสัมประสิทธิ์ตัวพยากรณ์
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	ประสิทธิภาพในการพยากรณ์
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ในการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
B	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ในการพยากรณ์ที่ปรับค่าเป็นตัวแปรมาตรฐาน
p	แทน	ความน่าจะเป็น (probability) ของความคลาดเคลื่อนในการทดสอบสมมุติฐาน
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
x	แทน	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21
x1	แทน	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์
x2	แทน	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร ด้านการคิดเชิงปฎิวัติ
x3	แทน	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร ด้านการบริหารทรัพยากรภายในองค์กร
x4	แทน	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร ด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์การให้สมดุล
y	แทน	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
y1	แทน	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

y2	แทน	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
y3	แทน	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
y4	แทน	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
y5	แทน	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการจัดมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
y6	แทน	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
y7	แทน	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
y8	แทน	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
y'	แทน	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ได้จากการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ
Zy	แทน	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ได้จากการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน
SS	แทน	ค่าผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานแต่ละตัวยกกำลังสอง
MS	แทน	ค่าความแปรปรวน
df	แทน	ชั้นของความอิสระ
F	แทน	ค่าสถิติแจกแจงแบบเอฟ
VIF	แทน	ค่าปัจจัยการขยายตัวของความแปรปรวน
Tolerance	แทน	ค่าความคงทนของการยอมรับ

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคืนจำนวน 180 ชุด แบบสอบถามถูกต้องสมบูรณ์จำนวน 160 ชุด คิดเป็นร้อยละ 88.88 จากนั้นผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามโดยจำแนกตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.4 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ตำแหน่ง วิทยฐานะ ประสบการณ์ในการทำงาน

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
ผู้อำนวยการสถานศึกษา	30	18.80
รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	5	3.10
ครูผู้สอน	125	78.10
วิทยฐานะ		
ครูผู้ช่วย	15	9.40
ครู	40	25.00
ครูชำนาญการ	30	18.80
ครูชำนาญการพิเศษ	44	27.50
รองผู้อำนวยการชำนาญการ	1	6.00
รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ	2	1.30
ผู้อำนวยการชำนาญการ	4	2.50
ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ	24	15.00
ประสบการณ์ในการทำงาน		
16 – 20 ปี	14	8.80
21 ปีขึ้นไป	82	51.30
รวม	160	100

จากตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุอยู่ระหว่าง 24-60 ปี โดยส่วนใหญ่มีอายุ 58 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.10 รองลงมาคืออายุ 56 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.50 และมีอายุ 57 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.90 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นครูผู้สอน จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 78.10 รองลงมาเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 18.8 และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.10 เมื่อพิจารณาวิทยฐานะ พบว่า 1 ใน 3 มีวิทยฐานะเป็นครูชำนาญพิเศษมีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50 รองลงมา มีวิทยฐานะเป็นครู จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 25 และครูผู้ช่วย จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 9.40 ตามลำดับ ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามประมาณครึ่งหนึ่งมีประสบการณ์ในการทำงานภายในสถานศึกษา ตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 51.30

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

- 1.ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์
- 2.ด้านการคิดเชิงปฎิวัติ
- 3.ด้านการบริหารทรัพยากรภายในองค์กร
- 4.ด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์การให้สมดุล

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21

ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีโดยภาพรวม

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา	\bar{X}	S.D	แปลผล
การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์	4.39	0.61	มาก
การคิดเชิงปฎิวัติ	4.36	0.64	มาก
การบริหารทรัพยากรภายในองค์กร	4.41	0.56	มาก
การปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์การให้สมดุล	4.47	0.55	มาก
เฉลี่ยรวม	4.41	0.55	มาก

จากตารางที่ 4. 5 แสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.36 – 4.47 โดยภาพรวม

เห็นว่ามีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณารายด้านของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์การให้สมดุล ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.55) รองลงมา คือ ด้านการบริหารทรัพยากรภายในองค์การ ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.56) ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.61) และด้านการคิดเชิงปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.64) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์

การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์	\bar{X}	S.D	แปลผล
1. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ชัดเจนกว้างไกล	4.40	0.67	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในสถานศึกษา	4.42	0.66	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษาทบทวนวิสัยทัศน์ให้สอดคล้องการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21	4.38	0.67	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในศตวรรษที่ 21	4.33	0.70	มาก
5. ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับบุคลากรทุกคนอย่างเสมอภาค	4.44	0.70	มาก
6. ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารสถานศึกษาได้ประสบความสำเร็จตามวิสัยทัศน์	4.38	0.66	มาก
รวม	4.39	0.61	มาก

จากตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.38 – 4.44 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกประเด็น โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับบุคลากรทุกคนอย่างเสมอภาค ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.70) รองลงมา คือ ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์

ของสถานศึกษาด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.66) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารสถานศึกษาได้ประสบความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.66)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีด้านการคิดเชิงปฏิบัติ

การคิดเชิงปฏิบัติ	\bar{X}	S.D	แปลผล
1. ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.40	0.72	มาก
2. ผู้บริหารยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่าง	4.39	0.71	มาก
3. ผู้บริหารเป็นผู้มีความคิดที่แปลกใหม่และสร้างสรรค์	4.38	0.72	มาก
4. ผู้บริหารใช้ความคิดสร้างสรรค์กระตุ้นการทำงานของบุคลากร	4.39	0.70	มาก
5. ผู้บริหารจัดประชุมสะท้อนความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.31	0.76	มาก
6. ผู้บริหารลดขั้นตอนการทำงานที่ซ้ำซ้อนออก	4.28	0.72	มาก
รวม	4.36	0.64	มาก

จากตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี การคิดเชิงปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.28 – 4.40 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.64) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกประเด็น โดยประเด็นมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.72) รองลงมา คือ ผู้บริหารยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่าง ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.71) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารลดขั้นตอนการทำงานที่ซ้ำซ้อนออก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.72)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการบริหารทรัพยากรภายในองค์กร

การบริหารทรัพยากรภายในองค์กร	\bar{X}	S.D	แปลผล
1. ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณเพื่อการดำเนินงานในแต่ละส่วนได้เหมาะสมและมุ่งไปสู่การบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21	4.40	0.61	มาก
2. ผู้บริหารจัดหาวัสดุอุปกรณ์ภายในสถานศึกษาได้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับ	4.43	0.60	มาก
3. ผู้บริหารจัดงบประมาณสนับสนุนครูในการปรับปรุงและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.46	0.66	มาก
4. ผู้บริหารมอบหมายบุคลากรในการทำหน้าที่ต่างๆ อย่างเหมาะสม	4.36	0.72	มาก
5. ผู้บริหารวางแผนการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	4.40	0.65	มาก
6. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมปลูกจิตสำนึกในการทำงานให้กับครูทุกคนในสถานศึกษา	4.44	0.60	มาก
รวม	4.41	0.56	มาก

จากตารางที่ 4.8 แสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี การบริหารทรัพยากรภายในองค์กรมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.36 – 4.46 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D.=0.60) เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกประเด็น โดยประเด็นมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารจัดงบประมาณสนับสนุนครูในการปรับปรุงและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.46$, S.D.=0.66) รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมปลูกจิตสำนึกในการทำงานให้กับครูทุกคนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.44$, S.D.=0.60) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ผู้บริหารมอบหมายบุคลากรในการทำหน้าที่ต่างๆ อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.36$, S.D.=0.72)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์การให้สมดุล

การปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์การให้สมดุล	\bar{X}	S.D	แปลผล
1. ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรทำงานร่วมกันอย่างสามัคคี	4.47	0.63	มาก
2. ผู้บริหารกระตุ้นให้ครูทำงานอย่างเต็มความสามารถของตนเอง	4.48	0.62	มาก
3. ผู้บริหารปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลอย่างครบถ้วน	4.44	0.67	มาก
4. ผู้บริหารสอดส่องดูแลป้องกันการทุจริตภายในสถานศึกษาอย่างเคร่งครัดและการบริหารหลักการจัดการบ้านเมืองที่ดี	4.53	0.61	มากที่สุด
5. ผู้บริหารสามารถคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหาในการทำงานได้อย่างถูกต้องมุ่งไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในศตวรรษที่ 21	4.40	0.71	มาก
6. บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาปฏิบัติงานร่วมกันอย่างมีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู	4.52	0.60	มากที่สุด
รวม	4.47	0.55	มาก

จากตารางที่ 4.9 แสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี การปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์การให้สมดุล มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.40 – 4.53 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D.=0.55) เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสอดส่องดูแลป้องกันการทุจริตภายในสถานศึกษาอย่างเคร่งครัดและการบริหารหลักการจัดการบ้านเมืองที่ดี ($\bar{X} = 4.53$, S.D.=0.61) รองลงมา คือ บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาปฏิบัติงานร่วมกันอย่างมีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ($\bar{X} = 4.52$, S.D.=0.60) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ผู้บริหารสามารถคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหาในการทำงานได้อย่างถูกต้องมุ่งไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ($\bar{X} = 4.40$, S.D.=0.71)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประกอบด้วย 8 ด้าน คือ

- 1.การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2.การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 3.การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 4.การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 5.การจัดมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 6.การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 7.การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
- 8.การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวม

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	\bar{X}	S.D	แปลผล
1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.37	0.56	มาก
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.40	0.60	มาก
3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	4.36	0.56	มาก
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.37	0.54	มาก
5. การจัดมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.32	0.57	มาก
6. การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.39	0.60	มาก
7. การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน	4.50	0.51	มาก
8. การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.42	0.54	มาก
รวม	4.39	0.48	มาก

จากตารางที่ 4.10 แสดงให้เห็นว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.32 – 4.50 มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน (\bar{X} = 4.39, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน (\bar{X} = 4.50, S.D. = 0.51) รองลงมา คือ ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (\bar{X} = 4.42, S.D. = 0.54) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (\bar{X} = 4.40, S.D. = 0.60) ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (\bar{X} = 4.39, S.D. = 0.60) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (\bar{X} = 4.37, S.D. = 0.56) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (\bar{X} = 4.37, S.D. = 0.54) ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ (\bar{X} = 4.36, S.D. = 0.56) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (\bar{X} = 4.32, S.D. = 0.57)

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	\bar{X}	S.D	แปลผล
1. ผู้บริหารวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของสถานศึกษาเพื่อกำหนดมาตรฐานการศึกษา	4.32	0.62	มาก
2. ผู้บริหารวิเคราะห์บริบทที่เป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของสถานศึกษาเพื่อกำหนดมาตรฐานการศึกษา	4.33	0.68	มาก
3. ผู้บริหารกำหนดมาตรฐานการศึกษาโดยมีเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจเป็นกรอบการปฏิบัติงาน	4.46	0.59	มาก
4. ผู้บริหารกำหนดมาตรฐานโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้องครบทุกฝ่าย	4.37	0.67	มาก
รวม	4.37	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.11 แสดงให้เห็นว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ

สถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.32 – 4.46 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.60) เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกประเด็น โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารกำหนดมาตรฐานการศึกษาโดยมีเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจเป็นกรอบการปฏิบัติงาน ($\bar{X}=4.46$, S.D.=0.59) รองลงมา คือ ผู้บริหารกำหนดมาตรฐานโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของ ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องครบทุกฝ่าย ($\bar{X}=4.37$, S.D.= 0.67) ผู้บริหารวิเคราะห์บริบทที่เป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของสถานศึกษาเพื่อกำหนดมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X}= 4.33$, S.D.= 0.68) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ผู้บริหารวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของสถานศึกษาเพื่อกำหนดมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X}= 4.32$, S.D.= 0.62)

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา จังหวัดยะลา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	\bar{X}	S.D	แปลผล
1. ผู้บริหารจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.39	0.69	มาก
2. ผู้บริหารวางแผนการจัดการศึกษาที่มีโครงการและกิจกรรมอย่างชัดเจน	4.44	0.67	มาก
3. ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมพิจารณาแผนพัฒนาสถานศึกษา	4.36	0.69	มาก
4. สถานศึกษามีแผนพัฒนาที่มีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และกรอบเวลาอย่างชัดเจน	4.43	0.64	มาก
รวม	4.40	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.12 แสดงให้เห็นว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา จังหวัดยะลา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.36–4.44 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.60) เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกประเด็น โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารวางแผนการจัดการศึกษาที่มีโครงการและกิจกรรมอย่างชัดเจน ($\bar{X}=4.44$, S.D.=0.67) รองลงมา คือ สถานศึกษามีแผนพัฒนาที่มีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และกรอบเวลาอย่างชัดเจน

($\bar{X}=4.43, S.D.=0.64$) ผู้บริหารจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.39, S.D.=0.69$) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมพิจารณาแผนพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X}=4.36, S.D.=0.69$)

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	\bar{X}	S.D	แปลผล
1. ผู้บริหารวางระบบการบริหารงานที่เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.43	0.67	มาก
2. ผู้บริหารกำหนดผู้รับผิดชอบการจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่	4.36	0.65	มาก
3. สถานศึกษาดำเนินงานโดยใช้ระบบบริหารคุณภาพ (PDCA) ครบทุกกระบวนการ	4.30	0.68	มาก
4. สถานศึกษานำข้อมูลสารสนเทศไปใช้บริหารจัดการและพัฒนาการเรียนการสอน	4.35	0.68	มาก
รวม	4.36	0.56	มาก

จากตารางที่ 4.13 แสดงให้เห็นว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.30–4.43 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.36, S.D.=0.56$) เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกประเด็น โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารวางระบบการบริหารงานที่เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X}=4.43, S.D.=0.67$) รองลงมา คือ ผู้บริหารกำหนดผู้รับผิดชอบการจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ($\bar{X}=4.36, S.D.=0.65$) และสถานศึกษานำข้อมูลสารสนเทศไปใช้บริหารจัดการและพัฒนาการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.35, S.D.=0.68$) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ สถานศึกษาดำเนินงานโดยใช้ระบบบริหารคุณภาพ (PDCA) ครบทุกกระบวนการ ($\bar{X}=4.30, S.D.=0.68$)

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	\bar{X}	S.D	แปลผล
1. ผู้บริหารนำตามแผนพัฒนาคุณภาพไปสู่การปฏิบัติโดยให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วม	4.38	0.58	มาก
2. ผู้บริหารและครูปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพที่วางไว้	4.35	0.64	มาก
3. ผู้บริหารกำหนดผู้รับผิดชอบดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพอย่างเป็นระบบ	4.41	0.67	มาก
4. ผู้บริหารจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงานทุกกิจกรรม	4.33	0.66	มาก
รวม	4.37	0.54	มาก

จากตารางที่ 4.14 แสดงให้เห็นว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.33 – 4.41 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.54) เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกประเด็น โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารกำหนดผู้รับผิดชอบดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพอย่างเป็นระบบ ($\bar{X}=4.41$, S.D. =0.67) รองลงมา คือ ผู้บริหารนำตามแผนพัฒนาคุณภาพไปสู่การปฏิบัติโดยให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วม ($\bar{X}=4.38$, S.D. =0.58) และผู้บริหารและครูปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพที่วางไว้ ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.64) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ผู้บริหารจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงานทุกกิจกรรม ($\bar{X}=4.33$,S.D.=0.66)

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการจัดมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

การจัดมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	\bar{X}	S.D	แปลผล
1. ผู้บริหารติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.36	0.61	มาก
2. ผู้บริหารติดตาม ตรวจสอบกระบวนการระหว่างการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง	4.33	0.66	มาก
3. ผู้บริหารติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินงานหลังการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง	4.31	0.65	มาก
4. บุคลากรภายในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	4.28	0.62	มาก
รวม	4.32	0.57	มาก

จากตารางที่ 4.15 แสดงให้เห็นว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการจัดมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.28–4.36 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.32$, S.D.=0.57) เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกประเด็น โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.61) รองลงมา คือ ผู้บริหารติดตาม ตรวจสอบกระบวนการระหว่างการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.66) และผู้บริหารติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินงานหลังการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.31$, S.D.=0.65) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ บุคลากรภายในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.28$, S.D.=0.62)

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการจัดให้มีการ
ประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา	\bar{X}	S.D	แปลผล
1. สถานศึกษาประเมินสมรรถนะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนทุกคนครบ ตามหลักสูตร	4.41	0.66	มาก
2. สถานศึกษาประเมินคุณลักษณะสำคัญของผู้เรียนทุกคนครบตาม หลักสูตร	4.43	0.67	มาก
3. ผู้บริหารประเมินคุณภาพการศึกษาด้านการบริหารจัดการทุกมาตรฐาน ด้วยวิธีการตรวจสอบเอกสารหรือข้อมูลเชิงประจักษ์	4.38	0.63	มาก
4. ผู้บริหารประเมินคุณภาพการศึกษาด้านการบริหารจัดการทุกมาตรฐาน ด้วยวิธีการสังเกตหรือสัมภาษณ์	4.35	0.69	มาก
รวม	4.36	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.16 แสดงให้เห็นว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตาม
มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.35 – 4.43 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.60) เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกประเด็น โดย
ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษาประเมินคุณลักษณะสำคัญของผู้เรียนทุกคนครบตาม
หลักสูตร ($\bar{X}=4.43$, S.D. =0.67) รองลงมา คือ สถานศึกษาประเมินสมรรถนะอันพึงประสงค์ของ
ผู้เรียนทุกคนครบตามหลักสูตร ($\bar{X}=4.41$, S.D.=0.67) ผู้บริหารประเมินคุณภาพการศึกษาด้านการ
บริหารจัดการทุกมาตรฐานด้วยวิธีการตรวจสอบเอกสารหรือข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\bar{X}=4.38$, S.D.=
0.63) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ผู้บริหารประเมินคุณภาพการศึกษาด้านการบริหารจัดการทุก
มาตรฐานด้วยวิธีการสังเกตหรือสัมภาษณ์ ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.69)

ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการจัดทำ
รายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

การจัดทำรายงานประจำปีเป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน	\bar{X}	S.D	แปลผล
1.สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง	4.58	0.60	มากที่สุด
2.สถานศึกษาเสนอรายงานประจำปีต่อคณะกรรมการสถานศึกษา อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	4.53	0.60	มากที่สุด
3.สถานศึกษาเสนอรายงานประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัดอย่างเป็น ระบบและต่อเนื่อง	4.61	0.56	มากที่สุด
4.สถานศึกษาเผยแพร่รายงานต่อสาธารณชนทุกปี	4.29	0.70	มาก
รวม	4.50	0.51	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.17 แสดงให้เห็นว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงาน
ประเมินคุณภาพภายใน มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.29 – 4.61 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.51) เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ประเด็น โดย
ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษาเสนอรายงานประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัดอย่างเป็น
ระบบและต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.61$, S.D.=0.56) รองลงมา คือ สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีอย่างเป็น
ระบบต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.60) และสถานศึกษาเสนอรายงานประจำปีต่อคณะกรรมการ
สถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.53$, S.D.=0.60) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ
สถานศึกษาเผยแพร่รายงานต่อสาธารณชนทุกปี ($\bar{X}=4.29$, S.D.=0.51)

ตารางที่ 4.18 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการจัดให้มีการ
พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	\bar{X}	S.D	แปลผล
1. ผู้บริหารใช้ผลประเมินคุณภาพเป็นฐานวางแผนพัฒนาสถานศึกษา และบุคลากรอย่างต่อเนื่องทุกรอบการประเมิน	4.40	0.61	มาก
2. ผู้บริหารสร้างจิตสำนึกให้ทุกคนมีวัฒนธรรมในการทำงานร่วมกัน	4.46	0.58	มาก
3. ผู้บริหารนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้	4.45	0.58	มาก
4. สถานศึกษาจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้กับสถานศึกษาหรือ หน่วยงานอื่น	4.35	0.68	มาก
รวม	4.42	0.54	มาก

จากตารางที่ 4.18 แสดงให้เห็นว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่าง
ต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.35–4.46 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.42$, S.D.=0.54)
เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกประเด็น โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด
คือ ผู้บริหารสร้างจิตสำนึกให้ทุกคนมีวัฒนธรรมในการทำงานร่วมกัน ($\bar{X}=4.46$, S.D.=0.58) รองลงมา
คือ ผู้บริหารนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้
($\bar{X}=4.45$, S.D.=0.58) และผู้บริหารใช้ผลประเมินคุณภาพเป็นฐานวางแผนพัฒนาสถานศึกษาและ
บุคลากรอย่างต่อเนื่องทุกรอบการประเมิน ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.61) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ
สถานศึกษาจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้กับสถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่น ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.68)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยนำตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ (x_1) ด้านการคิดเชิงปฏิบัติ (x_2) ด้านการบริหารทรัพยากรภายในองค์กร (x_3) ด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์การให้สมดุล (x_4) และการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหาร (y) มาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

ตารางที่ 4.19 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

	X1	X2	X3	X4	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	XX	YY
X1	1.000													
X2	0.817**	1.000												
X3	0.792**	0.853**	1.000											
X4	0.747**	0.823**	0.832**	1.000										
Y1	0.734**	0.664**	0.692**	0.685**	1.000									
Y2	0.702**	0.683**	0.712**	0.724**	0.773**	1.000								
Y3	0.682**	0.621**	0.696**	0.596**	0.697**	0.747**	1.000							
Y4	0.691**	0.604**	0.696**	0.613**	0.677**	0.733**	0.747**	1.000						
Y5	0.645**	0.573**	0.642**	0.564**	0.584**	0.615**	0.661**	0.731**	1.000					
Y6	0.621**	0.532**	0.605**	0.552**	0.567**	0.641**	0.654**	0.723**	0.659**	1.000				
Y7	0.695**	0.609**	0.654**	0.594**	0.645**	0.706**	0.677**	0.723**	0.643**	0.739**	1.000			
Y8	0.695**	0.603**	0.632**	0.616**	0.636**	0.713**	0.630**	0.721**	0.638**	0.648**	0.792**	1.000		
XX	0.908**	0.946**	0.936**	0.914**	0.748**	0.760**	0.700**	0.702**	0.654**	0.623**	0.689**	0.686**	1.000	
YY	0.803**	0.719**	0.784**	0.728**	0.822**	0.875**	0.855**	0.890**	0.814**	0.830**	0.867**	0.846**	0.818**	1.000

** P = 0.01

จากตารางที่ 4.19 แสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r = 0.818$)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา

ปทุมธานี มีค่าอยู่ระหว่าง 0.564 - 0.936 ทุกคู่มีนัยสำคัญทางสถิติทั้งหมดโดยคู่ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 33 คู่ คู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุดระหว่างองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 (X) กับการดำเนินงานประกันคุณภาพ (Y) เรียงลำดับ 3 ลำดับแรก ได้แก่ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษากับการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษากับการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์การให้สมดุล และการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษากับการบริหารทรัพยากรภายในองค์กร ซึ่งทั้ง 3 คู่มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกคู่ ($r = 0.734, 0.724, 0.712$) ส่วนคู่ที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด ได้แก่ การจัดมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษากับการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์การให้สมดุล มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r = 0.564$)

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ถดถอยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยนำตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ (x_1) ด้านการคิดเชิงปฏิบัติ (x_2) ด้านการบริหารทรัพยากรภายในองค์กร (x_3) ด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์การให้สมดุล (x_4) และการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหาร (y) มาวิเคราะห์หาค่าสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธีนำตัวแปรทั้งหมดเข้าสมการ

4.2.1 ผลการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอย

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบข้อมูลจากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างตามข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอย ดังนี้

4.2.1.1 ตัวแปรอิสระและตัวแปรตามมีมาตราวัดเป็น Interval ซึ่งกำหนดเป็นมาตรฐานประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับ

4.2.1.2 ตัวแปรอิสระและตัวแปรตามสุ่มมาจากประชากรที่มีการแจกแจงปกติในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 160 คน มีจำนวนแบบสอบถามมากกว่า 30 จึงถือได้ว่าข้อมูลมีการแจกแจงเป็นโค้งปกติ

4.2.1.3 ตรวจสอบค่าความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนมีค่าคงที่ พบว่า มีค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อน (residual) = .068 และมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง (sig. = .000)

ตารางที่ 4.20 ค่าความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อน

Model	SS	df	MS	F	Sig.
Regression	26.224	4	6.556	95.708	.000
Residual	10.617	155	.068		
Total	36.841	159			

ตัวแปรอิสระแต่ละตัวไม่มีความสัมพันธ์กันโดยการตรวจสอบจากค่าความคงทนของการยอมรับ (tolerance) และค่าปัจจัยการขยายตัวของความแปรปรวน (VIF) ดังตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 ตรวจสอบจากค่าความคงทนของการยอมรับ (tolerance) และค่าปัจจัยการขยายตัวของความแปรปรวน (VIF)

ตัวแปร	tolerance	VIF
การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์	0.296	3.383
การคิดเชิงปฏิกิริยา	0.196	5.095
การบริหารทรัพยากรภายในองค์กร	0.207	4.833
การปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์การให้สมดุล	0.258	3.882

จากตารางที่ 4.21 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระทุกตัวมีค่าความคงทนของการยอมรับ (tolerance) ไม่น้อยกว่า 0.10 และมีค่าปัจจัยการขยายตัวของความแปรปรวน (VIF) น้อยกว่า 10 ทำให้เห็นว่าตัวแปรอิสระทุกตัวไม่มีลักษณะเป็นคือ multicollinearity คือ ไม่เกิดความสัมพันธ์กันเองของตัวแปรอิสระ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2544, น. 468)

จะเห็นได้ว่าจากการวิเคราะห์ข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยทั้ง 4 เงื่อนไข พบว่าข้อมูลของผู้วิจัยผ่านข้อตกลงเบื้องต้นทั้ง 4 เงื่อนไข ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ถดถอยของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เป็นอันดับต่อไปดังเสนอในหัวข้อที่ 4.2

4.3.2 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยการหาค่าสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธีนำตัวแปรทั้งหมดเข้าสมการ ดังตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 ค่าสมการการถดถอยพหุคูณภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

ตัวแปร	b	S.E.b	B	t	sig
Constant	1.119	0.176		6.371	0.000
การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์	0.397	0.062	0.508	6.399	0.000
การคิดเชิงปฎิวัติ	-0.108	0.073	-0.144	1.478	0.141
การบริหารทรัพยากรภายในองค์กร	0.317	0.080	0.375	3.956	0.000
การปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์กรให้สมดุล	0.134	0.073	0.156	1.835	0.068

R = 0.818, R² = 0.670

จากตารางที่ 4.22 แสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.818 ส่วนค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R²) เท่ากับ 0.670 หมายถึง ตัวพยากรณ์ทุกตัวร่วมกันพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ได้ร้อยละ 67 % ได้แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณามีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์รายด้านแสดงให้เห็นว่าด้านที่มีอำนาจพยากรณ์มากที่สุด คือ ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ (x₁) โดยค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยการพยากรณ์เท่ากับ 0.397 รองลงมา คือ ด้านการบริหารทรัพยากรภายในองค์กร (x₃) โดยค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยการพยากรณ์เท่ากับ 0.317 ส่วนด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์กรให้สมดุล (x₄) และด้านการคิดเชิงปฎิวัติ (x₂) สามารถพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ได้แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$y' = 1.119 + .397(x_1) - .108(x_2) + .317(x_3) + .134(x_4) + \varepsilon$$

สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Zy = .508(x_1) - .144(x_2) + .375(x_3) + .156(x_4)$$

จากสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน อธิบายได้ดังนี้

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ (x_1) ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (y) ในทางบวก กล่าวคือ หากภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ (x_1) เพิ่มขึ้น 1 หน่วยมาตรฐาน จะทำให้การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (y) มีค่าเพิ่มขึ้น 0.508 หน่วยมาตรฐาน เมื่อควบคุมภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารด้านอื่นๆ ให้คงที่

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการคิดเชิงปฏิบัติ (x_2) ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (y) ในทางลบ กล่าวคือ หากภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการคิดเชิงปฏิบัติ (x_2) เพิ่มขึ้น 1 หน่วยมาตรฐาน จะทำให้การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (y) มีค่าลดลง 0.144 หน่วยมาตรฐาน เมื่อควบคุมภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารด้านอื่นๆ ให้คงที่

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารทรัพยากรภายในองค์กร (x_3) ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (y) ในทางบวก กล่าวคือ หากภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารทรัพยากรภายในองค์กร (x_3) เพิ่มขึ้น 1 หน่วยมาตรฐาน จะทำให้การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (y) มีค่าเพิ่มขึ้น 0.375 หน่วยมาตรฐาน เมื่อควบคุมภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารด้านอื่นๆ ให้คงที่

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์กรให้สมดุล (x_4) ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (y) ในทางบวก กล่าวคือ หากภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์กรให้สมดุล (x_4) เพิ่มขึ้น 1 หน่วยมาตรฐาน จะทำให้การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (y) มีค่าเพิ่มขึ้น 0.156 หน่วยมาตรฐาน เมื่อควบคุมภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารด้านอื่นๆ ให้คงที่

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี สรุปได้ตามลำดับดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา
2. เพื่อศึกษาระดับการทำงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาอิทธิพลขององค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

สมมติฐานการวิจัย

องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารทุกองค์ประกอบส่งผลกระทบต่อการทำงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ในทางบวก

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จำนวน 170 โรงเรียน บุคลากรภายในสถานศึกษาทั้งสิ้นจำนวน 2,638 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป G*power 3.1.9.2 ด้วยขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.10 โอกาสของความคาดเคลื่อน (error prob) เท่ากับ 0.05 ค่าอำนาจการทดสอบ (1) เท่ากับ 0.99 จำนวนตัวแปรทำนาย 4 ตัว กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมได้เท่ากับ 160 กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงออกแบบในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ครอบคลุมที่คำนวณไว้จึงใช้การสุ่มแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) ในการแบ่งชั้นเพื่อเก็บข้อมูลแบ่งโดยเขตพื้นที่การศึกษาและสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถามได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 40 คน และครู 120 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 160 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามโดยผู้วิจัยสร้างขึ้นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาและการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี จำนวน 60 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามและประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ดังนี้

1) วิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ตำแหน่ง วิทยฐานะ ประสิทธิภาพการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงความถี่และคำนวณเป็นร้อยละ

2) วิเคราะห์เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3) วิเคราะห์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4) วิเคราะห์ถดถอยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยการหาค่าสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) ด้วยวิธีนำตัวแปรทั้งหมดเข้าสมการ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1.1 ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.36–4.47 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 เมื่อพิจารณารายด้านของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์การให้สมดุล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 รองลงมา คือ ด้านการบริหารทรัพยากรภายในองค์การ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56 ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.61 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการคิดเชิงปฏิกิริยา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.64

5.1.2 ผลการศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.32 – 4.50 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.48 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51 รองลงมา คือ ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.54 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60 ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.54 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56 ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการจัดมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.57

5.1.3 ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.818 ส่วนค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ 0.670 ซึ่งหมายถึงตัวพยากรณ์ทุกตัวร่วมกันพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้ร้อยละ

ละ 0.67 ได้แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์รายด้านพบว่า ด้านที่มีอำนาจพยากรณ์มากที่สุด คือ ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ (x_1) โดยค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยการพยากรณ์เท่ากับ 0.508 รองลงมา คือ ด้านการบริหารทรัพยากรภายในองค์กร (x_3) โดยค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยการพยากรณ์เท่ากับ 0.375 ส่วนด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์การให้สมดุล (x_4) โดยค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยการพยากรณ์เท่ากับ 0.156 และด้านที่มีอำนาจการพยากรณ์น้อยที่สุด คือ ด้านการคิดเชิงปฏิบัติ (x_2) โดยค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยการพยากรณ์เท่ากับ -0.144 สามารถพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

5.2 การอภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายดังนี้

5.2.1 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) ผู้วิจัยเห็นว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษานั้นมีความสามารถเหมาะสมในการบริหารงานที่ดีและมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยหลักการจากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เมื่อพิจารณาตามรายด้านพบว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่เหมาะสมนั้นควรมีการกำหนดทิศทางกลยุทธ์ ควรมีการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์การให้สมดุล มีการคิดเชิงปฏิบัติ และมีการบริหารทรัพยากรภายในองค์กร จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ มันทนา กองเงิน (2554, น. 104) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี 1 กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์กว้างไกลสามารถกำหนดทิศทางการบริหารงานตามนโยบายการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมีความยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนแผนการบริหารได้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง และสอดคล้องกับ สุพรรณ ประศรี (2555, น. 105) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 ได้กล่าวว่าองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ในองค์ประกอบ

ที่ 4 ผู้บริหารสถานศึกษามีวิธีการคิดเชิงปฏิบัติ ผู้นำระดับสูงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนทิศทาง มีการคิดและการบริหารแบบใหม่ที่สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการคิดเชิงรุกเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อผู้นำทุกระดับ และมีทักษะภาวะผู้นำและคุณลักษณะ

5.2.2 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.39$) ผู้วิจัยเห็นว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เกิดจากการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา และการดำเนินงานของครูผู้สอน ผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างสูงสุดในการจัดการศึกษาแสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาได้มีการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกปี จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุพรรณ ประศรี (2555, น. 106) เรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 ผลการวิจัยพบว่าสถานศึกษามีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายได้สถานศึกษามีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ (พิเชษฐ์ วาญวรรธนะ, 2550, น.94) ได้ศึกษาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการศึกษาขั้นพื้นฐานผลการวิจัยพบว่า มีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดการศึกษาในปัจจุบันให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ดังปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติมหมวดที่ 6 เรื่องมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษามาตรา 47 ที่ว่าให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ (Manning, 2004) กระบวนการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาและการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพนั้นอาศัยการบริหารงานอย่างเป็นระบบขั้นตอน ลำดับการทำงานซึ่งสามารถนำไปพัฒนาสถานศึกษาในส่วนที่ยังขาดการพัฒนาเพื่อนำมาปรับปรุงในการทำงานให้ดียิ่งขึ้นจึงต้องอาศัยผู้ที่มีภาวะผู้นำมาบริหารงานซึ่งจากงานวิจัยได้ศึกษาในครั้งนี้

5.2.3 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ได้ร้อยละ 67 ซึ่งตัวแปรพยากรณ์ทุกตัวสามารถพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้ทุกตัว โดยด้านที่มีอำนาจในการพยากรณ์มากที่สุด คือ ด้านการกำหนดทิศทาง

เชิงกลยุทธ์ รองลงมา คือ ด้านการบริหารทรัพยากรในองค์กรและด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์การให้สมดุลและด้านการคิดเชิงปฏิวัติตามลำดับ โดยสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นการประเมินการจัดการศึกษาทุกด้านให้ตรงตามมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกปี ซึ่งจะประเมิน โดยหน่วยงานต้นสังกัดของแต่ละเขต ผลของการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษาแสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษานั้นต้องมีแผนในการปฏิบัติงานซึ่งมีรูปแบบเดียวกันเป็นเกณฑ์กำหนดในการประเมินของทุกปี

ผลการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า ด้านที่ส่งผลดีในทางบวกในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามากที่สุดคือ ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ ซึ่งมีค่าอำนาจในการพยากรณ์มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติที่ตั้งไว้ กล่าวคือ การกำหนดวิสัยทัศน์หรือการมีทิศทางในการดำเนินงานที่ชัดเจนคือการมองเห็นภาพที่เกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งวิสัยทัศน์ที่ดีจะต้องมีความเป็นไปได้และมีความเหมาะสมกับสถานศึกษาและบริบทของสถานศึกษา โดยสามารถปฏิบัติได้ตามแผนพัฒนาการศึกษามีเป้าหมายและมีทิศทางที่จะทำให้ประสบความสำเร็จของสถานศึกษา ซึ่งเมื่อเกิดปัญหาหรือผิดพลาดประการใด วิสัยทัศน์ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ก็สามารถแก้ไขและปรับเปลี่ยนให้มีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมหรือบริบทของสถานศึกษาในปัจจุบัน ได้ทันทั่วทั้ง (งามตา ธานีวรรณ, 2553, น. 105)

ซึ่งภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา แสดงให้เห็นว่าการกำหนดทิศทางเป็นการกระตุ้นให้เกิดแรงดันดาลใจให้กับบุคลากรภายในสถานศึกษาให้ร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มที่ตามความสามารถ (มันทนา กองเงิน, 2554 และ ศิริเพ็ญ สกวลลิวรร, 2556) เช่นเดียวกับ (Ireland & Hitt, 1999) ที่กล่าวว่า การกำหนดทิศทางกลยุทธ์เป็นส่วนสำคัญในการบริหารงานภายในสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จต่อมาเป็นด้านการบริหารทรัพยากรในองค์กร รองลงมาเป็นการดำเนินงานที่ผู้บริหารสถานศึกษานั้นค่อยส่งเสริม สนับสนุนบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเท่าเทียมซึ่งกัน การบริหารทรัพยากรในองค์กรนั้นผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการดำเนินงานในแต่ละส่วนได้เหมาะสมและมุ่งไปสู่การบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในการดำเนินงานของผู้บริหารนั้นมีสอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับและสนับสนุนครูในการปรับปรุงและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และมีการส่งเสริมให้สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมปลูกจิตสำนึกในการทำงาน จึงเป็นอีกเหตุผลที่ทำให้ด้านการบริหารทรัพยากรในองค์กรนั้นประสบความสำเร็จ ส่วนในด้านของการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการ

ควบคุมองค์การให้สมดุล จัดอยู่ในลำดับที่ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี นั้นคิดว่ายังอยู่ในระดับที่ผู้บริหารต้องพัฒนาตนเองมากยิ่งขึ้น การ ปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรมเพื่อไม่ให้เกิดการลำเอียงหรือหรือกลุ่มสนับสนุนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งไม่ได้ และไม่เกิดการขัดแย้งกันภายในสถานศึกษา (มันทนา กองเงิน, 2554) ที่จะก่อให้เกิดผลเสียตามมาใน การบริหารงาน เช่นเดียวกับ (Robbins, 2003) เป็นหนึ่งสาเหตุที่ทำให้บุคลากรนั้นเห็นด้วยน้อยในด้าน นี้แต่ก็ไม่ใช่ทั้งหมดเพราะในความคิดเห็นอื่น พฤติกรรมแสดงให้เห็นว่าการปฏิบัติ นั้น มีความสำคัญที่ จะทำให้ผลการดำเนินงานประกันคุณภาพนั้นออกมาดีและพัฒนาของผู้บริหารจะส่งผลกระทบต่อ การจัด การศึกษานั้นดีขึ้นตาม ดังนั้น ผู้บริหารควรสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรทำงานร่วมกันอย่างสามัคคี มีการกระตุ้นให้ครูทำงานให้เต็มศักยภาพและความสามารถ มีปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลและ สามารถคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหาในการทำงานได้อย่างถูกต้องมุ่ง ไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน ศตวรรษที่ 21

เป็นที่น่าสังเกตว่า ด้านการคิดเชิงปฏิบัติ ของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผล ต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีด้านที่ยังไม่สอดคล้องซึ่งต่างจากสมมุติฐาน ที่ตั้งไว้ ผลที่ออกมาจัดอยู่ในทางลบ แสดงให้เห็นว่าการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา นั้น ไม่จำเป็นต้องมีผู้นำที่มีการคิดเชิงปฏิบัติอยู่ตลอดเวลาในการดำเนินการประกันคุณภาพนั้น (ศิริเพ็ญ สกุลวลีธร, 2556) หน่วยงานต้นสังกัดของแต่ละเขตมีแบบแผนการดำเนินงานและแบบการ ประเมินที่มีแนวทางเดียวการใช้กันมาตลอดในการประเมินผลของสถานศึกษาทุกปี อาจเป็นเหตุผล ที่ทำให้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการคิดเชิงปฏิบัติที่ยังไม่ เหมาะสมที่จะนำมาใช้กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดและส่งผลกระทบต่อการทำงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามากที่สุด คือ ด้านการกำหนดทิศทางกลยุทธ์ รองลงมา คือ ด้านการบริหารทรัพยากรภายในองค์กร แสดงให้เห็น ว่าทั้ง 2 ด้านนั้นมีอิทธิพลมากในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งหน่วยงานต้น สังกัดหรือเขตพื้นที่การศึกษามีส่วนสำคัญยิ่งที่จะพัฒนาให้ผู้บริหารสถานศึกษานั้นมีรูปแบบในการ บริหารให้มีศักยภาพที่สูงขึ้นเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคปัจจุบัน เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแกนหลักสำคัญที่ควรพัฒนาให้เกิดความรู้ความสามารถอยู่ตลอดเวลาส่งผล

ให้ผู้บริหารสถานศึกษานั้นนำมาพัฒนาและพาสถานศึกษาขับเคลื่อนก้าวเดินต่อไปข้างหน้าได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ดังนั้น เขตพื้นที่การศึกษาควรออกแบบการจัดกิจกรรมหรือการจัดฝึกอบรมให้ผู้บริหารสถานศึกษาให้เข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดความคิดที่ต่อยอดจากการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ อย่างเหมาะสมในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางเขตพื้นที่การศึกษาจัดขึ้น เมื่อผู้บริหารสถานศึกษาได้ทำกิจกรรมร่วมกันได้แสดงความคิดเห็นส่วนตนและรับฟังความคิดเห็นของผู้บริหารด้วยกันเป็นการส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำที่สูงขึ้นและมีการวางแผนในการบริหารงานที่เหมาะสมกับรูปแบบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อการดำเนินงานภายในสถานศึกษาและการบริหารงานภายในสถานศึกษา ดังนั้น การพัฒนารูปแบบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่เหมาะสมจะทำให้ผลของการดำเนินงานทั้ง 4 ฝ่ายของสถานศึกษานั้นดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ระบบการดำเนินงานประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอกดีขึ้นตามลำดับ

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

5.3.2.1 ควรศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21

5.3.2.2 พัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหาร X สถานศึกษา

บรรณานุกรม

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2544). การใช้ SPSS for windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล (พิมพ์ครั้งที่ 4).
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัลยรัตน์ เมืองสง. (2550). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้น
พื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ
(ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2553. 19 สิงหาคม พ.ศ.2542
- กาญจนา ศรีเรือง. (2555). ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนใน
สังกัดเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ,
มหาวิทยาลัยบูรพา).
- กิ่งแก้ว ศรีสาริกุลรัตน์. (2558). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ Strategic Leadership.
สืบค้นจาก www.gotoknow.org/posts/206245
- งามตา ธานีวรรณ. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ยโสธร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- จรัส นองมาก. (2544) ปฏิบัติการประเมินคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : ชันพรีนติ้ง.
- ธัญญลักษณ์ เหล่าจันทร์. (2551). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้นำทางการศึกษากับ
กระบวนการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต1 และเขต2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา)
- ชนินทร ศรีทอง. (2551). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังในการ
พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ตามการรับรู้ของบุคลากรของสถานศึกษาขั้น
พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ,
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี)
- เชวงศักดิ์ พฤษยเทพเสศ. (2553). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยขอนแก่น).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ณัฐพนธ์ เขจรนันท์. (2551). พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ต้องลักษณะ บุญธรรม (2557). การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. ในเอกสารประกอบการสอน หน่วยที่ 4. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- นฤมล สุภาทอง. (2550). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสกลนคร).
- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2552). ภาวะผู้นำ, ผู้นำเชิงกลยุทธ์ (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). การวิจัยทางการวัดและประเมินผล. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- บุญส่ง นิลแก้ว และคณะ. (2541). วิจัยการศึกษา. ในเอกสารวิชาการภาควิชาประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา : เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปิ่นฤทัย ประดิษฐ์ศิลป์ และ สุชาดา รัชชกุล. (2551) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของหัวหน้างานหอผู้ป่วย บรรยากาศองค์การกับความตั้งใจที่จะอยู่ในงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยของรัฐ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- พิเชษฐ์ วายูวรรณ. (2550). การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบุรี เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- พฤทธิ ศรีบรรณพิทักษ์. (2548) ประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- ไพศาล จันทรสรวงค์. (2555). การเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสบการณ์การบริหารงานและขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- มันทนา กองเงิน. (2554). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศิลปากร).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ศิริเพ็ญ สกุลาวัชร. (2556). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการบริหารงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์).
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2544). ภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.
- รัตนกร แสงงาม (2556). ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์).
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2548). ภาวะผู้นำทฤษฎีและปฏิบัติศาสตร์และศิลป์สู่ความเป็นผู้นำที่สมบูรณ์ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วิรัตน์ เอ็ดดูลักษณ์.
- สุวิทย์ จันทร์เสถียร. (2554). การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียน ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกระทรวงศึกษาธิการ : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านห้วยปูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม).
- สุพรรณ ประศรี. (2555). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม).
- สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์. (2543). การบริหารเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.
- สมยศ นาวิการ. (2544). การบริหารเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ: อักษรไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา เล่ม 2. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: [ม.ป.พ.].
- _____. (2554). การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามกฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา เล่ม 6 (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: [ม.ป.พ.].

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา (2554). การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เล่มที่ 2. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2554). แผนพัฒนาการจัดการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2554). การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา. เล่มที่ 6. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานทดสอบทางวิชาการ. (2553). แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: [ม.ป.พ.].
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก. กรุงเทพฯ: [ม.ป.พ.].
- วิฑูรย์ หนูขาว. (2552). ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครินทร์).
- วิเชียร วิทขุดม. (2550). พฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ: ธนรัชการพิมพ์.
- วราพร ชัยอาสา. (2554). ความต้องการจำเป็นในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภออุบลรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 เพื่อเตรียมรองรับการประเมินภายนอกรอบที่ 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม).
- อมรรัตน์ ภูมิมะรา. (2553). คุณลักษณะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของครูในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี).
- Daft, R. L. (1994). **Management** (3rd ed). Fort Worth : the DryDen.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Davies, B. J. & Davies, B. (2004). **"Strategic Leadership."** *School leadership&Management*.
- Dess, G. G. & Miller, A. (1993). **Strategic management**. Singapore : McGraw-Hill.
- DuBrin, A. J. (1998). **Leadership Research Findings. Practiee and Skill**. [n.p]: Houghton Miffln.
- Ford, R. (1999). **Perception of superintendents on leadership skills and traits of school leader for the twenty-first century**. [n.p].
- Finkelstein, S. & Hambrick, D. C. (1996). **Strategic Leadership : Top executive and their effects on organization**. St.Paul, MN : West
- Hitt, M. A, Ireland, R. D. & Hoskisson, R. E. (2007). **Management of strategy : Concepts and Cases**. China: Thomson South-Wettern.
- Ireland, R. D. & Hitt, M. A. (1999). Achieving and maintaining Strategic compertitiveness in the twenty-first century : The role of Strategic Leadership. **Academy of Management Executive**, 43-57.
- Manning, A. N. (2004). **Identifying quality management practice used within Holmes partnership school of education**. Ph,D. University of Pittsburgh, U.S.A.
- Nahavandi, A. (2000). **The art and science of leadership** (2nd ed). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Nahavandi, A & Malekzadeh, A.R. (1999). **Organization Culture in the Management of Mergers**. New York, NY: Quorum Book.
- Newton, J. (1999). "An Evaluation of the Impact of External Quality Monitoring on a Higher Eduacataion College" **Assessment & Evaluation in Hinher Eduacataion**.
- Robbins, P. (2003). **Management** (7thed). New jersey, NJ: Prentice Hall.
- Senge, P. M. (1990). **The Fifth Discipline : The Art and Practice of the Learning Organization**. New York, NY: Doubleday.
- Stensaker, B. (1998). Assessing the Assessors : A Comparative Study, **Quality Assurance In Education**, 6(4), 205-211.
- Yukl, G. A. (1998). **Leadership in Organization** (4th ed). Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

ภาคผนวก ข

- หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย
- หนังสือหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ 0578.02 / 0555.2

คณะกรรมการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

6 สิงหาคม 2558

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.อนันต์ เตียวต้อย

เนื่องด้วย นางสาวเกศรา สิทธิแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาปทุมธานี โดยมี ดร.ปริญญา มีสุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ให้แก่ นางสาวเกศรา สิทธิแก้ว เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.นพดล ทรานนั)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. 02 5493209
โทรสาร 02 5493213

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม งานบัณฑิตศึกษา โทร. 025493209

ที่ ศธ 0578.02/1798

วันที่ 6 สิงหาคม 2558

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ธัญญกรณ์ เลาทะเพ็ญแสง

เนื่องด้วย นางสาวเกศรา สิทธิแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาปทุมธานี โดยมี ดร.ปริญญา มีสุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ให้แก่ นางสาวเกศรา สิทธิแก้ว เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(ดร.นพดล พรมณีย์)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม งานบัณฑิตศึกษา โทร. 025493209

ที่ ศธ 0578.02/1798.1

วันที่ 6 สิงหาคม 2558

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ต้องลักษณ์ บุญธรรม

เนื่องด้วย นางสาวเกศรา สิทธิแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ ประถมศึกษาปทุมธานี โดยมี ดร.ปริญญา มีสุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในกรณีนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ให้แก่ นางสาวเกศรา สิทธิแก้ว เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(ดร.นพดล พรามณี)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ที่ ศธ 0578.02 / 0555.1

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

6 สิงหาคม 2558

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.สมชาย สังข์สี

เนื่องด้วย นางสาวเกศรา สิทธิแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาปทุมธานี โดยมี ดร.ปริญญา มีสุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ให้แก่ นางสาวเกศรา สิทธิแก้ว เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.นพตล พรมณี)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 02 5493209

โทรสาร 02 5493213

ที่ ศธ 0578.02 / 0555

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

6 สิงหาคม 2558

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.เพลินตา กะลัมพากร

เนื่องด้วย นางสาวเกศรา สิทธิแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน ประสิทธิภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาปทุมธานี โดยมี ดร.ปริญญา มีสุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ให้แก่ นางสาวเกศรา สิทธิแก้ว เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.นพดล พรหมณี)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 02 5493209

โทรสาร 02 5493213

ที่ ศธ 0578.02 / 0105.1

คณะกรรมการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

๑.๘ สิงหาคม 2558

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

เนื่องด้วย นางสาวเกศรา สิทธิแก้ว นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 และ เขต 2 โดยมี ดร.ปริญญา มีสุข
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะฯ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางสาวเกศรา สิทธิแก้ว นักศึกษาปริญญาโท
เข้าทำการเก็บข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในงานวิจัยดังกล่าว โดยนักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานเกี่ยวกับวันและเวลา
เข้าเก็บข้อมูลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.นพดล พรามณี)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 02 5493209

โทรสาร 02 5775020

ภาคผนวก ค
ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

ข้อที่	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่ 1-5)					รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์									
1	ผู้บริหารเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ชัดเจนกว้างไกล	-1	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
2	ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และ ชุมชน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
3	ผู้บริหารทบทวนวิสัยทัศน์ให้สอดคล้อง การเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน	1	-1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
4	ผู้บริหารวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็น ระบบ	0	-1	1	1	1	3	0.6	ใช้ได้
5	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับบุคลากรทุกคน อย่างเสมอภาค	-1	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
6	ผู้บริหารสามารถบริหารสถานศึกษาได้ ประสบความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ของ สถานศึกษา	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
การคิดเชิงปฏิบัติ									
7	ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	0	1	0	1	1	3	0.6	ใช้ได้
8	ผู้บริหารยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่าง	-1	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
9	ผู้บริหารเป็นผู้มีความคิดที่แปลกใหม่และ สร้างสรรค์	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้

ข้อที่	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่ 1-5)					รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
10	ผู้บริหารใช้ความคิดสร้างสรรค์กระตุ้นการทำงานของบุคลากร	0	1	1	1	0	3	0.6	ใช้ได้
11	ผู้บริหารจัดประชุมสะท้อนความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง	0	1	1	1	0	3	0.6	ใช้ได้
12	ผู้บริหารลดขั้นตอนการทำงานที่ซ้ำซ้อนออก	1	1	0	1	0	3	0.6	ใช้ได้
การบริหารทรัพยากรภายในองค์กร									
13	ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณเพื่อการดำเนินงานในแต่ละส่วนได้เหมาะสม	-1	1	1	1	0	3	0.6	ใช้ได้
14	ผู้บริหารจัดหาวัสดุอุปกรณ์ภายในสถานศึกษาได้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
15	ผู้บริหารงบประมาณสนับสนุนครูในการปรับปรุงและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
16	ผู้บริหารมอบหมายบุคลากรในการทำหน้าที่ต่างๆ อย่างเหมาะสม	-1	1	1	1	0	3	0.6	ใช้ได้
17	ผู้บริหารวางแผนการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
18	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมปลูกจิตสำนึกในการทำงานให้กับครูทุกคนในสถานศึกษา	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
การปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์การให้สมดุล									
19	ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรทำงานร่วมกันอย่างสามัคคี	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
20	ผู้บริหารกระตุ้นให้ครูทำงานอย่างเต็มความสามารถของตนเอง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
21	ผู้บริหารปฏิบัติตามหลักธรรมภิบาล	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

อย่างครบถ้วน									
ข้อที่	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่ 1-5)					รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
22	ผู้บริหารสอดคล้องดูแลป้องกันการทุจริตภายในสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
23	ผู้บริหารสามารถคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหาในการทำงานได้อย่างถูกต้อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
24	บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาปฏิบัติงานร่วมกันอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

ข้อที่	การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ (คนท1-5)					รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
		คนท1	คนท2	คนท3	คนท4	คนท5			
การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา									
1	ผู้บริหารวิเคราะห์สภาพของสถานศึกษาเพื่อกำหนดมาตรฐานการศึกษา	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
2	ผู้บริหารวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาเพื่อกำหนดมาตรฐานการศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
3	ผู้บริหารกำหนดมาตรฐานการศึกษาโดยมีเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจเป็นกรอบการปฏิบัติงาน	1	0	0	1	1	3	0.6	ใช้ได้
4	ผู้บริหารร่วมกำหนดมาตรฐานโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของ ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องครบทุกฝ่าย	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา									
5	ผู้บริหารจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา	1	-1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
6	ผู้บริหารวางแผนการดำเนินงานที่มีโครงการและกิจกรรมอย่างชัดเจน	1	0	0	1	1	3	0.6	ใช้ได้

ข้อที่	การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ผลการพิจารณาของ ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่1-5)					รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
7	ผู้บริหาร ครู กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมพิจารณาแผนพัฒนาสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
8	สถานศึกษามีแผนพัฒนาที่มีวัตถุประสงค์เป้าหมาย และกรอบเวลาอย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ									
9	ผู้บริหารวางระบบการบริหารงานที่เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	0	1	0	1	1	3	0.6	ใช้ได้
10	ผู้บริหารกำหนดผู้รับผิดชอบการจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่	1	1	-1	-1	1	3	0.6	ใช้ได้
11	สถานศึกษาดำเนินงานโดยใช้วงจรการพัฒนาคุณภาพ PDCA	1	-1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
12	สถานศึกษานำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการบริหารและการพัฒนาการเรียนการสอน	1	1	1	0	0	3	0.6	ใช้ได้
การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา									
13	ผู้บริหารปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาโดยให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วม	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
14	ผู้บริหารปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาที่วางไว้	1	0	0	1	1	3	0.6	ใช้ได้
15	ผู้บริหารกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ	1	0	0	1	1	3	0.6	ใช้ได้

ข้อที่	การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ผลการพิจารณาของ ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่1-5)					รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
การจัดมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา									
16	ผู้บริหารจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรในทุกกิจกรรม	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
17	ผู้บริหารติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงาน ตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	0	1	1	1	-1	3	0.6	ใช้ได้
18	ผู้บริหารติดตาม ตรวจสอบระหว่างการ ปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
19	ผู้บริหารติดตาม ตรวจสอบหลังการ ปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง	1	1	1	-1	1	4	0.8	ใช้ได้
20	บุคลากรภายในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง ร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็น ระบบ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา									
21	สถานศึกษาประเมินสมรรถนะสำคัญของ ผู้เรียนทุกคนครบตามหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
22	สถานศึกษาประเมินคุณลักษณะสำคัญของ ผู้เรียนทุกคนครบตามหลักสูตร	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
23	ผู้บริหารประเมินคุณภาพการศึกษาด้านการ บริหารจัดการทุกมาตรฐานด้วยวิธีการ ตรวจสอบเอกสารหรือข้อมูลเชิงประจักษ์	1	0	1	1	0	3	0.6	ใช้ได้
24	ประเมินด้วยวิธีการสังเกตหรือสัมภาษณ์	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้

ข้อที่	การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ผลการพิจารณาของ ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่1-5)					รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน									
25	ผู้บริหารมีการจัดการทำรายงานประจำปี อย่างเป็นระบบต่อเนื่อง	0	1	1	0	1	3	0.6	ใช้ได้
26	สถานศึกษาเสนอรายงานประจำปีต่อ คณะกรรมการสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
27	สถานศึกษาเสนอรายงานประจำปีต่อ หน่วยงานต้นสังกัดอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
28	สถานศึกษาเผยแพร่รายงานต่อสาธารณชน ทุกปีอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง									
29	ผู้บริหารใช้ผลประเมินคุณภาพจากการ ตรวจสอบมาเป็นฐานในการวางแผนพัฒนา ผู้บริหารและบุคลากรผู้บริหารและบุคลากร	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
30	ผู้บริหารสร้างจิตสำนึกให้ทุกคนมีวัฒนธรรม ในการทำงานร่วมกันและมีอัตลักษณ์ของ สถานศึกษาอย่างเด่นชัด	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
31	ผู้บริหารนำผลการประเมินไปใช้ในการ ปรับปรุงแก้ไขสถานศึกษา	1	0	1	1	-1	3	0.6	ใช้ได้
32	สถานศึกษาจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้กับ สถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ภาคผนวก ง
เครื่องมือการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งสิ้น 60 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 4 ข้อ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 32 ข้อ และตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร จำนวน 24 ข้อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจจัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ 3 ข้อได้แก่ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษา และ 3) เพื่อศึกษาอิทธิพลขององค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

เพื่อความถูกต้องและสมบูรณ์ของการวิเคราะห์ข้อมูลขอให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำให้ครบทุกข้อทั้ง 3 ตอน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวเกศรา สิทธิแก้ว

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. อายุ _____ ปี
2. ตำแหน่ง
 - 2.1 () ผู้อำนวยการสถานศึกษา
 - 2.2 () รองผู้อำนวยการสถานศึกษา
 - 2.3 () ครูผู้สอน
3. วิทยฐานะ
 - 3.1 () ครูผู้ช่วย
 - 3.2 () ครู
 - 3.3 () ครูชำนาญการ
 - 3.4 () ครูชำนาญการพิเศษ
 - 3.5 () ครูเชี่ยวชาญ
 - 3.6 () ครูเชี่ยวชาญพิเศษ
 - 3.7 () รองผู้อำนวยการชำนาญการ
 - 3.8 () รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
 - 3.9 () รองผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
 - 3.10 () ผู้อำนวยการ
 - 3.11 () ผู้อำนวยการพิเศษ
 - 3.12 () ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
4. ประสบการณ์การทำงาน
 - 4.1 () 0- 5 ปี
 - 4.2 () 6 – 10 ปี
 - 4.3 () 11 – 15 ปี
 - 4.4 () 16 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

คำชี้แจง : โปรดอ่านข้อความในแบบสอบถามแล้วพิจารณาในแต่ละข้อตามความคิดเห็นของท่านแล้ว
ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อความถาม	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด.....น้อยที่สุด				
	5	4	3	2	1
การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา					
1.ผู้บริหารวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของสถานศึกษาเพื่อกำหนดมาตรฐานการศึกษา					
2.ผู้บริหารวิเคราะห์บริบทที่เป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของสถานศึกษาเพื่อกำหนดมาตรฐานการศึกษา					
3.ผู้บริหารกำหนดมาตรฐานการศึกษาโดยมีเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจเป็นกรอบการปฏิบัติงาน					
4.กำหนดมาตรฐานโดยการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้องครบทุกฝ่าย					
การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา					
5.สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา					

ข้อคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด.....น้อยที่สุด				
	5	4	3	2	1
6.ผู้บริหารวางแผนการจัดการศึกษาที่มีโครงการและกิจกรรมอย่างชัดเจน					
7.ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมพิจารณาแผนพัฒนาสถานศึกษา					
8.สถานศึกษามีแผนพัฒนาที่มีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และกรอบเวลาอย่างชัดเจน					
การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ					
9.ผู้บริหารวางระบบการบริหารงานที่เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
10.ผู้บริหารกำหนดผู้รับผิดชอบการจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่					
11.สถานศึกษาดำเนินงาน โดยใช้ระบบบริหารคุณภาพ (PDCA) ครอบคลุมกระบวนการ					
12.สถานศึกษานำข้อมูลสารสนเทศไปใช้บริหารจัดการและพัฒนาการเรียนการสอน					
การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา					
13.ผู้บริหารนำตามแผนพัฒนาคุณภาพไปสู่การปฏิบัติโดยให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วม					
14.ผู้บริหารและครูปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพที่วางไว้					
15.ผู้บริหารกำหนดผู้รับผิดชอบดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพอย่างเป็นระบบ					
16.ผู้บริหารจัดตั้งอำนวยความสะดวกและสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงานทุกกิจกรรม					

ข้อคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด.....น้อยที่สุด				
	5	4	3	2	1
การจัดมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา					
17.ผู้บริหารติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
18.ผู้บริหารติดตาม ตรวจสอบกระบวนการระหว่างการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง					
19.ผู้บริหารติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินงานหลังการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง					
20.บุคลากรภายในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง					
การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา					
21.สถานศึกษาประเมินสมรรถนะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนทุกคนครบตามหลักสูตร					
22.สถานศึกษาประเมินคุณลักษณะสำคัญของผู้เรียนทุกคนครบตามหลักสูตร					
23.ผู้บริหารประเมินคุณภาพการศึกษาด้านการบริหารจัดการทุกมาตรฐานด้วยวิธีการตรวจสอบเอกสารหรือข้อมูลเชิงประจักษ์					
24.ผู้บริหารประเมินคุณภาพการศึกษาด้านการบริหารจัดการทุกมาตรฐานด้วยวิธีการสังเกตหรือสัมภาษณ์					
การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน					
25.สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง					
26.สถานศึกษาเสนอรายงานประจำปีต่อคณะกรรมการสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง					

ข้อคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด.....น้อยที่สุด				
	5	4	3	2	1
27.สถานศึกษาเสนอรายงานประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัด อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง					
28.สถานศึกษาเผยแพร่รายงานต่อสาธารณชนทุกปี					
การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
29.ผู้บริหารใช้ผลประเมินคุณภาพเป็นฐานวางแผนพัฒนา สถานศึกษาและบุคลากรอย่างต่อเนื่องทุกรอบการประเมิน					
30.ผู้บริหารสร้างจิตสำนึกให้ทุกคนมีวัฒนธรรมในการ ทำงานร่วมกัน					
31.ผู้บริหารนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงพัฒนาคุณภาพ การศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้					
32.สถานศึกษาจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้กับสถานศึกษา หรือหน่วยงานอื่น					

ตอนที่ 3 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร

คำชี้แจง : โปรดอ่านข้อความในแบบสอบถามแล้วพิจารณาในแต่ละข้อตามความคิดเห็นของท่านแล้ว
ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด.....น้อยที่สุด				
	5	4	3	2	1
การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์					
1.ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ชัดเจน กว้างไกล					
2.ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในสถานศึกษา					
3.ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านทบทวนวิสัยทัศน์ให้สอดคล้องการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21					
4.ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในศตวรรษที่ 21					
5.ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านให้ความสำคัญกับบุคลากรทุกคนอย่างเสมอภาค					
6.ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านบริหารสถานศึกษาได้					

ข้อคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด.....น้อยที่สุด				
	5	4	3	2	1
ประสบความสำเร็จตามวิสัยทัศน์					
การคิดเชิงปฏิบัติ					
7.ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					
8.ผู้บริหารยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่าง					
9.ผู้บริหารเป็นผู้มีความคิดที่แปลกใหม่และสร้างสรรค์					
10.ผู้บริหารใช้ความคิดสร้างสรรค์กระตุ้นการทำงานของบุคลากร					
11.ผู้บริหารจัดประชุมสะท้อนความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง					
12.ผู้บริหารลดขั้นตอนการทำงานที่ซ้ำซ้อนออก					
การบริหารทรัพยากรภายในองค์กร					
13.ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณเพื่อการดำเนินงานในแต่ละส่วนได้เหมาะสมและมุ่งไปสู่การบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21					
14.ผู้บริหารจัดหาวัสดุอุปกรณ์ภายในสถานศึกษาได้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับ					
15.ผู้บริหารงบประมาณสนับสนุนครูในการปรับปรุงและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้					
16.ผู้บริหารมอบหมายบุคลากรในการทำหน้าที่ต่างๆอย่างเหมาะสม					
17.ผู้บริหารวางแผนการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด					
18.ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมปลูกฝัง					

ข้อคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด.....น้อยที่สุด				
	5	4	3	2	1
จิตสำนึกในการทำงานให้กับครูทุกคนในสถานศึกษา					
การปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์การให้สมดุล					
19.ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรทำงานร่วมกันอย่างสามัคคี					
20.ผู้บริหารกระตุ้นให้ครูทำงานอย่างเต็มความสามารถของตนเอง					
21.ผู้บริหารปฏิบัติงานตามหลักธรรมภิบาลอย่างครบถ้วน					
22.ผู้บริหารสอดส่องดูแลป้องกันการทุจริตภายในสถานศึกษาอย่างเคร่งครัดและการบริหารหลักการจัดการบ้านเมืองที่ดี					
23.ผู้บริหารสามารถคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหาในการทำงานได้อย่างถูกต้องมุ่งไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในศตวรรษที่ 21					
24.บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาปฏิบัติงานร่วมกันอย่างมีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู					

ภาคผนวก จ
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยการนำตัวแปรเข้าสมการทั้งหมดโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ จำนวน 160 ฉบับ ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม อายุ ตำแหน่ง วิทยฐานะ ประสบการณ์ทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

		Statistics			
		อายุ	ตำแหน่ง	วิทยฐานะ	ประสบการณ์การทำงาน
N	Valid	160	160	160	160
	Missing	0	0	0	0
Mean		46.1938	2.5938	4.3000	3.5500
Median		50.0000	3.0000	3.0000	5.0000
Std. Deviation		11.17584	.78746	3.24241	1.69275

		อายุ			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	24.00	1	.6	.6	.6
	25.00	2	1.3	1.3	1.9
	26.00	3	1.9	1.9	3.8
	27.00	1	.6	.6	4.4
	28.00	8	5.0	5.0	9.4
	30.00	7	4.4	4.4	13.8
	31.00	6	3.8	3.8	17.5
	32.00	4	2.5	2.5	20.0
	33.00	4	2.5	2.5	22.5
	34.00	1	.6	.6	23.1
	35.00	1	.6	.6	23.8

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
36.00	4	2.5	2.5	26.3
37.00	2	1.3	1.3	27.5
38.00	3	1.9	1.9	29.4
40.00	6	3.8	3.8	33.1
41.00	3	1.9	1.9	35.0
42.00	4	2.5	2.5	37.5
43.00	1	.6	.6	38.1
44.00	3	1.9	1.9	40.0
45.00	3	1.9	1.9	41.9
46.00	1	.6	.6	42.5
47.00	5	3.1	3.1	45.6
48.00	2	1.3	1.3	46.9
49.00	1	.6	.6	47.5
50.00	7	4.4	4.4	51.9
51.00	4	2.5	2.5	54.4
52.00	6	3.8	3.8	58.1
53.00	6	3.8	3.8	61.9
54.00	3	1.9	1.9	63.8
55.00	9	5.6	5.6	69.4
56.00	12	7.5	7.5	76.9
57.00	11	6.9	6.9	83.8
58.00	13	8.1	8.1	91.9
59.00	10	6.3	6.3	98.1
60.00	3	1.9	1.9	100.0
Total	160	100.0	100.0	

ตำแหน่ง

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1.00	30	18.8	18.8	18.8
2.00	5	3.1	3.1	21.9
3.00	125	78.1	78.1	100.0
Total	160	100.0	100.0	

วิทยฐานะ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1.00	15	9.4	9.4	9.4
2.00	40	25.0	25.0	34.4
3.00	30	18.8	18.8	53.1
4.00	44	27.5	27.5	80.6
7.00	1	.6	.6	81.3
8.00	2	1.3	1.3	82.5
10.00	4	2.5	2.5	85.0
11.00	24	15.0	15.0	100.0
Total	160	100.0	100.0	

ประสบการณ์การทำงาน

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1.00	36	22.5	22.5	22.5
2.00	18	11.3	11.3	33.8
3.00	10	6.3	6.3	40.0
4.00	14	8.8	8.8	48.8
5.00	82	51.3	51.3	100.0
160 Total		100.0	100.0	

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

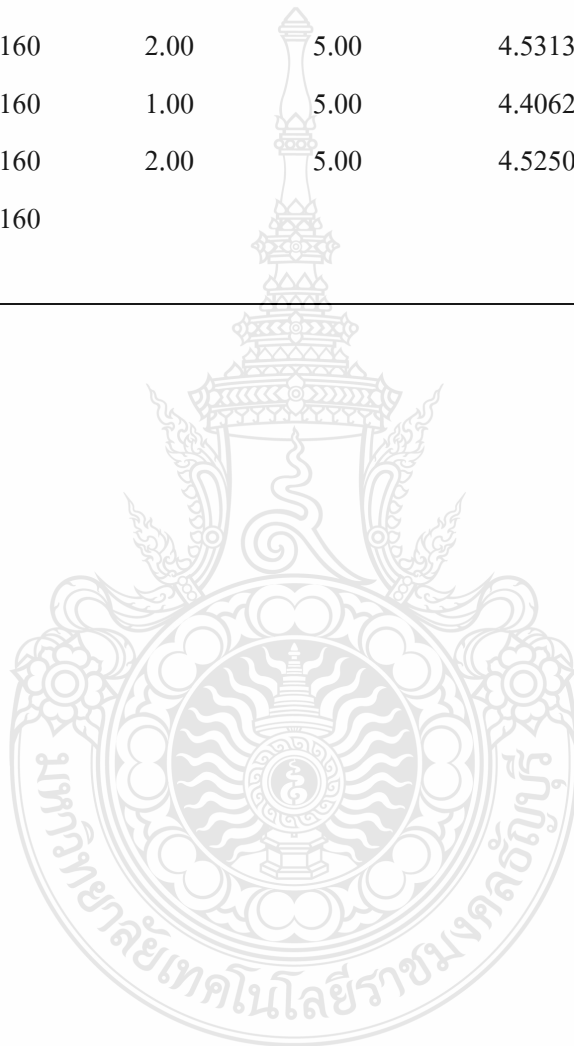
Statistics

		X1	X2	X3	X4
N	Valid	160	160	160	160
	Missing	0	0	0	0
Mean		4.3970	4.3614	4.4186	4.4778
Std. Deviation		.61473	.64274	.56947	.55981

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
X1	160	2.00	5.00	4.4000	.67479
X2	160	3.00	5.00	4.4250	.66871
X3	160	2.00	5.00	4.3875	.67281
X4	160	2.00	5.00	4.3375	.70833
X5	160	2.00	5.00	4.4438	.70708
X6	160	2.00	5.00	4.3875	.66340
X7	160	2.00	5.00	4.4000	.72857
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
X8	160	2.00	5.00	4.3937	.71019
X9	160	1.00	5.00	4.3813	.72573
X10	160	1.00	5.00	4.3938	.70127
X11	160	1.00	5.00	4.3125	.76222
X12	160	2.00	5.00	4.2875	.72152
X13	160	3.00	5.00	4.4000	.61634
X14	160	2.00	5.00	4.4375	.60071
X15	160	2.00	5.00	4.4625	.66245

X16	160	2.00	5.00	4.3625	.72240
X17	160	2.00	5.00	4.4062	.65682
X18	160	2.00	5.00	4.4437	.60133
X19	160	2.00	5.00	4.4750	.63395
X20	160	2.00	5.00	4.4875	.62432
X21	160	2.00	5.00	4.4438	.67987
X22	160	2.00	5.00	4.5313	.61349
X23	160	1.00	5.00	4.4062	.71195
X24	160	2.00	5.00	4.5250	.60345
Valid N	160				
(listwise)					

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

Statistics

	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8
N Valid	160	160	160	160	160	160	160	160
Missing	0	0	0	0	0	0	0	0
Mean	4.3766	4.4078	4.3641	4.3734	4.3266	4.3969	4.5047	4.4203
Std. Deviation	.56981	.60956	.56416	.54944	.57530	.60292	.51508	.54468

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ถดถอยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ
การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

Correlations

	Y	X1	X2	X3	X4
Y Pearson Correlation	1.000	.803	.719	.784	.728
Sig. (1-tailed)	.	.000	.000	.000	.000
N	160	160	160	160	160
X1 Pearson Correlation	.803	1.000	.817	.792	.747
Sig. (1-tailed)	.000	.	.000	.000	.000
N	160	160	160	160	160
X2 Pearson Correlation	.719	.817	1.000	.853	.823
Sig. (1-tailed)	.000	.000	.	.000	.000
N	160	160	160	160	160
X3 Pearson Correlation	.784	.792	.853	1.000	.832
Sig. (1-tailed)	.000	.000	.000	.	.000
N	160	160	160	160	160
X4 Pearson Correlation	.728	.747	.823	.832	1.000
Sig. (1-tailed)	.000	.000	.000	.000	.
N	160	160	160	160	160

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	26.224	4	6.556	95.708	.000 ^a
	Residual	10.617	155	.068		
	Total	36.841	159			

a. Predictors: (Constant), X4, X1, X3, X2

b. Dependent Variable: Y

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
(Constant)	1.119	.176		6.371	.000		
X1	.397	.062	.508	6.399	.000	.296	3.383
X2	-.108	.073	-.144	-1.478	.141	.196	5.095
X3	.317	.080	.375	3.956	.000	.207	4.833
X4	.134	.073	.156	1.835	.068	.258	3.882

ภาคผนวก ฉ
รายชื่อสถานศึกษาที่ใช้เก็บข้อมูล

รายชื่อสถานศึกษาที่ใช้เก็บข้อมูล

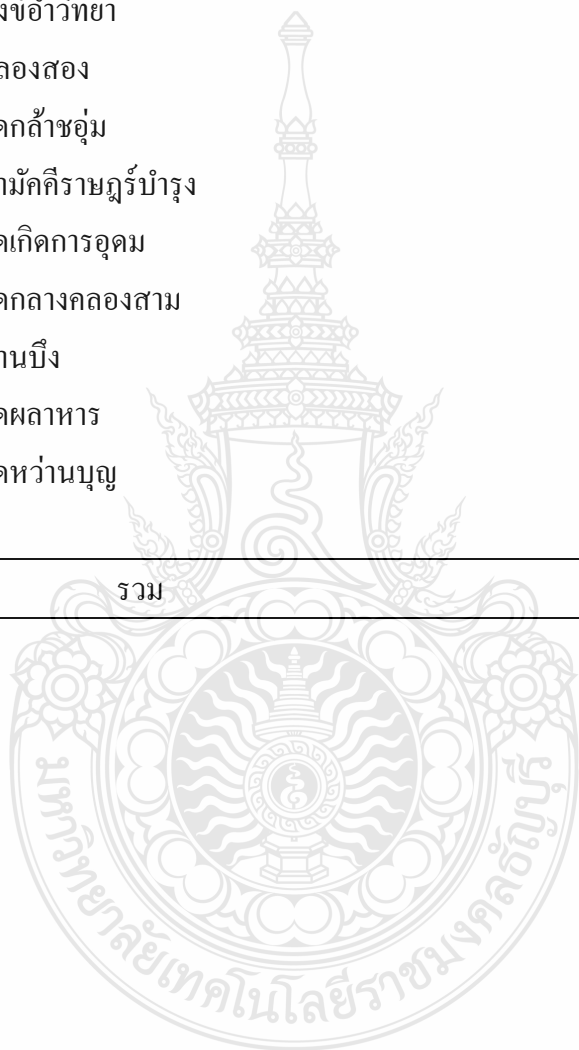
ที่	รายชื่อ โรงเรียน	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้	
		ผู้บริหาร	ครู
1	โรงเรียนเจริญดีวิทยา	1	3
2	โรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทอง	1	3
3	โรงเรียนร่วมจิตประสาธ	1	3
4	โรงเรียนร่วมใจประสิทธิ์	1	3
5	โรงเรียนรวมราษฎร์สามัคคี	1	3
6	โรงเรียนวัดกลางคลองสี่	1	3
7	โรงเรียนวัดคลองชัน	1	3
8	โรงเรียนวัดแจ้งลำหิน	1	3
9	โรงเรียนวัดชัยมงคลาราม	1	3
10	โรงเรียนวัดดอนใหญ่	1	3
11	โรงเรียนวัดทศทิศ	1	3
12	โรงเรียนนิเทศน์	1	3
13	โรงเรียนวัดประชุมราษฎร์	1	3
14	โรงเรียนวัดประยูรธรรมาราม	1	3
15	โรงเรียนวัดปัญญาทายิกาวาส	1	3
16	โรงเรียนวัดพิรุณศาสตร์	1	3
17	โรงเรียนวัดพีชอุดม	1	3
18	โรงเรียนวัดโพสพผลเจริญ	1	3
19	โรงเรียนวัดมงคลรัตน์	1	3
20	โรงเรียนวัดลาดสนุ่น	1	3
21	โรงเรียนวัดลานนา	1	3
22	โรงเรียนวัดสมุหราษฎร์บำรุง	1	3
23	โรงเรียนวัดสุวรรณ	1	3
24	โรงเรียนวัดโสภณาราม	1	3

รายชื่อสถานศึกษาที่ใช้เก็บข้อมูล

ที่	รายชื่อ โรงเรียน	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้	
		ผู้บริหาร	ครู
25	โรงเรียนวัดอติศร	1	3
26	โรงเรียนสหราษฎร์บำรุง	1	3
27	โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ	1	3
28	โรงเรียนทองพูนอุทิศ	1	3
29	โรงเรียนวัดขุนแก้ว	1	3
30	โรงเรียนวัดเขียนเขต	1	3
31	โรงเรียนวัดนาบุญ	1	3
32	โรงเรียนวัดมูลจินดาราม	1	3
33	โรงเรียนวัดสระบัว	1	3
34	โรงเรียนชุมชนบึงบา	1	3
35	โรงเรียนวัดโปรยฝน	1	3
36	โรงเรียนวัดเจริญบุญ	1	3
37	โรงเรียนวัดศรีสโมสร	1	3
38	โรงเรียนสอนดีเจริญ	1	3
39	โรงเรียนศาลาลอย	1	3
40	โรงเรียนถื่นจี่อุทิศ	1	3
41	โรงเรียนวัดสว่างภพ	1	3
42	โรงเรียนวัดมงคลพุการาม	1	3
45	โรงเรียนวัดเพิ่มทาน	1	3
46	โรงเรียนคลองห้า(พฤษชัย)	1	3
47	โรงเรียนชุมชนวัดหัตถสารเกษตร	1	3
48	โรงเรียนบางหวาดอนุสรณ์	1	3
49	โรงเรียนวัดศิริจันทาราม	1	3
50	โรงเรียนปากคลองสอง	1	3

รายชื่อสถานศึกษาที่ใช้เก็บข้อมูล

ที่	รายชื่อ โรงเรียน	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้	
		ผู้บริหาร	ครู
51	โรงเรียนลำสนุ่น	1	3
52	โรงเรียนสังข์อ่ำวิทยา	1	3
53	โรงเรียนคลองสอง	1	3
54	โรงเรียนวัดกล้าช่อม	1	3
55	โรงเรียนสามัคคีราษฎร์บำรุง	1	3
56	โรงเรียนวัดเกิดการอุดม	1	3
57	โรงเรียนวัดกลางคลองสาม	1	3
58	โรงเรียนบ้านบึง	1	3
59	โรงเรียนวัดผลาหาร	1	3
60	โรงเรียนวัดหว่านบุญ	1	3
รวม		60	180

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - นามสกุล เกศรา สิทธิแก้ว
วัน เดือน ปีเกิด 30 สิงหาคม พ.ศ.2533
ที่อยู่ 50/4 หมู่ 2 ต.หลักแก้ว อ.วิเศษชัยชาญ จ.อ่างทอง 14110
การศึกษา ปริญญาตรี ศึกษาศาสตร์บัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ประสบการณ์ทำงาน
พ.ศ.2555-ปัจจุบัน ครูอัตราจ้าง โรงเรียนวัดชัยมงคลาราม
ต.ลำไทร อ.ลำลูกกา จ.ปทุมธานี

โทรศัพท์ 086-1293375

E-Mail kero_ro_green@hotmail.com

